

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BREZA

Správa o hodnotení

strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

JÚL 2022

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
A.I.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	4
A.I.1.	Označenie	4
A.I.2.	Sídlo	4
A.I.3.	Meno, adresa a kontaktné údaje	4
A.I.4.	Meno, adresa, kontakt osoby so spôsobilosťou	4
A.II.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII	4
A.II.1.	Názov	4
A.II.2.	Územie	4
A.II.3.	Dotknuté obce	4
A.II.4.	Dotknuté orgány	4
A.II.5.	Schvaľujúci orgán	5
A.II.6.	Vyjadrenie o vplyvoch ÚPD presahujúcich štátne hranice	5
B.	ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚPD NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA	5
B.I.	ÚDAJE O VSTUPOCH	5
B.I.1.	Pôda	5
B.I.2.	Voda	6
B.I.3.	Suroviny	7
B.I.4.	Energetické zdroje	7
B.I.5.	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	8
B.II.	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	12
B.II.1.	Ovzdušie	12
B.II.2.	Vody odpadové	12
B.II.3.	Odpady	12
B.II.4.	Hluk a vibrácie	14
B.II.5.	Žiarenie a iné fyzikálne polia	14
B.II.6.	Doplňujúce údaje	14
C.	KOMPLEXNÉ HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA	15
C.I.	VYMEDZENIE HRANÍC RIEŠENÉHO ÚZEMIA	15
C.II.	CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽP DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	15
C.II.1.	Horninové prostredie	15
C.II.2.	Klimatické pomery	16
C.II.3.	Ovzdušie	16
C.II.4.	Vodné pomery	17
C.II.5.	Pôdne pomery	17
C.II.6.	Fauna, flóra	18
C.II.7.	Krajina	19
C.II.8.	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma	22
C.II.9.	Obyvateľstvo	25
C.II.10.	Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	27
C.II.11.	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	28
C.II.12.	Iné zdroje znečistenia	28
C.II.13.	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	29
C.III.	HODNOTENIE PREDPOKL. VPLYVOV ÚPD NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD VÝZNAMNOSTI	31
C.III.1.	Vplyvy na obyvateľstvo	31
C.III.2.	Vplyvy na horninové prostredie	37
C.III.3.	Vplyvy na klimatické pomery	38
C.III.4.	Vplyvy na ovzdušie	42
C.III.5.	Vplyvy na vodné pomery	43
C.III.6.	Vplyvy na pôdu	45
C.III.7.	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	47
C.III.8.	Vplyvy na krajinu	48
C.III.9.	Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma	50
C.III.9.1.	Vplyvy na európsku sústavu chránených území Natura 2000	54
C.III.10.	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky	56
C.III.11.	Vplyvy na paleontologické a významné geologické lokality	57
C.III.12.	Iné vplyvy	57
C.III.13.	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov	57
C.IV.	NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽP A ZDRAVIE	62
C.IV.1.	Opatrenia na zníženie vplyvov na obyvateľstvo	62

C.IV.2. Opatrenia na zníženie vplyvov na horninové prostredie	62
C.IV.3. Opatrenia na zníženie vplyvov na klimatické pomery	62
C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie	63
C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery	63
C.IV.6. Opatrenia na zníženie vplyvov na pôdu	64
C.IV.7. Opatrenia na zníženie vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy	64
C.IV.8. Opatrenia na zníženie vplyvov na krajinu	64
C.IV.9. Opatrenia na zníženie vplyvov na chránené územia a ich ochranné pásma	64
C.IV.10. Opatrenia na zníženie vplyvov na kultúrne a historické pamiatky	65
C.IV.11. Opatrenia na zníženie vplyvov na paleontologické a geologické lokality	65
C.IV.12. Požiadavky na úpravu dokumentácie ÚPN-O Breza	65
C.V. POROVNANIE VARIANTOV VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM	68
C.VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV A ZDROJE ÚDAJOV	70
C.VII. NEURČITOSTI V POZNATKOCH PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY	71
C.VIII. VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	71
C.IX. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA	72
C.X. ZOZNAM A PODPIS RIEŠITEĽOV SPRÁVY	73
C.XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	73

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

A.I.1. Označenie

Obec Breza
IČO: 00314412

A.I.2. Sídlo.

Breza 45,
029 53 Breza

A.I.3. Meno, adresa a kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Starosta obce: starosta – Ing. Ladislav Matejčík, mobil: 0905 527337, e-mail: starosta@orava.sk

A.I.4. Meno, adresa, kontakt osoby so spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Ing.arch. Dávid Goč, Kalvárska 29, 034 01 Ružomberok, preukaz. č. 395
tel./fax: 044/4320594, e-mail: goc.david@gmail.com

A.I.5. Miesto na konzultácie

Obec Breza, Obecný úrad 56, 029 53 Breza, breza@orava.sk
Spracovateľ SOH Ing. arch. Anna Gočová, mobil. 0905 943365

A.II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII

A.II.1. Názov

Názov:	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BREZA (ďalej ÚPN-O)
etapa:	návrh
spracovateľ:	Architektonický ateliér Gam, Ružomberok
hlavný riešiteľ:	Ing.arch. Anna Gočová, autorizovaný architekt
riešené územie:	katastrálne územie obce Breza
hlavné funkcie obce:	obytná, výrobná a rekreačná
charakter:	územnoplánovacia dokumentácia obce
etapy ÚPN:	Prieskumy a rozbor, včítane KEP, október 2021
varianty:	Zadanie, schválené Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 9/2022, zo dňa 18.02.2022 návrh v jednovariantnom riešení

A.II.2.Územie

Kraj:	Žilinský samosprávny kraj
okres:	Námestovo
Obec:	Breza
katastrálne územie:	k.ú. Breza

A.II.3.Dotknuté obce

Obec Beňadovo, Obecný úrad č. 66, 029 63 Beňadovo
Obec Lokca, Trojičné ním. 3/8, 029 51 Lokca,
Obec Vasilov, Obecný úrad č. 99, 029 51 Lokca,
Obec Krušetnica, Obecný úrad č. 69, 029 54 Krušetnica

A.II.4.Dotknuté orgány.

1. Príslušný orgán: Okresný úrad Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie, úseky ŠSOPaK, ŠSOH, ŠSOO a ŠVS, Bernolákova 390/14, 029 01 Námestovo

Dotknuté orgány:

Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. Slobody č. 6, B.O.BOX 100, 810 05 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor geologického práva a zmluvných vzťahov, Nám L.Štúra 1, 812 25 Bratislava

Žilinský samosprávny kraj, Odbor dopravy a regionálneho rozvoja, Komenského 48, 011 09 Žilina

Okresný úrad Žilina, Odbor výstavby a bytovej politiky, odd. územného plánovania, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
 Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o živ. prostredia, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
 Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
 Krajský pamiatkový úrad Žilina, pracovisko Ružomberok, Nám. Š. N. Hýroša 1, 034 01 Ružomberok
 Okresný úrad Námestovo, odbor krízového riadenia, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo
 Okresný úrad Námestovo, pozemkový a lesný odbor, Červeného kríža 62, 029 01 Námestovo
 Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Námestove, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo
 Okresné riaditeľstvo PZ, Okresný dopravný inšpektorát, Pelhřimovská 2054/6, 026 01 Dolný Kubín
 Okresný úrad Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie, úseky ŠSOPaK, ŠSOH, ŠSOO a ŠVS, Bernolákova 390/14, 029 01 Námestovo
 Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nemocničná 12, 026 01 Dolný Kubín
 Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
 Okresný úrad v Žiline odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
 Okresný úrad Námestovo, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo

A.II.5.Schvaľujúci orgán.

Obec Breza, Obecné zastupiteľstvo obce Breza

A.II.6.Vyjadrenie o vplyvoch ÚPD presahujúcich štátne hranice.

Obec Breza sa nenachádza v blízkosti štátnych hraníc, K hraniciam s Poľskom sa dá dostať cez obec Krušetnica, Zákamenné a Novot' cez hraničný priechod Novot'/Ujsoly.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚPD NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA

B.I. ÚDAJE O VSTUPOCH

B.I.1.Pôda

Štruktúra územia

Podľa štatistických údajov v katastrálnom území obce Breza sa nachádza 2 252,3137 ha ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 44,8374 ha ornej pôdy (2,0 % - stupeň zornenia) z celkovej výmery k.ú. a 876,4068 ha trvalých trávnych porastov (38,9% - stupeň zatrávnenia) z celkovej výmery k.ú. obce Breza.

Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ilovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6. Chránenými pôdami sú tie, ktoré patria do nasledovných skupín BPEJ: 1006042 1006045 1011045 1063212 1063442 1066241 1066242 1066245 1066442 1066445 1066542 1069342.

Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy, dotknutých urbanistickým riešením ÚPN obce Breza

Podľa § 13 zákona 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy sa pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, projektov pozemkových úprav a iných návrhov podľa osobitných predpisov musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa §12. Tento ukladá najmä, že poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy je povinný chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny uvedenej v prílohe zákona č.3, a riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd a takisto vyhodnotiť dôsledky pre poľnohospodársku pôdu pre každú alternatívu.

V riešenom území sa nachádzajú pôda zaradené do 6. až 9. kvalitatívnej skupiny uvedenej v prílohe zákona č. 220/2004. V návrhu Územného plánu obce Breza boli riešené zábery poľnohospodárskej pôdy na plánované stavebné a iné zábery. Zábery PP sa nezasahujú do meliorovaných pôd.

CHARAKTERISTIKA LOKALÍT ZÁBEROV PP A ODÔVODNENIE ICH NÁVRHU:

OBYTNÉ ÚZEMIE (OÚ)

Zábery poľnohospodárskej pôdy určenej na rozšírenie obytného územia predstavuje o 18 záberov PP - lokality určené na výstavbu rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti a prístupových komunikácií k nim.

Časť uvedených lokalít sa nachádza v zastavanom území a väčšina z nich sa nachádza mimo zastavané územie obce ale už na nich začala výstavba, to znamená už nastalo rozdrobenie poľnohospodárskej pôdy. Uvedené zábery pre obytnú územie sa nachádzajú v urbanistických plochách OU.01 až OU.12.

VÝROBNÉ ÚZEMIE (VÚ)

Zábery poľnohospodárskej pôdy určenej na rozšírenie výrobného územia predstavujú 2 zábery PP - lokality určené na výrobu a výrobné služby, prípadne výrobné služby. Uvedené zábery pre výrobné a zmiešané územie sa nachádzajú v urbanistických plochách VU.02 a VU.03.

REKREAČNÉ ÚZEMIE (RÚ)

Zábery poľnohospodárskej pôdy určenej na rozšírenie rekreačného územia predstavujú 3 zábery PP - lokality určené na výstavbu športovo - oddychových plôch a rekreačných objektov rodinného typu a prístupových komunikácií k nim. Uvedené zábery pre rekreačné územie sa nachádzajú v urbanistických plochách RU.01, RU.02 a RU.03.

REKAPITULÁCIA ZÁBEROV PP

Pre prehľadnosť zábery poľnohospodárskej pôdy sú rozčlenené na regulované priestory. V každom regulovanom priestore sa nachádza niekoľko záberov, ktoré sú zdokumentované v tabuľkovej forme.

Poľnohospodárska pôda dotknutá zábermi je zaradená do 6 - 9 skupiny BPEJ podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene niektorých zákonov.

Výmera záberov poľnohospodárskej pôdy predstavuje 11,9054 ha.

Výmera záberov poľnohospodárskej pôdy v zastavanom území predstavuje 1,1577 ha.

Výmera záberov poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia predstavuje 10,7479 ha.

Chránená poľnohospodárska pôda dotknutá zábermi je zaradená do 6 a 7 skupiny BPEJ a predstavuje v záberoch PP nasledovné plochy:

Výmera záberov **chránenej poľnohospodárskej pôdy** predstavuje 7,7476 ha.

Výmera záberov **chránenej poľnohospodárskej pôdy** v zastavanom území predstavuje 0,8031 ha.

Výmera záberov **chránenej poľnohospodárskej pôdy** mimo zastavaného územia predstavuje 6,9445 ha.

Poznámka: Pretože obec Breza má platný ÚPN obce Breza z roku 2003 a Zmeny a doplnky č.1 – ÚPN obce Breza, väčšina záberov PP bola odsúhlasená v rámci prerokovania týchto územných plánov (vo výkrese č.6 tieto odsúhlasené zábery PP sú označené ako prázdna biela plocha ohraničená hrubou červenou čiarou).

Okrem zásad uvedených v horeuvedenom texte je najdôležitejšou činnosťou pri zábere poľnohospodárskej pôdy vykonanie skrývky humusového horizontu pôdy a zabezpečenie starostlivosti o pôdu.

Plocha záberov je zdokumentovaná

V tabuľkovej forme - Tabuľka J4 – Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci územnoplánovacej dokumentácie

Výkresovej forme - Plocha záberov PP je zdokumentovaná vo **výkrese č. 6** - Výkres záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zábery v mierke M 1:2000

Vyhodnotenie záberov lesnej pôdy na stavebné a iné zábery

V zmysle § 5 ods. 1 z. č. 326/2005 Z.z. o lesoch možno využívať lesné pozemky na iné účely ako plnenie funkcií lesov len ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva. Obvodný lesný úrad po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy, rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenie funkcií lesov, alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich. Taktiež je potrebné rešpektovať požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov pri ich využívaní na iné účely ako na plnenie funkcií lesov (jedná sa o zásady ochrany lesných pozemkov taxatívne uvedené v ustanovení § 5 ods. 2 z. č. 326/2005 Z.z. o lesoch).

So zábermi lesných pozemkov sa v ÚPN obce Breza neuvažuje.

V grafických prílohách č.2-Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia a č. 6. Výkres záberov poľnohospodárskej pôdy, sú premietnuté limity lesných pozemkov, najmä ochranné pásmo 50m.

B.1.2.Voda

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Z hydrologického hľadiska územie spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v apríli a máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje okolo 20 - 25 ls-1km-2.

Celé územie patrí do povodia rieky Biela Orava, pripájajúcej sa do rieky Orava a celkovo do rieky Váh. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, Mútnanka aj Kýčerka s ich prítokmi. Riečna sieť je relatívne hustá i keď potoky nemajú veľkú vodnosť a menšie sú len občasné. Toky majú flyšový charakter s hlboko zarezanými korytami do mäkkého podložia.

Z hydrogeologického hľadiska sa jedná o paleogén povodia Bielej Oravy a neogén Oravskej kotliny s puklinovou priepustnosťou.

V zložení prevládajú drobové a arkózové pieskovce nad ílovcami. Pramene sú v oblasti pásma s pieskovcami s puklinovou priepustnosťou výdatnejšie, hladina podzemnej vody je obvykle voľná. Územie patrí do podzemného hydrogeologického rajónu PN025.

Zdroje pitnej vody v obci Breza

P.č.	Lokalita	Názov zdroja	Výdatnosť (l/s)	Typ vodného zdroja	PHO (ha) stupne			Využitie	Pozn.
					1.	2.	3.		
1	2	3		7	8	9	10	11	12
1	Breza	Pod horou č. 1-3	0,20		áno	nie	nie	Pitná voda pre obec Brezu	-

2	Breza	Sihla č. 1-3	0,20		áno	nie	nie	Pitná voda pre obec Brezu	-
3	Breza	Podbrabirka	0,10		áno	nie	nie	Pitná voda pre obec Brezu	-
4	Breza	Brabirka č. 1-3	0,01	povrchový	áno	nie	nie	Pitná voda pre obec Brezu	-
5	Breza	Pod Záruby	0,20	povrchový				Pitná voda pre obec Brezu	

VODOVOD BREZA - ZASTAVANÉ OBYTNÉ A VÝROBNÉ ÚZEMIE

V obci Breza je vybudovaný obecný vodovod. Existujúci verejný vodovod je gravitačný, vetvový. Tento vodovod je zásobovaný z vodných zdrojov, avšak tieto vodné zdroje sú v súčasnosti kapacitne dostatočné ale v budúcnosti, zmenou klímy, to nemusí platiť. Z toho dôvodu, pre potreby obce Breza dostatok pitnej vody sa zabezpečí napojením na **Oravský skupinový vodovod vetva Lokca – Zákamenné**. Do návrhu územného plánu je potrebné zahrnúť napojenie obecného vodovodu Breza na potrubie Oravského skupinového vodovodu, vetva Lokca - Zákamenné podľa rovnakého stavebného povolenia.

Vodovod je v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti Dolný Kubín a.s. a je vybudovaný zväčša z PVC potrubia.

V rekreačno-športovom území Podháj sa nachádzajú objekty ktoré sú riešené zásobovaním z vlastných zdrojov – studní.

Pre návrhové obdobie v rámci ÚPN obce Breza, bude v maximálnej možnej miere riešené rekreačné územie prepojené na verejný existujúci aj plánovaný vodovod. Pre vyššie položené objekty, kde vodovod nebude možné riešiť centrálnne, bude potrebné, aby objekty boli riešené z vlastných zdrojov – studní.

KANALIZÁCIA BREZA - ZASTAVANÉ OBYTNÉ A VÝROBNÉ ÚZEMIE

V obci nie je vybudovaná obecná kanalizačná sieť. Dá sa preto konštatovať, že je v obci potrebné komplexné vybudovanie kanalizačnej siete, ako aj zabezpečenie likvidácie odpadových vôd. Kanalizácia v obci sa uvažuje ako delená, pričom realizovať sa bude len splašková. Do návrhu územného plánu je potrebné zahrnúť dobudovanie splaškovej kanalizácie v obci, na stavbu „Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa 2“, ktorej súčasťou je aj S S 14 Breza, kanalizácia, je vydané stavebné povolenie Obvodným úradom životného prostredia v Dolnom Kubíne, pracovisko v Námestove pod Č.S.2005/00194/NO-AS zo dňa 22.06.2005,

Odvádzanie dažďových vôd sa navrhuje riešiť doterajším spôsobom - povrchovými rigolmi pozdĺž komunikácií, ktoré sa zaústia do najbližšieho vhodného recipientu. Dobudovaním obecnej kanalizácie sa výrazne zlepši kvalita životného prostredia a zvýši sa životný štandard obyvateľov. Odpadové vody z ostatných objektov sú likvidované v septikoch a v súkromných žumpách. Dažďové vody sú odvedené len povrchovo rigolmi. V súčasnosti v rekreačných objektoch nie je zrealizovaná verejná kanalizácia. Odpadové vody z rekreačných objektov sú likvidované z súkromných žumpách. Dažďové vody v súčasnosti sú odvedené len povrchovo rigolmi na terén alebo do potokov.

B.1.3.Suroviny

- Ťažba nerastných surovín

V katastrálnom území Breza nie sú evidované žiadne chránené ložiskové územie a ani dobývací priestor.

V uvedenej lokalite z hľadiska dotknutých záujmov chránených podľa banských predpisov nie sú žiadne obmedzujúce faktory ani nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž.

Na území obce Breza nachádzajú z obnoviteľných zdrojov surovín: lesná hmota v lesných porastoch hospodárskych lesov. Ich využitie ťažbou prebieha podľa platného LHP – lesného hospodárskeho plánu.

B.1.4.Energetické zdroje

Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Jednotlivé nehnuteľnosti v prevažnej miere majú svoje lokálne zdroje tepla na spotrebu vykurovacieho média pevné palivo a elektrická energia.

1.4.1. Elektrická energia

Elektrická energia - Súčasný stav

Záujmové územie obce Krušetnica je zásobované elektrickou energiou z transformovne 110/22 kV Vavrečka 22 kV vzdušným vedením linkou číslo 220 na Zákamenné a pre obcou Krušetnica sa rozvetvuje na obec Lomná. Hlavná trasa VN vedenia je vedená po betónových stĺpoch. VN prípojky k trafostaniciam sú prevažne prevedené vzdušným vedením.

Rozvody VN a TS

V riešenom území obce Breza sú odberatelia elektrickej energie zásobovaní zo 6 transformačných staníc.

Trafostanice sú zrealizované prevažne vo vonkajšom prevedení.

EXISTUJÚCE TRANSFORMAČNÉ STANICE 22/04 KV

Označenie	Výkon	Typ trafostanice	Názov	Poznámka
TS01	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Stará Ves	
TS02	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Horný koniec	
TS03	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Stred	

TS04	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Západ
TS05	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Pila
TS06	nezistený	oceľ. stožiar	TS /Breza/Družstvo

Energetická bilancia:

Pre výpočet nárastu odberu el. energie je počítané s nasledovnými hodnotami

rodinný dom (RD), počítané s 40-50% el. vykurovaním

12 kW

rekreačný dom

8 kW

obchodná vybavenosť a služby s 50% el. vykurovaním podľa plošnej výmery

90 W/m², 4 kW/ lôžko

Výrobné územie, zastavané 40% plochy

100 W/m²

Súčasný príkon existujúcej výstavby

$P_p = P_i \times b = 3\,061 \times 0,8 = 2\,449 \text{ kW}$

Sekundárna sieť NN je pomerne nová, vedená je na betónových stĺpoch (popri štátnej ceste a hlavných miestnych komunikáciách) a drevených podperných bodoch (rozvody k rodinným bytovým jednotkám) spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Objekty občianskej vybavenosti v strede obce sú pripojené sekundárnym káblovým vedením. Elektrická sieť je pomerne nová, tvorená je silovými vodičmi typ AlFe na podporných prefabrikovaných stĺpoch EPV. Betónové stĺpy sú rozmiestnené vo vzdialenostiach tak, že je možné napojiť na rozvod elektrickej energie každú obytnú jednotku. Silnoprúdové prípojky sú realizované prevažne vzduchom závesnými káblami typ AYKY. Sekundárnu sieť NN treba rozširovať, pre potenciálnu výstavbu budovať sekundárnu sieť NN káblovú.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými sodíkovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce v RVO pri transformátorovej stanici.

1.4.2. Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná, ale vo výhľadovom období, podľa ÚPN VÚC Žilinský kraj, sa uvažuje s diaľkovým plynovodom.

1.4.3. Centrálné zdroje tepla

Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Jednotlivé nehnuteľnosti v prevažnej miere majú svoje lokálne zdroje tepla na spotrebu vykurovacieho média pevné palivo a elektrická energia.

1.4.4. Netradičné druhy energie

Štát v súčasnosti podporuje obnoviteľné zdroje energie.

Zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Odporúča sa však zmena (v jednotlivých prípadoch) palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce, prípadne slnečná alebo veterná energia.

B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 vo svojej dopravnej časti uvažuje s polycentrickým rozvojom osídlenia a s jeho priemetom i do posilnenia dopravnej infraštruktúry prihraničných priestorov. Aj dopravná časť Územného plánu VÚC Žilinského kraja, v znení neskorších zmien a doplnkov predpokladá homogenizáciu cestného ťahu II/520 i posilnenie vplyvu ciest prepájajúcich pohraničné územia Slovenska a Poľska.

Medzi takéto komunikácie patrí i cesta II/520, ktorá je súčasťou cezhranične koncipovaného slovensko-poľského cestného koridoru.

Základný komunikačný systém v Breze podľa STN 736110 tvorí cesta II/520, ktorá tanguje zastavané územie obce a má zbernú funkciu.

Katastrálnym územím prechádza aj štátna cesta III/2274, ktorá vedie do Beňadova.

Vzdialenosť významných sídiel

- Námestovo 15 km
- Lokca 3 km
- Žilina 97 KM cez Oravskú Lesnú

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 vo svojej dopravnej časti uvažuje s polycentrickým rozvojom osídlenia a s jeho priemetom i do posilnenia dopravnej infraštruktúry prihraničných priestorov. Aj dopravná časť Územného plánu Žilinského kraja

a tiež ÚPN-VÚC ŽK, v znení neskorších zmien a doplnkov predpokladá homogenizáciu cestného ťahu II/520.

V katastrálnom území obce Breza sa nachádza cesta II/520 Breza - Zákamenné a III/2274 Breza – Beňadovo, pre ktoré je potrebné rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie

- **v zastavanom území:** cesta II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ 11,5/50 vo funkčnej triede B2; cesta III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;

- **mimo zastavané územie** - cesta M. triedy v kategórii C 9,5/80 a cesta III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

Komunikácie ostatných funkčných tried tvoria doplnkovú sieť miestnych komunikácií, ktoré majú charakter sprístupnenia jednotlivých lokalít alebo vonkajších lokalít.

Stavebno-technický stav cesty II/520 je na území obce Breza uspokojivý.

Autobusová doprava

Dopravu na Orave zabezpečujú železnica a autobusové spojenie SAD, ktoré v miestach, kde je potrebné, plynule nadväzujú na železničnú dopravu. Všeobecne možno povedať, že cesty na Orave vedú do každej, i odľahlejšej dediny. Všetky majú tvrdý povrch, i mnohé lesné cesty, tie sú však pre verejnú dopravu uzavreté. V obci občania využívajú 3 autobusové linky, ktoré prevádzkuje SAD LIORBUS, a. s., K.L.I.B.O.S. spol. s r. o. Obec má autobusové spojenie s Lokcou a Námestovom, D. Kubínom a so Zákamenným a následne cez Oravskú Lesnú s ostatnými dôležitými mestami.

Zástavky SAD

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Námestovo pomocou 3 autobusových zastávok.

Železničná doprava

Cez obec Breza neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - Tvrdošín je vzdialená cca 28 km. Dôležitým železničným uzlom pre Oravu sú Kraľovany, kadiaľ prechádza hlavný železničný ťah - trať č. 180 Košice-Žilina-Bratislava, resp. Košice-Žilina-Ostrava-Praha. Kraľovany sú prestupnou stanicou pri pokračovaní cesty po železnici na Oravu, ktorú so spomínaným železničným ťahom spája jednokolaťová železnica Kraľovany-Trstená, trať č. 181 v dĺžke 56 km. Železnica sa kľukatí údolím rieky Oravy až po Tvrdošín, kde opúšťa údolie Oravy a do Trstenej pokračuje popri rieke Oravici. Dôležitými železničnými zastávkami na tejto trati, ktoré sú zároveň východiskami do opisovanej oblasti, sú Dolný Kubín, Oravský Podzámok, Podbiel, Krivá, Tvrdošín a Trstená. Oblasťou neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšie vlakové spojenie sa nachádza v susednom okresnom meste Tvrdošín s konečnou v meste Trstená.

Letecká doprava

Na území obce sa nenachádza žiadne letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do katastrálneho územia Breza nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce, a ktoré by ovplyvňovali a limitovali rozvoj obce.

Najbližšie letiská sú v Žiline (95 km cez Oravskú Lesnú) a v Poprade (130 km).

Medzinárodné letisko Poprad - Tatry je najvyššie položeným medzinárodným letiskom pre dopravné lietadlá v Európe (leží vo výške 718 m.n.m., čo je o cca 150 m vyššie ako rakúsky Innsbruck). Napriek tomu prílety a odlety nevyžadujú špeciálne postupy ani kvalifikáciu posádky, pretože Popradská kotlina je široká a umožňuje priblíženie v ose dráhy. Betónová vzletová a prístávacia dráha 09/27 je 2600 m dlhá a 45 m široká. Uhol zostupu je 3,50 a pre dráhu 27 je k dispozícii navigačné zariadenie ILS I. kategórie. Letisko je otvorené celoročne, technicky je schopné vybaviť väčšinu lietadiel na krátke a stredné trate s kapacitou do cca 200 cestujúcich (napr. Airbus A320, Boeing 737, MD-83, TU-154, TU-204 a iné), pričom maximálna hodinová kapacita budovy terminálu, ktorá bola naposledy rekonštruovaná v roku 1993, je 300 cestujúcich (150 na odlet/150 na prílet).

Vďaka svojej geografickej polohe má letisko Poprad - Tatry mimoriadne dobré poveternostné podmienky, často leží nad hranicou hmly a využívajú ho ako náhradné letisko lietadlá pôvodne smerujúce do Košíc, Sliača, Žiliny, či dokonca Bratislavy.

Letisko Žilina je verejné medzinárodné letisko pre leteckú dopravu. Služí pre región severozápadného Slovenska s približne 1,2 mil. obyvateľov. Letisko Žilina je využívané pre leteckú dopravu slovenských a zahraničných leteckých spoločností, lety firemných a súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce a činnosť letectva Armády SR. Obchodné využitie, zabezpečenie prevádzkových služieb a technickú obsluhu letiska Žilina vykonáva Letisková spoločnosť Žilina, akciová spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom letiska.

Letisková spoločnosť Žilina a.s. je súkromnou akciovou spoločnosťou podľa Obchodného zákonníka so špecifikami a odlišnosťami, ktoré upravuje zákon č. 136/2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z.z. (ďalej len „Zákon o letiskových spoločnostiach“).

Do budúcnosti sa plánuje s predĺžením vzletovej a prístavacej dráhy, s rekonštrukciou a výstavbou odbavovacích zariadení.

Predpokladá sa pristávanie civilných lietadiel strednej triedy. V koncepcii rozvoja leteckej dopravy sa uvažuje s intenzívnejším využívaním letiska na účely stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania pre účely civilného letectva, kde najdôležitejšiu úlohu zohrá Žilinská univerzita.

Letiská v súčasnosti využívajú rôzni záujemcovia zo Slovenska, ako i zo zahraničia. Využitie je rôznorodé, na turistické, výcvikové alebo podnikateľské účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotníckej pomoci.

NÁVRH ZÁKLADNÉHO DOPRAVNÉHO SYSTÉMU OBCE

Základný komunikačný systém obce Breza, ktorý je využívaný dnes, zostane zachovaný aj do výhľadu. Spojenie obce s nadradenou komunikačnou sieťou, cestami prvej triedy II/520, ktorá zabezpečuje okrem regionálnych väzieb aj cezhraničné väzby s Poľskou republikou – cez obec Zákamenné a Novot'. Cesta II/520 sa napája na cestu I/78 v neďalekej obci Lokca. Cesta II/520, ktorá pôvodne spájala región Oravy s Kysucami, dnes keď je toto spojenie postavenou priehradou obmedzené, spája iba obce ležiace medzi Oravskou Lesnou a Námestovom ako sú obce Oravská Lesná, Zákamenné, Breza a Lokca. Od obce Lokca idú cesty I/78 a II/520 v peáži po most pri obce Oravská Jasenica, vedúci do Námestova.

Organizácia vnútornej dopravy bude aj naďalej založená na dopravnom systéme vzájomne prepojených obslužných komunikácií napojených na hlavnú zbernú komunikáciu - cestu I/78, prechádzajúcu ťažiskom osídlenia, vo smere sever – západ. Tento základný systém bude rozvídzať dopravu na sieť obslužných komunikácií zabezpečujúcich prístup ku všetkým objektom vyžadujúcim obsluhu.

KONCEPCIA PREPRAVNÝCH VZŤAHOV

Všetky prepravné vzťahy majúce zdroj, alebo cieľ mimo obce, ako sú cesty do zamestnania, za vyššou vybavenosťou a čiastočne i za rekreáciou, sa budú realizovať po ceste II/520.

Pre potreby tohoto územného plánu nebol realizovaný ani smerový prieskum, ani prieskum dopravno-sociologický a preto pre stanovenie výhľadového zaťaženia komunikačnej siete mesta bola použitá v súlade s Metodickým pokynom a návodom prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti (do roku 2040), ktorý vydalo Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií v roku 2006, zjednodušená metóda

prognózovania.

Najlepší obraz o intenzitách a zložení dopravných prúdov poskytujú výsledky celoštátnych sčítaní, ktoré organizuje Slovenská správa ciest každých päť rokov. K dispozícii sú výsledky sčítania z roku 2010, ktoré boli použité ako východzí podklad.

Výsledky sčítaní z roku 2010

Cesta I/78, v úseku Oravský Podzámok – Oravská Polhora

sčítací úsek č.92891 (od západu)..... 1 479 5 676 17 7 172 sk.v./24h.

č.92892 (od severu)) 1 520 7 078 16 7 078

Z cesty I/78, v k.ú. obce Lokca, sa odpoja cesta II/520 smerom na obec Brezu, Krušetnicu, Zákamenné a Oravskú Lesnú.

Predpokladáme, že hodnoty intenzity dopravy sa budú len zvyšovať, z dôvodu absencie inej adekvátnej dopravy. Preto je potrebné chrániť koridor cesty II/520, eliminovať negatívne vplyvy z dopravnej premávky a potom bude možné hovoriť o dobrom životnom prostredí, keď negatívne účinky dopravy nepresiahnu prípustnú hranicu.

FUNKČNÉ ČLENENIE A KATEGORIZÁCIA CIEST

Funkčné členenie komunikačnej siete obce bolo navrhnuté v zmysle Slovenskej technickej normy - STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií, kap.3-6.

Cesta II/520 je označená C 9,5/80, tangujúca zastavaného územia obce z južnej strany, klasifikovaná ako komunikácia funkčnej triedy B3, dopravným významom a s neobmedzenou priamou dopravnou obsluhou. Je najdôležitejšou komunikáciou v obci, na ktorú sa napája cesta III/2274, ktorá smeruje do obce Beňadovo. Oidva výjazdy zo zastavaného územia obce Breza a existujúca poľná cesta v časti Luhy na cestu II/520 je potrebné upraviť v zmysle platných predpisov.

V katastrálnom území obce Breza sa nachádza cesta II/520 Breza - Zákamenné a III/2274 Breza – Beňadovo, pre ktoré je potrebné rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie

- **v zastavanom území:** cesta II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ 11,5/50 vo funkčnej triede B2; cesta III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;

- **mimo zastavané územie** - cesta II. triedy v kategórii C 9,5/80 a cesta III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

Ostatné komunikácie dôležité pre motorovú dopravu zodpovedajú funkčnej úrovni C2 a ostatné funkčnej triede C3. Pre komunikácie funkčnej triedy C2 boli použité kategórie MZ 8,5/50, pre existujúce komunikácie C3 boli použité kategórie MO 7,5/30 a MO 6,5/30 a navrhované MO 7,5/40 a MO 8/40. Sú to tie, ktoré zabezpečujú pohyb vozidiel vnútri obytných skupín. Výnimkou sú iba cesty navrhované v lokalitách, kde by mala byť doprava ukludnená, resp. tam, kde je na komunikáciu napojené iba malé množstvo rodinných domov, tam môže byť zrealizovaná komunikácia s kategóriou MOK 4,75/30, funkčnej triedy C3 ktorá by mala byť doplnená výhybnami umiestnenými cca 100 m od seba.

KONCEPCIA HLAVNÝCH PEŠÍCH TRÁS

Chodníky pre peších a bezpečnosť

Cesta II/520, ktorá prechádza južným okrajom zastavaným územím obce a tvorí hlavnú dopravnú kostru, nie je vybavená chodníkom. Ostatné komunikácie v obci zabezpečujú prevažne prístupy k domom a nie sú vybavené chodníkmi a jestvujúce šírky koridorov medzi oplošteniami ani neumožňujú dodatočnú výstavbu chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky je možné tento stav akceptovať (mimo hlavnej komunikácie) z dôvodu veľmi nízkej intenzity obslužnej dopravy, ktorá umožňuje zmiešanie pešej a automobilovej dopravy v spoločnom profile.

CYKLISTICKÉ KOMUNIKÁCIE

V návrhovom a výhľadovom období je nevyhnutné chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:

Oravsko-liptovská cyklomagistrála- zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, **v trase cesty II/520 Oravská Lesná - Lokca - Oravská priehrada prístav**, v trase cesty III/05944 Ústie nad Priehradou - Trstená, v trase cesty II/520 Trstená -Vitanová, v trase opusteného telesa železničnej trate Trstená – Suchá Hora - štátna hranica SR/PR, v trase cesty III/52019 Vitanová - Oravice - Zuberec, v trase cesty II/584 Zuberec - Liptovská Sielnica a po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica - Liptovský Mikuláš a v trasách ciest Liptovská Sielnica - Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal – Ružomberok.

Riešené územie je vhodné na budovanie cyklistických trás. V súčasnosti sa využíva cyklistická trasa po štátnych cestách do Zákamenného a odtiaľ po ceste II/520 do Oravskej Lesnej a do Námestova do Oravského Veselého.

Vo všetkých prípadoch sa cyklisti pohybujú po vozovke, ako účastníci cestnej premávky. Tento stav by sa nemal meniť, ale perspektívne je potrebné s prítomnosťou cyklistov rátať a vytvoriť im vhodné podmienky.

Vybrané cyklotrasy prechádzajúce cez obec Breza:

Cyklotrasa č. 1

Dĺžka: 164 km

Trasa: - Žilina – Terchová - Oravská Lesná – Lokca - Dol. Kubín – Vrútky - Žilina

Cyklotrasa č. 2

Dĺžka: 121 km

Trasa: - horské sedlo Demänová - Kubínska - Oravská Lesná - Zákamenné - Breza - Lokca - Vavrečka - Ústie nad Priehradou - Trstená - Liesek - Vitanová - Oravice - Zuberec - Kvačianska dolina - Oblazy - Kvačany - Liptovská Sielnica - Liptovská Mara - Potok - Bešeňová - Lisková - Ružomberok

Cyklotrasa č. 3

Dĺžka: 88 km

Trasa: - Or. Lesná - Vavrečka - Priehradný múr - Trstená - Oravice - Huty

Cyklotrasa č. 4

Dĺžka: 84 km

Trasa:

- Oravská Lesná - Lokca - Dolný Kubín - Párnica - Zázrivá - Oravská Lesná

Cyklotrasa č. 5

Dĺžka: 62 km

Trasa: - Or. Lesná - Demänová - Zákamenné - Novot' - Glinka (PL) - Novot' - Zákamenné - Lokca - Ťapešovo - Vavrečka - Slanická

Osada most - Námestovo

KAPACITY PLÔCH PRE STATICKÚ DOPRAVU

Parkovanie

Pre potreby parkovania osobných áut mimo pozemkov rodinných domov sa na území obce Breza nachádza plocha statickej dopravy pred objektom obecného úradu, kultúrneho domu v strede obce, pri predajni COOP Jednota, pri Základnej škole, pri Materskej škole, pred cintorínom, pri futbalovom ihrisku. Toto nepostačuje pre budúci rozvoj obce, s rozvojom vybavenosti vzniknú nové parkoviská alebo sa rozšíria existujúce. Odstavné plochy a parkoviská majú prevažne asfaltový a spevnený štrkový povrch. Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.

Situovanie ďalších plôch statickej dopravy súvisí s rozmiestnením občianskej vybavenosti podľa druhu a potrieb.

Plochy pre statickú dopravu sú v zmysle STN 736110 projektované miestnych komunikácií členené na plochy odstavné a parkovacie. Odstavné plochy slúžiace odstaveniu vozidiel po dobu ich nepoužívania, budú zabezpečené, v prípade rodinných domov na vlastnom pozemku (za plotom), prípadne v individuálnych garážach.

Parkovacie plochy budú vybudované iba pre potreby návštevníkov vybavenosti. Parkoviská sú dokumentované v grafickej prílohe, a sú situované tak, aby dochádzková vzdialenosť k objektom vybavenosti nepresiahla 100 m.

Počet parkovacích miest musí zodpovedať nárokom definovaným v STN 736110, čl.16.3a tab.20, preto pri umiestňovaní novej vybavenosti, alebo pri zmene jej funkcie je nevyhnutné riadiť sa ustanoveniami citovanej normy a parkoviská navrhnuť v dostatočnom množstve. V každom prípade treba počítať s rezervou pre parkovacie plochy pri kostole, nových objektoch občianskej vybavenosti pri rozširujúcom sa cintoríne a navrhovaných rekreačných územiach.

V obci územný plán počíta s týmito existujúcimi a navrhovanými parkovacími miestami:

- pri obecnom úrade a kultúrnom dome	25 p.m.
- pri kostole	10 p.m.
- pri ZŠ	15 p.m.
- pri MŠ	5 p.m.
- pri bytovkách	20 p.m.
- COOP Jednota	20 p.m.
- cintoríne	10 p.m.
- pri OV v OU.08	30 p.m.
- pri futbal. ihrisku v OU.08	20 p.m.

Spolu 165 p.m.

SYSTÉM HROMADNEJ DOPRAVY

Obyvatelia obce majú možnosť využívať iba jeden druh hromadnej dopravy, autobusovú dopravu, ktorú prevádzkuje SAD, ktorá v miestach, kde je potrebné, plynule nadväzuje na železničnú dopravu. Všeobecne možno povedať, že cesty na Orave vedú do každej, i odľahlejšej dediny. Všetky majú tvrdý povrch, i mnohé lesné cesty, tie sú však pre verejnú dopravu uzavreté.

V obci občania využívajú 3 autobusové linky, ktoré prevádzkuje SAD LIORBUS, a. s., K.L.I.B.O.S. spol. s r. o. Obec má autobusové spojenie s Lokcou a Námestovom, D. Kubínom a so Zákamenným a následne cez Oravskú Lesnú s ostatnými dôležitými mestami.

Zastávky SAD

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Námestovo pomocou 2 autobusové zastávky v zastavanom území obce Breza, obidve sa nachádzajú pri ceste II/520 a jedna v priemyselnej zóne a Roľníckeho družstva. Frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce.

Počet autobusových zastávok vyhovuje.

HLUKOVÉ ZAŤAŽENIE

Na účely posudzovania hlukovej záťaže z dopravy slúži Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007. V zmysle jej ustanovení je osídlenie obce Breza pozdĺž cesty II/520 zaradené do druhej kategórie územia pre ktorú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez deň a večer a 45 dB v nočnom období. V obci neexistuje areál zaradený do kategórie územia I. kategória územia s najprísnejším limitom (územia s osobitnou ochranou pred hlukom – liečebné a kúpeľné areály).

Relevantným zdrojom dopravného hluku v obci je cesta II/520. Nakoľko v obci Slovenská správa ciest nevykonáva pravidelné sčítanie dopravy, ak by sa k výpočtu hluku použili priemerné hodnoty dopravnej záťaže za Žilinský kraj, výpočet by poskytoval len orientačné údaje o hlukovej záťaži v obci. Predpokladáme, že rodinné domy umiestnené v území popri ceste II/520 sú pravdepodobne zasiahnuté vyššou ako prípustnou hladinou hluku. Ako protihlukové bariéry v danom území slúžia záhrady a zeleň, pretože vstup k rodinným domom je z opačnej miestnej komunikácie, nie z cesty II/520. Z iných opatrení na zníženie hluku je v konkrétnej praxi použiteľné len zníženie prejazdnej rýchlosti cez zastavané územie obce.

Vplyv dopravy na územie mesta, ochranné a hlukové pásma

Vplyv dopravy na obytné územie obce je značný. Intenzita dopravy na štátnej ceste II/520, podiel ťažkých vozidiel je vyššia ako povolená hladina 60dB, ktorá sa vypočíta ako súčet povolenej hladiny 50dB a korekcie 10 dB, teda spolu 60dB. Uvedenú hodnotu je možné dosiahnuť atmosférickým útlmom pri pohltivom teréne vo vzdialenosti ochranného pásma - 25 m, toto platí pre novú výstavbu.

Špeciálne opatrenia v zastavanom území (napr. protihlukové steny) nie je možné zrealizovať vzhľadom na existujúcu hustotu zástavby a nedostatočnej vzdialenosti obytných domov od komunikácie.

Z toho vyplýva, že úplné vylúčenie negatívneho vplyvu dopravy je nemožné.

Ochranné pásma

Na ochranu ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, slúžia cestné ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách (Zákon č.135/61zb. znení zák.č.524/03 z. z.), v prípade obce Krušetnica sa uplatnia pred obcou a za obcou ochranné pásma pre cestu II/520 – 25 m, III/2274 – 20 m.

Návrh strategického dokumentu ÚPN-O Breza je v súlade s nadradenými dokumentmi:

- ÚPN VÚC ŽSK v znení schválených Zmien a doplnkov a pod
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020;
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030;
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020;
- uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011-zmeny a doplnky č.1 KURS 2001 (uznesenie vlády SR č.513/2011); Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy;
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020 (uznesenie vlády SR č.158/2010);

B.II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

B.II.1.Ovzdušie

Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa širšom riešenom území. Okrem toho sa na stave kvality ovzdušia podieľa automobilová doprava a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia aj dlhotrvajúce zimné inverzie. Podiel veľkých zdrojov sa prejavil hlavne na regionálnom znečistení ovzdušia.

Na území obce Breza sa nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia, kvalitu ovzdušia na území obce ovplyvňujú diaľkové prenosy znečisťujúcich látok zo vzdialených zdrojov v regióne vrátane cezhraničných. Územie obce Breza z hľadiska znečistenia ovzdušia oproti mestu Námestovo i územiu Slovenska vyznieva pomerne priaznivo. Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská), tranzitná a miestna doprava.

Priamo v hodnotenom zastavanom obytnom území obce Breza sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia. Na kvalite ovzdušia na území obce Breza sa z lokálneho hľadiska podieľajú najmä mobilné zdroje a vykurovanie domácností pevným palivom.

Výrobná zóna, ktorá je značným zdrojom znečisťovania ovzdušia (pila, drevospracujúca výroba) je lokalizovaná pri Roľníckom družstve Breza. Roľnícke družstvo je prístupné v cesty III/2274 vedúcej do Beňadova. Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia na území obce je automobilová doprava viazaná na cestu II/520 Lokca – Breza – Krušetnica – Zákamenné – Novotň – Ujsoly (priebeh s Poľskom), ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 2001.

Táto komunikácia vo vzťahu k obývanému územiu obce Breza, vzhľadom na ich polohu v území a ňu viazanú intenzitu dopravy predstavujú pomerne významný zdroj znečisťovania ovzdušia s dopadom na priľahlé obývané územie obce Breza.

Územie obce Breza nie je zaradené medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Navrhovaný stav

Obec Breza nie je plynofikovaná. V súčasnosti, vzhľadom na nárast cien zemného plynu a elektrickej energie, začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Exhaláty z lokálneho vykurovania sú evidované v rámci celého zastavaného obytného územia, hlavne v zimných mesiacoch a z dopravy kvalitu ovzdušia ovplyvňujú len pri cestnej komunikácii II/520. Toto ovplyvnenie je vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy je značný, aj keď rodinné domy nemajú vstupy z cesty II/520 a medzi nimi a cestou sú záhrady so vzrastlou zeleňou, ktoré pôsobia ako protihlukové bariéry.

Zásobovanie obce teplom bude aj naďalej decentralizované z objektových zdrojov tepla so spaľovaním pevných palív. Vzhľadom na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia sa odporúča z možných druhov využívať aj iné ekologické zdroje energie. Ako rovnocenný zdroj tepla môže byť použitá elektrická energia, solárne panely (ohrev TUV), prípadne fotovoltické články. Potreba tepla sa môže riešiť aj individuálne z dostupných miestnych zdrojov (drevo, drevné štiepky, lesná biomasa). Uvedené patrí rovnocenne pre obidva posudzované varianty.

V súvislosti s riešením problematiky životného prostredia v oblasti problematiky znečisťovania ovzdušia strategický dokument Územný plán obce Breza v Závaznej časti nenavrhuje žiadne nové veľké zásady v oblasti občianskej vybavenosti ani v rámci technického vybavenie územia, v oblasti zásobovania teplom ani v oblasti ochrany ovzdušia. Všetky nové aktivity v území musia byť v súlade s platnou legislatívou i s legislatívne stanovenými limitmi v oblasti ochrany ovzdušia.

B.II.2.Vody odpadové

Kanalizácia

V obci je čiastočne vybudovaná kanalizačná sieť, časť kanalizačnej siete je vo výstavbe. Súčasťou kanalizačnej siete je prečerpávací stanica splaškových vôd ktorá prečerpáva vody do hlavného zberača napojeného do ČOV Námestovo s kapacitou 89,4 l/s, projektovaných 46 000 EO. Kanalizácia je v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Dolný Kubín.

Z väčšiny častí obce sú splaškové vody likvidované v súkromných žumpách.

Kanalizácia dažďová

Dažďové vody sú v súčasnosti odvádzané poväčšine povrchovými rigolmi do vodných tokov.

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej bytovej zástavby budú zachytávané do vsakovacích blokov, studní na pozemku investora – nevypúšťať do vodných tokov. Pri návrhu spevnených plôch a komunikácií prednostne odvedenie dažďových vôd/ podľa možnosti / odviesť dažďové vody do vsakov.

Návrh splaškovej kanalizácie :

V návrhu ÚPN navrhujeme dobudovanie splaškovej kanalizácie do navrhovaných regulovaných priestorov. Kanalizáciu navrhujeme gravitačnú zvedenú do jednej prečerpávacej stanice z ktorej sa bude prečerpávať do zberača z obce Zakamenné do ČOV Námestovo. Z územia OU 8 bude navrhnutá gravitačná kanalizácia napojená do zberača Zakamenné priamo bez potreby prečerpávania.

Verejná splašková kanalizácia v navrhovaných regulovaných priestoroch bude prevedená z rúr kanalizačných PVC-U, poprípade Maincor Ultra Rib, Pipelife Pragma +ID DN 300. Na stokách budú kanalizačné, sútokové šachty. Návrh splaškovej kanalizácie bude v súlade s platnými predpismi pre kanalizácie a budú sa držať min. odstupové vzdialenosti pre súbeh inžinierskych sietí podzemných vedení/STN 73 6005/ a križovania a súbeh vedení s vodnými tokmi / STN 73 68 22/.

Pre lokality kde nie rozširovaná kanalizácia ,bude odvádzanie do nepriepustných žump.

Ochranné pásma

Dodržiavať ochranné pásma podľa predpisu č.442/2002 Z. z. Zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - 1,5m potrubia na obidve strany.

Návrh dažďovej kanalizácie :

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej bytovej zástavby budú zachytávané do vsakovacích blokov, studní na pozemku investora.

Výpočet množstva a znečistenia

DENNÉ MNOŽSTVÁ SPLAŠKOVÝCH VÔD SPOLU VÝHLAD:

Spolu denná výpočtová potreba vody pre :	Priemerná potreba vody(m ³ /deň)	Maximálna potreba vody (m ³ /deň)
Obyvateľstvo	398,4 m ³ /deň = 4,61 l/s	637,4 m ³ /deň =7,3 l/s
Sociálna vybavenosť	26,98 m ³ /deň = 0,32 l/s	43,1 m ³ /deň = 0,5 l/s
Občianska, komerčná vybavenosť	10,05 m ³ /deň = 0,11l/s.	16,08 m ³ /deň = 0,186 l/s
Výroba, priemysel	10,88 m ³ /deň = 0,125 l/s.	17,4 m ³ /deň = 0,2 l/s

Potreba vody obce	695 m ³ /deň =4,36 l/s	754,38 m ³ /deň = 8,7 l/s
-------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Potreba vody a množstvá splaškových vôd sú totožné.

S týmto prítokom splaškových vôd pre návrh je potrebné počítať na prítoku ČOV Námestovo.

EO podľa návrhu splaškových vôd 2750 EO

Prísun znečistenia na ČOV po dobudovaní kanalizácie obce aj pre navrhované lokality :

Denný prísun znečistenia BSK₅ – 200,82 kg/deň

Denný prísun znečistenia RL – 418,375 kg/deň

Denný prísun znečistenia NL 184,085 kg/deň

Denný prísun znečistenia CHSK_{CR} 454,845 kg/deň

S týmto množstvom splaškových vôd a prísunom znečistenia je potrebné počítať na prítoku z obce po dobudovaní .

B.II.3.Odpady

Nakladanie s odpadmi

V rámci programu odpadového hospodárstva okresu Námestovo spadá obec Breza do zvozovej oblasti Námestovo. Do tejto zvozovej oblasti patria obce: Beňadovo, **Breza**, Námestovo, Babín, Hruštín, Lokca, Oravská Jasenica, Vavrečka, Klin, Bobrov, Zubrohlava, Rabča, Rabčice, Oravská Polhora, Mútne, Oravské Veselé, Sihelné, Ťapešovo a Vasiľov.

Centrálna skládka sa nachádza v obci Zubrohlava. Do prevádzky bola uvedená novovybudovaná časť skládky, ktorá by po dobudovaní mala vyhovovať všetkým technickým požiadavkám riadenej skládky komunálneho odpadu. Skládka má nepriepustne podložie a je oplotená

Obec Breza zabezpečuje zber separovaného odpadu prostredníctvom kontajnerov na separovaný odpad, ktoré sú umiestnené na zbernom dvore a pravidelným zberom plastu a skla po uliciach, ktorý sa uskutočňuje každú prvú stredu v mesiaci. Pravidelným odvozom sa docielilo, že triedenie v obci je na dobrej úrovni. Kontajner na textil sa nachádza pri predajni COOP Jednota a je pravidelne vyprázdňovaný. Po modernizácii zberného dvoru je možnosť pre občanov započítať si veľkoobjemový kontajner pre väčší objem odpadu.

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne krajský úrad, samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Ďalšou legislatívou v oblasti nakladania s odpadom je:

- Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov .
- Ďalej le to zákon o poplatkoch za uloženie odpadov, Vyhláška MŽP SR o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov ,
- Vyhláška MŽP SR o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovovaní osôb oprávnených na vydávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb, Vyhláška MŽP SR o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu, Oznámenie MŽP SR. o vydaní výnosu, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov a Smernica MŽP SR o špecifikácii výrobkov, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu.
- V sledovanom období bol vývoj príjmov a výdavkov z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu nerovnomerný. Do budúcnosti plánuje obec Breza zabezpečiť rozšírenie separácie komunálneho odpadu, napr. o biologický odpad, čo by pozitívne vplývalo na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

Požiadavky z hľadiska odpadového hospodárstva:

- skvalitnenie systému separovaného zberu plastov,
- plné využívanie odpadov vzniknutých v stavebníctve - odstrániť čierne skládky,
- spracovávanie biologických odpadov,
- systematické vykonávanie separovaného zberu využiteľných odpadov,
- realizáciu dotriedňovacích zariadení na separovaný zber druhotných surovín,
- neustále vytvárať podmienky pre ukladanie zvyškového komunálneho odpadu na vyhovujúce skládky,
- zrealizovať kompostáreň v regulovanom priestore OU.08.

B.II.4.Hluk a vibrácie

Mobilným zdrojom hluku a vibrácií je cesta II/520 a VU.02 Výrobné územie Pri Brezijskom mlyne vznikajúcom pri Roľníckom družstve. Na území obce je automobilová doprava viazaná na cestu II/520 Lokca – Breza – Krušetnica – Zákamenné – Novot' – Ujsoly (prieťah s Poľskom), ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 2001.

ÚPN vyhodnotil vplyv dopravy na obytné územie obce ako značný. Intenzita dopravy na štátnej ceste II/520, podiel ťažkých vozidiel je vyššia ako povolená hladina 60dB. Povolenú hodnotu je možné dosiahnuť atmosférickým útlmom pri pohľade teréne vo vzdialenosti ochranného pásma - 25 m.

ÚPN posúdil hlukovú záťaž katastrálneho územia obce z dopravy v súlade s Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007. 2007. V zmysle jej ustanovení je osídlenie obce pozdĺž cesty II/520 zaradené do druhej kategórie územia pre ktorú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez deň a večer a 45 dB v nočnom období.

Toto ovplyvnenie rodinných domov je vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy je značný aj keď existujúce rodinné domy nemajú vstupy z cesty II/520 ale z miestnych komunikácií a medzi nimi a cestou II/520 sú záhrady so vzrastlou zeleňou. Navrhované obytné územie OU. 2 IBV Luhy medzi existujúcim zastavaným územím obce a výrobným územím, uvažuje so vstupmi k rodinným domom z miestnych komunikácií nie priamo z cesty II/520. Takýmto spôsobom sa z väčšej časti eliminuje vplyv hluku z cesty II/520 na obyvateľov rodinných domov.

B.II.5.Žiarenie a iné fyzikálne polia

Na území obce Breza nie sú evidované magnetické, tepelné ani iné fyzikálne polia.

Územie obce Breza spadá do nízkeho až stredného radónového rizika podľa vymedzenia v mapovej prílohe evidovanej Odborom štátnej geologickej správy MŽP SR.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

B.II.6.Doplňujúce údaje

V návrhu Územného plánu obce Breza sa nenavrhujú iné významné zásahy do krajiny.

C. KOMPLEXNÉ HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. VYMEDZENIE HRANÍC RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Obec Breza sa nachádza na severozápadnom Slovensku, v Žilinskom kraji, v západnej časti okresu Námestovo.

Riešeným územím pre potreby vypracovania územného plánu obce je celé administratívne územie obce, t.j. kataster obce Breza.

Administratívne územie Brezy susedí na juhovýchode a severovýchode s územím Lokce, na severe s územím Beňadova, na západe s územím Krušetnice, na juhu s územím Vasilova.

Celková rozloha územia je 2 252 ha. Vzdušná vzdialenosť najsevernejšieho a najjužnejšieho bodu je 7 km, najzápadnejšieho najvýchodnejšieho bodu 5,62 km.

Obec sa nachádza v dostupnej vzdialenosti k Oravskej Priehrade(cca 12 km), kde je možné vyžitie hlavne v letných mesiacoch a v blízkosti Krušetnice a Oravskej Lesnej, kde je možné lyžovať vďaka snehovým pomerom najdlhšie na Orave.

Mikroregionálne vzťahy sú značné s obcou Lokca a Krušetnica. Makroregionálne vzťahy sa začínajú rozvíjať z Poľskom.

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE BREZA

Štatút obce	obec
Adresa	Obec Breza, Obecný úrad 56, 029 53 Breza
Počet a názov katastrálnych území	k.ú. Breza
Telefónne smerové číslo	43
Obec bola založená - rok	okolo 1 590
Priemerná nadmorská výška zast. územia obce - v m.n.m.	v rozmedzí od 630 po 650 m.n.m.
Celková výmera územia obce [ha]	2 252,3 ha
Počet obyvateľov k 31.12.2020	1 631
ŠÚ	SR

Identifikačný názov obce, kód obce

Okres Námestovo	507
Obec Breza – kód obce	509 591
Obec Breza – kód katastrálneho územia	806404

C.II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽP DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.II.1.Horninové prostredie

Geomorfologické členenie, tvar a reliéf územia.

Celé riešené územie patrí podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Stredné Beskydy a celku Podbeskydská vrchovina a severozápadná časť do podcelku Lesníanska planina.

Z morfoštruktúrneho hľadiska sa v južnej časti jedná o planačno-rázsochový reliéf, smerom na sever prechádza reliéfu kotlinových pahorkatín v okolí Bielej Oravy a pokračuje reliéfom pedimentových podvrchovín a pahorkatín s prechodne mierne vyzdvihnutými morfoštruktúrami vrchovín a pahorkatín a zlomovo-vrásovými štruktúrami flyšových Karpát. Z morfoskulptúrneho hľadiska ide prevažne o reliéf erózo-denudačný a v kotlinovej časti aj akumuláčno-erózný.

Najvyššie miesto v katastri má nadmorskú výšku okolo 1025 m (blízko kóty Vyšná Poperačka v katastri Lokce), najnižšie okolo 630 m (Biela Orava na juhovýchodnej hranici katastra). Stred obce leží v nadmorskej výške približne 650 m.

Geologické a inžiniersko - geologické pomery.

Magurského súvrstvia, ktoré obsahuje stredno- až hrubozrnné pieskovce s muskovitom, menej ílovcce, malé zastúpenie majú aj Zákamenské vrstvy. V okolí Bielej Oravy je to kvartér, holocén s fluvialnými nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovito-piesčitými hlinami. V južnom výbežku katastra je geologické podložie budované eocénom s presne nešpecifikovanými flyšovými súvrstviami z ílovcov, vápnitých ílovcov, jemnozrnných pieskovcov a drobových pieskovcov.

Inžiniersko-geologické rajóny sú zastúpené nasledovne:

V rajóne flyšoidných hornín (Sf) zaberá väčšinu územia katastra. V horninovom prostredí sa striedajú ílovcce, prachovce, slieňovce, pieskovce so zlepenkami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú sa tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetrávanie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov (lomový kameň, štrk). Poľnohospodárske pôdy 3.-7. bonity. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namrzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je možné využiť stabilné horninové masívy s prevahou ílovcovo-prachovcových hornín.

Rajón údolných riečnych náplavov (F) v okolí nív tokov Biela Orava a Mútňanka má horninové prostredie štrky a piesky, na ktorom sú obvyčajne hlinité, ílovité a piesčité sedimenty. Hladina podzemnej vody je obvyčajne 2-4 metre hlboko. U podzemných vôd je častá agresivita rôzneho typu. Reliéf sa vyznačuje priehlbeninami s výskytom rašelinísk. Vyskytuje sa tu bočná erózia a podmáčanie územia. Podmienky pre výstavbu sú zhoršené vysokou hladinou podzemnej vody a nízkou konzistenciou povrchových polôh jemnozrnných zemín prípadne neúnosnými organickými sedimentmi. Územie je nevhodné pre ukladanie tuhých odpadov - ľahké znečistenie podzemných vôd.

Rajón deluviálnych sedimentov (D) nachádzajúci sa v priestoroch Beňadovského rašeliniska má v závislosti od predkvartérneho podkladu veľmi rôznorodé a priestorovo premenlivé litologické zloženie. Najčastejšie sú to hliny a hlinito-kamenité suty. Trvalejší horizont podzemnej vody je iba v nižších častiach svahov, najmä na prechodoch do rajónov F, T. Reliéf tvoria mierne až strmé svahy, členené miestami intenzívnou výmoľovou eróziou. Z geodynamických javov je tu veľmi častý výskyt zosuvov najmä v regióne karpatského flyšu. Využitelnosť zdrojov je pre tehliarske suroviny, pôdy sú tu zväčša úrodné. Zhoršené inžiniersko-geologické podmienky pre výstavbu sú zapríčinené značnou litologickou premenlivosťou, výskytom zosuvov a miestami strmých svahov. Pri výstavbe je možnosť vyvolania zosuvov. Pre ukladanie odpadov sú vhodné jemnozrnné delúviá na miernych a stabilných svahoch. Svahové deformácie

V MŽP SR, odbor štátnej geologickej správy Bratislava v katastrálnom území Breza eviduje svahové deformácie (zosuvné územia), ktoré vyžadujú zvýšenú ochranu podľa § 12 ods.4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z..

V katastrálnom území obce Breza je zaregistrovaný výskyt aktívnych zosuvov a potenciálnych zosuvov, nestabilné územie je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií, kde je možnosť rozšírenia a aktivizácie existujúcich zosuvov, hodnotené územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie s aktívnymi zosuvmi sú nevhodné pre stavebné účely. Vhodnosť a podmienky stavebného povolenia s výskytom svahových deformácií je potrebné overiť a posúdiť inžiniersko-geologickým prieskumom.

Radón

Na území obce Breza je evidované nízke a stredné radónové riziko, stredné riziko môže ovplyvniť možnosť ďalšieho využitia. Vhodnosť a podmienky stavebného povolenia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné overiť a posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Seizmicita Územie obce Breza sa nachádza v pásme 6. stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64 (Medvedevova-Sponheuerova-Kárnikova stupnica).

REKAPITULÁCIA:

V území sú vymedzené potenciálne nestabilné územia a územia s výskytom stredného radónového rizika.

C.II.2. Klimatické pomery

Podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky (2002) sa územie katastra nachádza v chladnej klimatickej oblasti (C), a okrsku C1 mierne chladnom, veľmi vlhkom, s júlovou teplotou 12-16°C.

Klimaticko-geografickým typom územia je typ s kotlinovou mierne chladnou až chladnou klímou s veľkou inverziou teplôt a horskou klímou s malou inverziou teplôt.

Dlhodobá priemerná ročná teplota v stanici Oravská Lesná, ktorá je najbližšie k obci je 4,6°C, priemerná oblačnosť je 78%, priemerný počet jasných dní je 45,8 v roku a 155,3 je zamračených dní. Hmla býva 59,8 dní. Priemerný ročný úhrn zrážok je 1101 mm. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 101,1. Častosť smerov vetra v % z lokality Námestovo je v nasledovnej tabuľke:

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
11,2	7,2	4,1	4,9	28,1	14,7	16,2	13,6	-

Priemerné mesačné a ročné teploty zo stanice v Bobrove (najbližší údaj):

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
-5,1	-3,5	0,0	5,5	10,9	14,3	16,2	15,5	12,2	7,0	2,0	-2,0	6,1
Priemerný úhrn zrážok podľa zrážkomernej stanice v Lokci:												
50	52	54	54	80	104	112	100	65	61	57	46	835
Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou v Lokci:												
28,0	25,2	16,9	3,9	0,1	-	-	-	0,1	1,1	7,3	18,5	101,1

C.II.3. Ovzdušie

V Žilinskom kraji bolo v roku 2018 evidovaných v databáze Národného emisného informačného systému (NEIS) 1629 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Hoci sa celkový počet veľkých a stredných zdrojov znižuje, zvyšuje sa počet veľkých zdrojov.

Počet zdrojov znečisťovania ovzdušia (ZZO) v roku 2018

Okres Počet ZZO Veľké zdroje (VZ) Stredné zdroje (SZ) Spolu.

Tvrdošín	4	70	74
Žilinský kraj spolu	91	1538	1629

Zdroj: SHMÚ, NEIS

V susednom okrese Tvrdošín sa nachádza monitorovacia stanica kvality ovzdušia v obci Liesek. Na území obce Breza k zhoršeniu kvality ovzdušia prispieva cesta II. triedy ako zdroj znečistenia ovzdušia, a tiež hluku, vibrácií, znečistenia pôdy, v zime zvýšené o zimné posypy. K menším zdrojom znečistenia ovzdušia patria kotolne na tuhé palivá a rozvíjajúca sa výroba.

K stredným zdrojom znečistenia ovzdušia bola zaradená aj kotolňa základnej školy. V obci nie sú zastúpené iné stredné ani veľké zdroje znečistenia vzduchu. V súčasnosti obec pripravuje zmenu vykurovacieho média materskej školy v areáli školy na tepelné čerpadlo bez emisií. V obci Breza sú zastúpené početné malé zdroje znečistenia ovzdušia - rodinné a bytové domy, objekty vybavenia a prevádzky s vykurovaním pevnými palivami.

REKAPITULÁCIA:

V obci Breza sú zastúpené početné malé zdroje znečistenia ovzdušia.

C.II.4. Vodné pomery

Z hydrologického hľadiska územie spadá do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Akumulácia tu prebieha v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť je v marci až júni, najvyššie prietoky sú v apríli a máji a najnižšie v januári – februári a v septembri – októbri.

Priemerný ročný elementárny odtok sa pohybuje okolo 20 - 25 l s⁻¹ km⁻².

Celé územie patrí do povodia rieky Biela Orava, pripájajúcej sa do rieky Orava a celkovo do rieky Váh. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, Mútnanka aj Kýčera s ich prítokmi. Riečna sieť je relatívne hustá i keď potoky nemajú veľkú vodnosť a menšie sú len občasné. Toky majú flyšový charakter s hlboko zarezanými korytami do mäkkého podložia.

Z hydrogeologického hľadiska sa jedná o paleogén povodia Bielej Oravy a neogén Oravskej kotliny s puklinovou priepustnosťou.

V zložení prevládajú drobové a arkózové pieskovce nad ílovcami. Pramene sú v oblasti pásma s pieskovecami s puklinovou priepustnosťou výdatnejšie, hladina podzemnej vody je obvykle voľná. Územie patrí do podzemného hydrogeologického rajónu PN025. Inundačné územie je územie priľahlé k vodnému toku, ktoré je počas povodní zvyčajne zaplavované vodou vyliatou z koryta. Rozsah inundačného územia určuje okresný úrad vyhláškou. SVP, š. p., ako správca vodohospodársky významných vodných tokov vypracováva pre lokalitu ležiacu pri neohrádzovanom vodnom toku návrh na určenie rozsahu inundačného územia a predkladá ho okresnému úradu. Obec Breza nemá stanovené inundačné územie. Riešené územie nepatrí do území povodňového ohrozenia. V dôsledku intenzívnych zrážok však môže dôjsť k záplavám i v obciach, ktoré nemajú definované záplavové územie.

Znečistenie vôd

V súčasnosti sa SR nachádza v štádiu zmien v hodnotení stavu povrchových vôd podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode 2000/60/ES. Výsledky hodnotenia **kvality vody** v monitorovaných miestach **povrchových vôd** monitorovaných v roku 2020 podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z., prílohy č. 1 „Požiadavky na kvalitu povrchovej vody“

REKAPITULÁCIA:

Biela Orava, vodný tok, ktorý prechádza južne od zastavaného územia obce Breza rovnobežne s cestou II/520, Mútnanka, ktorá tečie Západnou hranicou k.ú. a Kýčera, ktorá tvorí kompozičnú os existujúceho zastavaného územia obce.

C.II.5. Pôdne pomery

Pôdne pomery

Zastúpenie druhov pozemkov podľa Správy katastra k októbru 2021:

ÚHDP k.ú. Breza	výmera m2	Percentá
Celková výmera k.ú. Breza	22 523 137	100.0%
Orná pôda	448 374	2.0%
Chmeľnice	0	0.0%
Vinice	0	0.0%
Záhrady	87 713	0.4%
Ovocné sady	0	0.0%
Trvalé trávne porasty	8 764 068	38.9%
Lesné pozemky	11 313 771	50.2%
Vodné plochy	279 757	1.2%
Zastavané plochy a nádvoria	767 295	3.4%
Ostatné plochy	862 159	3.8%

Podľa štatistických údajov v katastrálnom území obce Breza sa nachádza 2 252,3137 ha ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 44,8374 ha ornej pôdy (2,0 % - stupeň zornenia) z celkovej výmery k.ú. a 876,4068 ha trvalých trávnych porastov (38,9% - stupeň zatrávnenia) z celkovej výmery k.ú. obce Breza.

Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ilovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6. Chránenými pôdami sú tie, ktoré patria do nasledovných skupín BPEJ: 1006042 1006045 1011045 1063212 1063442 1066241 1066242 1066245 1066442 1066445 1066542 1069342.

Hydromeliorácie a zúrodnenie pozemkov

Hydromelioračná výstavba, do ktorej zaraďujeme závlahy, odvodnenia a úpravy tokov sa považuje z hľadiska ochrany PP ako intenzifikačný faktor na poľnohospodárskej pôde, ako aj dôvod sprísnenej ochrany PP. V riešenom území bolo prevedené odvodnenie pozemkov, ktoré je zakreslené v grafickej časti.

Organizácia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby

Poľnohospodárska pôda v katastrálnom území Breza je obhospodarovaná **Roľníckym družstvom Lokca so sídlom v Breze**. Na hospodárskom dvore, ktorý je situovaný pri štátnej komunikácii smerom na Beňadovo, pozostáva z troch objektov pre chov dobytka, skladu obilia, prípravy siláže, silážneho žlabu, troch senníkov, garáží, veterinárneho filtra, trafostanice a vrátnice. Chová sa tu cca 300 kusov hovädzieho dobytka. Je tu zamestnaných cca 15 zamestnancov. Družstvo v Breze obhospodaruje 890,78 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 81,04 ha ornej pôdy a 809,74 ha lúk a pasienkov.

Erózia pôdy

Ohrozenie vodnou eróziou je v riešenom území pomerne výrazným javom vďaka hlbokaj morfológii územia. Významnú protieróznou ochranu obci Breza poskytujú lesné porasty a rozptýlená zeleň lúk a pasienkov.

REKAPITULÁCIA:

Viac ako 40 percent výmery obce tvoria poľnohospodárska pôda, ktorá je zastúpená hlavne trvalým trávnatým porastom (pasienkami a lúkami).

C.II.6. Fauna, flóra

Fytogeograficky (Futák, 1966) patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), obvodu západobeskydskej flóry (Beschidicum occidentale) a okrsku Západné Beskydy, pričom celkovo leží územie v Holarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti a stredo európskej provincii. Celé územie leží v bukovej zóne, flyšovej oblasti, v podbeskydskom okrese (Podbeskydská vrchovina). Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvorili bukové a bukovo jedľové lesy, v súčasnosti premenené na takmer čisté smrečiny. Prevažne v nivách podhorských a horských tokov sa zachovali jelšové lesy a na hranici katastra aj vzácne Beňadovské rašelinisko.

Z geobotanického hľadiska (Michalko a kol., 1986) sa v riešenom území nachádzajú nasledovné jednotky:

Lužné lesy podhorské a horské (Al) sú pokračovaním nížinných krov na alúviách a údolných nivách na stredných a horských tokoch riek zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach. Pôdy sú štrkovité až kamenisté, zriedkavo piesočnaté. Krovinnú vrstvu tvoria vrba trojtyčinková, v. purpurová, v. košíkarská, v. krehká, miestne aj vrba sivá. Vtrúsený vo vyšších polohách môže byť smrek a zemolez čierny.

Jedľové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion) (A) sú tvorené zmiešanými jedľovo-bukovými lesmi na rôznych podložiach, so zvyčajne viacvrstvovým bylinným podrastom. Prímesovými drevinami sú javor horský, brest horský a jaseň štíhly, zriedkavo smrek obyčajný. Na flyšoch prevažuje jedľa a významné sú byliny ako *Oxalis acetosella*, *Galium rotundifolium*, *Rubus hirtus*, *Maianthemum bifolium*.

Pionierske spoločenstvá s *Myricaria germanica* (*Epilobion fleischeri*) (M) sa vyskytujú na nevyvinutých kamenistých pôdach horských tokov. Okrem krovitých vrb sú tu rastliny ako *Calamagrostis pseudophragmites*, *Rumex scutatus*, *Erigeron acris*, *Epilobium alpestre*. Prechodnými druhmi sú vrby *Salix eleagnos*, *S. purpurea*.

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy (*Abietion*, *Vaccinio-Abietion*) (PA) sa vyskytujú na nenasýtených až podzolovaných kamenistých hnedozemiach, najčastejšie na kyslých horninách. Táto jednotka sa vyskytuje v bezbukovom geografickom variante. Pôvodne mala prevahu jedľa a prímes tvoril smrek, vtrúsený bol smrekovec, borovica sosna, jarabina vtáčia, javor horský, vzácne jelša sivá a výnimočne buk lesný. Vo fytocenózach sú významné *Clematis alpina*, *Valeriana tripteris*, *Cirsium erisithales*, *Poa stiriaca*, *Carex alba*.

Z hľadiska živočíšnych regiónov patrí územie do regiónu Západných Karpát. Prevládajú tu karpatské elementy ale chýbajú alpínske. Z druhov fauny sú podrobne spracované vertebrata - ichtyofauna, avifauna, cicavce. Hlavné živočíšne biotopy sú biotop lúk a pasienkov, lesa, polí, vodných tokov a sprievodnej vegetácie, podmäčianých lokalít a urbánny biotop územia obce.

Zoogeografického hľadiska (terestrický biocyklus) leží územie katastra v Palearktiskej (západopaleoarktiskej) oblasti, eurosibírskej podoblasti, provincii listnatých lesov podkarpatského úseku. Fauna je zastúpená množstvom druhov s prevládajúcimi chladnomilnými druhmi. Z bezstavovcov možno spomenúť charakteristický druh mäkkýšov - slizniaka karpatského, boreomontánny druh konika vrchovského, čmeľa hájového a eremofilného eurytopného čmeľa skalného (*Pyrobombus lapidarius*). Z rýb sa bežne vyskytuje pstruh potочný, hlaváč pásoplutvý, čerebľa potочná, jalec hlavatý, lipeň tymiánový. Obojživelníky sú zastúpené napríklad skokanom hnedým, kunkou žltobruchou, ropuchou obyčajnou, relatívne bežne sa vyskytujú aj mlok vrchovský a mlok karpatský. Z plazov sú zastúpené najmä jašterica živorodá a vretenica obyčajná, zaznamenaný bol aj slepúch krehký. K charakteristickým vtákom širšieho okolia patrí napríklad bocian biely, myšiak hôrny, orol kriľavý, prepelica poľná, chrapkáč poľný, holub hrivnák, ďateľ veľký, škvrňák poľný, ľabtuška hôrna, trasochvost biely a trasochvost horský, belorítka domová, žltouchvost

domový, drozd trskotavý, drozd plavý, prhlaviar červenkastý, penica čiernohlavá, penica obyčajná, sojka obyčajná, vrana obyčajná, krkavec čierny, kolibkárik čipčavý, kolibkárik spevavý, sýkorka uhliarka, strakoš obyčajný, škorec obyčajný, vrabec domový, pinka obyčajná, stehlík obyčajný, krivonos smrekový, strnádka obyčajná. Priamo na toku Klinianka boli zaznamenané ako bežný hniezdič trasochovost horský, vzácnejšie vodnár potočný a rybárik riečny. Mimo intravilánov obcí loví aj bocian čierny. Cicavce sú zastúpené bežnými poľovnými druhmi ako je jeleň, srnec, liška, diviak, zajac. Najmä v súvislejších lesoch celkoch sa vyskytuje aj medveď, vlk, rys. Aj na tokoch bol zaznamenaný výskyt vydry riečnej. Kuna skalná je bežná najmä v obci. Z menších druhov cicavcov možno spomenúť krta obyčajného, piskora obyčajného, ježa, hraboše poľné a hrđiaky lesné.

Z poľovného hľadiska patrí územie do jelenej chovateľskej oblasti J VI – Slovenské Beskydy. Vedľajšou zverou je zver srnčia a diviacia. Poľovný revír Grúň Breza mal výmeru 3753 ha, z toho 1981 ha lesa. Trofejová kvalita je dobrá, v rámci Slovenska to je lepší priemer. Z rybárskeho hľadiska patria toky na území katastra (Mútňanka, Biela Orava) do revíru č. 304. Revír patrí do pásma pstruhového a lipňového. Hlavné lovné ryby sú: pstruh potočný a dúhový, lipen obyčajný, sivoň americký, hlaváčka obyčajná. Z bielych rýb je to jalec hlavatý, podustva obyčajná, nosál obyčajný, ostriež obyčajný, belica obyčajná a mrena obyčajná. Tok je generačnou lokalitou hlavátky obyčajnej.

REKAPITULÁCIA:

Viac ako 50 percent výmery obce tvoria lesy. Význam pre biodiverzitu krajiny majú lúžne lesy horské a podhorské, jedľové a smrekové lesy, brehové porasty Bielej Oravy, Mútňanky a Kýčery a plochy biotopov. Tieto plochy sú aj biotopmi chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov.

C.II.7.Krajina

Možno charakterizovať ako pôsobenie usporiadania prírodnej scenérie na určitom území z hľadiska esteticky (podľa Forman, Godron: Krajinná ekológia). Veľkosť takéhoto priestoru je v zásade veľmi rôznorodá. Ak vychádzame z praktického postoja, musíme zobrať do úvahy jednak základnú konfiguráciu terénu, z ktorej vyplýva viditeľnosť určitého územia a na druhej strane rôznorodosť a atraktivnosť takto videnej krajiny. Estetika, hoci je v konečnom dôsledku subjektívna, má samozrejme svoje vlastné kritériá podľa ktorých sa dá rámcovo vyjadriť kvalita daného objektu t.j. v našom prípade krajiny.

Krajinu priamo v priestore katastra Breza možno charakterizovať ako esteticky viac ako priemerne atraktívnu. Kataster je viacnásobne rozčlenený údoliami vodných tokov Biela Orava, Mútňanka a Kýčera, čím vzniklo viac menších hrebeňov v rámci Podbeskydskej vrchoviny. K tejto základnej geomorfológii sa pridáva druhotná krajinná štruktúra vyplývajúca z rozčlenenia územia podľa využívania človekom. V katastri táto funkčne aj esteticky dopĺňa reliéf krajiny a robí ho esteticky príťažlivým. Nezanedbateľnou súčasťou je pomerne rozsiahle Beňadovské rašelinisko pridávajúce hlavne obsah druhého plánu vnímania krajiny. Typ vidieckeho osídlenia je súčasť tvorby krajiny a je na rozhladenosti obyvateľov a príslušných inštitúcií, aby si sídla zachovali svoj tradičný ráz aj pri rešpektovaní nových materiálov a architektúry. Obec má slušný rekreačný potenciál najmä pre formy tzv. prírodného turizmu formou individuálnej rekreácie s možnosťami vychádzok do prírody a cykloturizmu v lete a bežeckého lyžovania v zime.

Z údajov Štatistického úradu v Žiline je štruktúra plôch v k.ú. obce Breza v r. 2020 nasledovná:

Popis	2020	Podiel v %
Celková výmera územia obce - mesta (v m2)	22 523 137	100%
Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	9 301 422	100% 41,3 %
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	448 374	4,8%
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m2)	0	0
Poľnohospodárska pôda - vinica (v m2)	0	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	88 581	1,0%
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m2)	0	0
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m2)	8 764 467	94,2
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	13 221 715	100% 58,7 %
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m2)	11 313 771	85,3%
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha (v m2)	279 757	2,1%
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie (v m2)	765 835	6,2%
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha (v m2)	862 352	6,4%

(Zdroj: ŠÚ SR)

SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Lesná vegetácia

Lesy obce Breza sú rozmiestnené po celom katastri vo viacerých menších súvislých skupinách porastov. Celkom zaberajú 50% jeho výmery. Využívané sú na hospodárenie ako hospodárske lesy. Z lesníckeho hľadiska sa jedná prevažne o kyslé jedľové bučiny, kyslé jedľovo-bukové smrečiny, živné jedľové bučiny, vlhké jedľové bučiny a jaseňové jelšiny. Z lesných typov, ktoré podrobne charakterizujú stanovište sú najviac zastúpené čučoriedkové bukovo-jedľové nižšieho aj vyššieho vegetačného stupňa, živné kyslíkové bukovo-jedľové nižšieho a čučoriedkové jedľové bučiny so smrekom nižšieho vegetačného stupňa.

Drevinové zloženie tvorí dominantný smrek obyčajný s takmer ako 98% zastúpením a k nemu sa pridávajú dreviny ako jedľa biela, buk lesný, jelša sivá, javor horský, smrekovec opadavý, breza, topol, vrba, jaseň a ďalšie. Pri obnove lesných porastov sa zvyšuje zastúpenie listnáčov na úkor ihličnanov ako reakcia na klimatické zmeny.

Nelesná drevinová vegetácia (NDV)

Na území katastra sa nachádzajú rôzne druhy plôch NDV. Niektoré majú charakter lesa a mnohokrát nadväzujú na existujúce lesné porasty, kde tvoria tzv. biele plochy. Porasty so zastúpením stromov a krov sú iným typickým krajinným prvkom v katastri. Inou významnou zložkou NDV v katastri sú porasty krovín popri vodných tokoch, ktoré sa miestami rozširujú na väčšie plochy. Kroviny medzi sú tu prakticky len fragmentovite okolo niektorých úsekov poľných ciest. V drevinovom zložení sú zastúpené v prípade bielych plôch najmä lesné dreviny s bohatším podrastom krov ako zemolez, baza, hloh, kalina, čučoriedka, malina, černica. V poľnohospodárskej krajine sa vyskytujú druhy vrby, trnka, šípka, hloh, osika apod.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty možno v zásade rozdeliť na pasienky a lúky. Obe sú v katastri zastúpené, prevládajú však pasienky. Celkovo zaberajú takmer 39% územia. Pasienky sú zväčša využívané na pasenie dobytká a oviec. Lúky a pasienky patria podľa katalógu biotopov Slovenska najviac k mezofilným pasienkom a spásaným lúkam. Lúky a pasienky sa môžu deliť do kategórií podľa intenzity a častosti antropických zásahov. Viaceré lúčne porasty v katastri možno radiť ku genofondovým plochám mezofilných lúk a vlhkomilných lúk vyšších polôh.

Orná pôda a trvalé kultúry

Orná pôda v katastri je zastúpená v ploche niečo pod 2% a nachádza sa najviac bezprostredne pri intraviláne obce a v časti okolo futbalového ihriska pri nive Bielej Oravy. Orná pôda v katastri je obrábaná maloplošným spôsobom. Vyššie a strmšie polohy prešli postupne na kultúry lúk a pasienkov.

Špeciálne štruktúry

Medzi tieto štruktúry sa môžu zaradiť aj menšie plochy ale s výrazným významom pre biodiverzitu krajiny. V katastri sem patria plochy genofondových lokalít Bršlica a Pod Hájom, brehových porastov v rámci alúvií Bielej Oravy a Mútňanky, aj plochy biotopov mezofilných trávnych porastov a vlhkomilných porastov vyšších polôh. Tieto plochy sú aj biotopmi chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. V rámci pasienkov a lúčnych porastov sa vyskytujú malé plošky podmačkaných lokalít s charakteristickou mokradňou flórou. Pri kosení sa zvyknú obchádzať, čo prispieva k udržaniu biologickej rozmanitosti krajiny.

Z druhov drevín bežne sa na podmačkaných miestach vyskytujúcich možno spomenúť prevládajúcu *Salix purpurea*, potom *Salix cinerea*, *Betula verrucosa*, *Alnus incana*, *Picea excelsa*, *Salix fragilis*, *Salix caprea*. Z bylín možno nájsť *Scirpus silvaticus*, *Equisetum palustre*, *Myosotis palustre*, *Carex fusca*, *Juncus effusus*, *Phragmites communis*, *Ranunculus acris*, *Potentilla palustris*, *Cynanchum vincetoxicum*, *Filipendula ulmaria*, *Angelica sylvestris*, *Cirsium rivulare*, ale aj *Urtica dioica*, *Arctium lappa*, *Cirsium arvense* a iné. Podľa katalógu biotopov Slovenska sú to najmä biotopy horských vodných tokov s vrbou sivou. Pri toku Mútňanka aj s myrlikou nemeckou.

Vodné toky

Vodné toky sú špecifickým biotopom a javom dôležitým pre hygienu krajiny. Najvýznamnejšími tokmi sú Biela Orava, Mútňanka a Kýčera, ktorá tečie stredom katastra. Všetky sú bohaté na krátke ale mnohokrát iba občasné prítoky zarezané hlboko do flyšového podložia. Vodné toky sú prirodzeného charakteru a nie sú narušené reguláciami, okrem čiastočnej regulácie Bielej Oravy pri intraviláne obce. Sprievodná vegetácia je dobre zastúpená, niekde pri menších prítokoch chýba. Biotopy sprievodnej vegetácie boli spomenuté medzi špeciálnymi biotopmi. Niektoré prítoky prameniace v katastri obce majú aj prameniskové biotopy buď v lesnej alebo v poľnohospodárskej krajine.

Vegetácia v obci

Stromová vegetácia verejnej zelene v obci nie je výrazne zastúpená, čo je do určitej miery prirodzené vzhľadom k blízkosti týchto prvkov v bezprostrednom okolí. Hlavné priestory verejnej zelene sú v okolí kostola a cintorína, bohatšie je tu zastúpená lipa. Stromovú vegetáciu v obci dopĺňajú ovocné stromy v záhradách obyvateľov, ktoré sú takisto miestom tvorby prvkami.

Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

V rámci katastra obce sa nachádzajú samosprávne, školské, kultúrne, cirkevné, športové, obytné, rekreačné a poľnohospodárske objekty. Roľnícke družstvo Lokca so sídlom v Breze obhospodaruje väčšinu poľnohospodárskej pôdy v katastri. Pestuje tu ďatelino-trávne zmesi na siláž a seno. Na hospodárskom dvore chová hovädzí dobytok v počte asi 300 kusov. Chov oviec je v oddelenom priestore pri križovatke na Beňadovo v počte asi 400 – 500 kusov.

Navrhované ochranné pásma podľa počtu hospodárskych zvierat a prevládajúcich smerov vetra sú nasledovné:

Pre hlavný hospodársky dvor:

pásmo v smere	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
pásmo v metroch	354	185	204	171	141	91	52	62

Pre chov oviec:

pásmo v smere	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
pásmo v metroch	238	125	137	115	95	61	35	42

Štruktúra krajiny v k.ú. obce Breza je zložená viac ako polovičným zastúpením lesných porastov a viac ako tretinovým zastúpením trvale trávnych porastov. Zastavané územie v krajine sa vyznačuje sústredeným osídlením okolo cesty II/520 a vodného toku Biela Orava, ktorá tečie rovnobežne s cestou II/520, južne od existujúceho zastavaného územia. Obec Breza vznikala ako potočná radová zástavba, ktorej kompozičnou osou bola táto komunikácia vedená pozdĺž vodného toku Biela Orava a okolo jej prítoku Kýčera, ktorá ide od sa vlieva od v centre obce do Bielej Oravy potoka. Pôvodná zástavba je charakterizovaná úzkymi hlbokými parcelami, na ktorých v prednej časti od ulice boli situované domy a v zadnej časti humná a hospodárske objekty. Pôvodné rodinné domy boli drevenej zrubovej konštrukcie so sedlovými drevenými strechami, pokrytými šindľom. Neskôr sa začali stavať murované domy, prízemné

i dvojpodlažné so sedlovými strechami a využitým podkrovím, opložené s nevyhnutnými hospodárskymi objektami. Novšie objekty sa stavali popri nových uliciach, ktoré vznikali radiálne smerom severným, východným a západným od štátnej cesty II/520, ktorá je tangentou k zastavanému územiu obce a vedie po jeho južnom okraji a ktorá predurčila i polohu objektov občianskej vybavenosti obce. Na štátnu cestu nadväzujú dve autobusové zastávky SAD, ktorých dochádzková vzdialenosť(cca 500m) v zásade vyhovuje. V bezprostrednej vzdialenosti od tejto cesty na miestnej komunikácii, ktorá vedie rovnobežne so štátnou cestou sa nachádza objekt pošty a kúsok severnejšie nákupné stredisko s pohostinstvom a predajňou Rozličný tovar. O pár domov ďalej je situovaný obecný úrad a požiarna zbrojnica. Severozápadne od pošty pri miestnej komunikácii je Rímsko-katolícky kostol s farským úradom a objektom starej školy, ktorá čaká na prestavbu. Medzi kostolom, Starou školou a farským úradom vzniká akési námestie, vhodné na realizáciu obecného parku. Naľavo od kostola je lokalizovaný areál základnej a materskej školy s ihriskom a bytovými domami. Severne od kostola je cintorín s domom smútku. Roľnícke družstvo je lokalizované mimo zastavaného územia obce, smerom na Beňadovo, kde je umiestnená aj farma s chovom oviec, drevospracujúca firma - píla, pneuservis a niekoľko ďalších výrobných – skladových areálov. Športový areál, ktorý vytvára futbalové ihrisko, tribúna, fitness, ktoré tvoria zárodok budúceho športového areálu Pod Háj. Technický stav väčšiny objektov je zachovalý aj keď architektonický vzhľad je miestami nesúrodý.

Obec Breza v súčasnosti sa javí ako obec s **obytnou** funkciou a čiastočne **výrobnou** funkciou, ktoré reprezentuje poľnohospodárska výroba(chov dobytku) a priemyselná výroba(drevospracujúci priemysel). **Rekreačná** funkcia je v súčasnosti málo rozvinutá. Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území a priľahlom území obce, rozšírením obytných plôch, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytnej) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, smerom západným, severným a východným. Rozvoj aktivít, ktoré súvisia s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu, sa sústreďa v lokalite Pod Háj, pri vstupe do obce od Lokce, v lokalite Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri cesty do Beňadova. Rekreácia a cestovný ruch sa javí ako reálne východisko pre rozvoj obce Breza. Prírodné podmienky nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy tiež nie sú nevyčerpatelne a výrobný sektor predstavuje chov dobytku a drevospracujúca výroba. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje – agroturistika, vidiecka rekreácia a obnova tradičných remesiel.

Ostatné územie reprezentujú priestory chránenej prírody, plochy poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu, nivy vodných tokov, vodné zdroje a ich ochranné pásma, prechod medzi lesnou a poľnohospodárskou krajinou. Na tomto území sa bude preferovať ochrana prírody, ochrana povrchových vodných tokov, kvalita prírodného prostredia a rekreačné danosti.

V rámci obce sa nachádzajú nasledovné kultúrne pamiatky: Kaplnka pod Pekelnou, Kaplnka Všetkých svätých, Kaplnka pod kostolom, Kaplnka v Starej Vsi, kaplnka svätej Anny, Kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie, kaplnka Božieho milosrdenstva, Kríž na Štrbánkach, Kríž v Starej Vsi, Kríž na Grúniku, Kríž pod Zárubami, Stĺp Svätej Trojice, Stĺp sv. Jána Nepomuckého.

Charakteristickými krajinnými štruktúrami v katastri obce Breza sú hrebene Podbeskydskej vrchoviny rozdelené nivami tokov Bielej Oravy, Mútny a Kýčery. Krajina katastra je vizuálne pestrá, keďže lesné porasty sú rozmiestnené v menších komplexoch doplnené nelesnou drevinovou vegetáciou stromovitého aj krovitého charakteru. V pahorkatinovej časti sú rozčlenené lúkami a pasienkami, z ktorých viaceré majú pomerne prírodný charakter aj vďaka svojej horšej dostupnosti. Nivy vodných tokov sú zas viac využívané ako orná pôda a na zástavbu obce, čím krajina pôsobí aj dostatočne prírodne a súčasne usporiadane. Krajinu dotvárajú prvky druhotnej štruktúry ako typ osídlenia, typ obhospodarovania apod.

Členitosť a hlboké zvlnenie reliéfu Brezy poskytujú značne premenlivé krajinné obrazy a scenérie. Prehľadný celistvý pohľad na krajinu obce Breza, vzhľadom na uzavretosť krajinných priestorov obce, poskytne výhľad z náprotivnej vyvýšeniny za vodným tokom Biela Orava, kde je situovaný vysielateľ, v časti Pod Háj, z ktorej vidíme meander rieky biela Orava a celé existujúce zastavané územie obce. Ďalej vyhlídku na krajinu obce Breza poskytuje existujúca rozhľadňa – vyhlídková veža, nachádzajúca sa severovýchodne od zastavaného územia obce, na území obce Lokca.

Krajinná štruktúra obce Breza sa radí k lesnato-lúčnatej krajine, s premenlivou mozaikou záhrad, zástavby, lúk, lesov s vysokou stabilitou územia. V krajine obce Breza dominujú lesné porasty a trvalo trávne porasty. Na území katastra sa nachádzajú rôzne druhy plôch NDV, nelesnej drevinovej vegetácie. Niektoré majú charakter lesa a nachádzajú sa v blízkosti existujúcich lesných porastov. Z trvalých trávnych porastov v katastri prevládajú pasienky. Orná pôda v katastri je zastúpená najviac bezprostredne pri intraviláne obce a v nivách vodných tokov. Interakčné prvky prepájajú pôsobenie ostatných prvkov na okolitý priestor a sú tvorené viacerými druhmi krajinných štruktúr: od súvislých porastov nelesnej drevinovej vegetácie, či už s charakterom lesa alebo krovín, cez pasienky s roztrúsenou drevinovou vegetáciou, brehovú vegetáciu. Vodné toky sú prirodzeného charakteru a nie sú narušené reguláciami. Sprievodná vegetácia najmä ich menších prítokov si miestami vyžaduje doplnenie kvôli zábrane erózie brehov. Z hľadiska krajinného pôsobenia je v zastavanom území obce významná bohatá zeleň cintorína, kostola a areálu základnej školy. Stromovú vegetáciu v obci dopĺňajú ovocné stromy v záhradách obyvateľov, ktoré sú takisto miestotvornými prvkami.

Pri pohľadoch na obec z nástupných miest - z cesty II/520 sa prerušovane objavuje veža kostola v typickom panoramatickom obraze. Krajinnú scenériu dotvárajú panorámy obce Breza ktoré sa vynášajú z južnej vyvýšenej strany Pod Háj:

- severná panoráma z vyvýšeniny Pod Háj: zastavané územie obce s dominantou - kostolom, v popredí cesta II/520 a vodný tok Biela Orava, ktorý sa stráca v nelesnej drevinovej vegetácii, pred vodným tokom Biela Orava bude v budúcnosti vedený cyklochodník vybudovaný po trase bývalej železničky Oravská Lesná – Lokca.

Z cesty II/520, ktorá prechádza južným okrajom existujúceho zastavaného územia, návštevník môže sledovať zastavané územie v popredí a okolitú krajinu po oboch bočných hlavných návršiach, smerom severným a smerom južným.

REKAPITULÁCIA:

Krajinná štruktúra obce Breza sa radí k lesnato-lúčnatej krajine, s premenlivou mozaikou záhrad, zástavby v zastavanom území a lesov, lú, pasienok a NDV vo voľnej krajine s vysokou stabilitou územia. Krajinnú scenériu prezentujú zelené návršia severne za zastavaným územím, ďalej smerom východným aj západným a južným od zastavaného územia obce.

C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma**Chránené územia prírody a krajiny****-európske chránené územia**

Celé územie katastra Breza okrem intravilánu obce patrí do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU008 Horná Orava. Horná Orava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), chriaštel poľný (*Crex crex*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), tetrov holniak (*Tetrao tetrix*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), jedným z piatich pre hniezdenie kalužiaka červenonohého (*Tringa totanus*) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), žlna sivá (*Picus canus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), výr skalný (*Bubo bubo*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), chriaštel bodkovaný (*Porzana porzana*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), chriaštel malý (*Porzana parva*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*) a strakoš sivý (*Lanius excubitor*), včelár lesný (*Pernis apivorus*) a rybár riečny (*Sterna hirundo*).

-územná ochrana prírody

Riešené územie celé spadá do územia Chránenej krajinej oblasti Horná Orava, ktoré je veľkoplošné chránené územie, vyhlásené Vyhláškou č. 110 - MK SSR z 12. júla 1979. Vyhláška MŽP SR č.420 z 29.9.2003 s platnosťou od 1.11.2003 ustanovila zónovanie CHKO Horná Orava. Vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Žiline č.1/2004 z 15.januára 2004 boli zrušené maloplošné chránené územia na území CHKO.

Na väčšine územia CHKO patriaceho do katastra Breza dnes platí druhý stupeň ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z pre zónu D, tretí stupeň ochrany platí pre zónu C, ktorá je pri toku Mútňanka a druhý stupeň ochrany sa viaže na zónu B – časť Beňadovského rašeliniska v severovýchodnom okraji katastra.

-chránené druhy (druhovú ochranu)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov sú súčasťou chránených území, ale vyskytujú sa aj mimo nich na rôznych miestach katastra. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Zo živočíchov je kataster bohatý na možnosti hniezdenia vtákov, vyskytujú sa tu aj chránené obojživelníky, plazy a cicavce a iné skupiny fauny.

-ochrana drevín

V rámci katastra sa nenachádza chránený strom v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. Na ostatné dreviny platí všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto z uvedeného zákona.

-chránené druhy (druhovú ochranu)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach katastra. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Zo živočíchov je kataster bohatý na možnosti hniezdenia vtákov, vyskytujú sa tu aj chránené obojživelníky, plazy a cicavce a iné skupiny fauny.

-ochrana drevín

V rámci katastra sa **nenachádzajú chránené stromy** ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. Platí tu ale všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto z uvedeného zákona.

-územné systémy ekologickej stability (ÚSES)

Podľa ÚPN VÚC Orava a R-ÚSES Náместovo prechádza južným okrajom katastra biokoridor nadregionálneho významu NRBk 7/12 Kamenný vrch a regionálny terestrický biokoridor BCK2 Lokca.

Biocentrá regionálneho významu sú Rbc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov – v katastri je to Beňadovské rašelinisko. Tvoria ho biotopy: Ra2 - Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy, Ra3 - Prechodné rašeliniská a trasoviská, Ra6 - Slatiny s vysokým obsahom báz, Ra7 - Sukcesne zmenené slatiny, Lk5 - Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 - Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Kr8 - Vrbové kroviny stojatých vôd. Biocentrum je potenciálne ohrozené prirodzenou sukcesiou, stavebnou činnosťou a urbanizáciou, zmenou vodného režimu, nízkou intenzitou poľnohospodárskeho využívania až zánikom jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...) alebo až naopak príliš intenzívne obhospodarovanie, hlavne pastva, rozširovaním invázií a expanzívnych druhov, ťažbou nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov – kosenie, pastva,
- nepripustiť zmenu vodného režimu, resp. zabezpečiť jeho obnovu na miestach, kde došlo k jeho narušeniu,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- realizovať opatrenia z PS o SKCHVU008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046,
- nepripustiť urbanizáciu územia a ich blízkeho okolia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Ďalším je Rbc10 Kýčerka tvorené porastami smrečín a horskými kosnými lúkami s výskytom vzácnych druhov fauny. Biocentrum je potenciálne ohrozené nevhodným spôsobom lesného hospodárstva, nízkou intenzitou poľnohospodárskeho využívania až zánikom jeho

tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...) alebo až naopak príliš intenzívne obhospodarovanie (napr. intenzívna oplôtková pastva), šírením inváznych druhov, nadmernými stavmi kopytníkov limitujúcimi obnovu drevín, stavebnou činnosťou a ťažbou nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dozretie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa,
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov – kosenie, pastva,
- realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046,
- cielene odstraňovať invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Sú tu dva hydričné biokoridory regionálneho významu – Alúvium Mútnanky a Alúvium Bielej Oravy.

RBk8 Alúvium Bielej Oravy je hydricko – terestrický biokoridor prepájajúci Podbeskydskú vrchovinu, Oravskú Maguru s Oravskou kotlinou, ktorý má charakter prirodzeného vodného toku s brehovými porastami a mokraďami rôzneho typu so zastúpením pestrej škály biotopov ako napr. Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8). Koridor na migráciu využívajú predovšetkým akvatické a semiakvatické druhy organizmov.

Ohrozenia. konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba MVE,
- výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
- likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie inváznych druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie z poľnohospodárskej výroby, dopravy),
- intenzívne rybárske obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku
- všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

RBk9 Alúvium Mútnanky je hydricko – terestrický biokoridor pripájajúci sa na koridor Bielej Oravy. Má charakter prirodzeného vodného toku s brehovými porastami a mokraďami rôzneho typu so zastúpením pestrej škály biotopov ako napr. Brehové porasty deväťsilov (Br6

– 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vřbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vřbové kroviny stojatých vód (Kr8). Koridor na migráciu využívajú predovšetkým akvatické a semiakvatické druhy organizmov.

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba MVE,
- výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
- likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie invázných druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie z poľnohospodárskej výroby, dopravy),
- intenzívne rybárske obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku,
- všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

Interakčné prvky sú navrhované podľa existujúceho stavu krajiny aby prepájali pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor. Sú tvorené viacerými druhmi krajinných štruktúr: od súvislých porastov nelesnej drevinovej vegetácie, či už s charakterom lesa alebo krovín, cez pasienky s roztrúsenou drevinovou vegetáciou, brehovú porast, ktoré nie sú súčasťou biokoridorov až po mokradné biotopy. Spolu s ostatnými prvkami ÚSES tvoria ucelenú sieť prírodných prvkov, ktorú je potrebné a možné zachovať z dlhodobého hľadiska aj v súlade s možnosťami bežného hospodárenia.

Prírodné zdroje

-ochrana lesných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. V katastri sa nachádzajú rozsiahle hospodárske lesy patriace najmä medzi kyslé smrečiny s jedľou a bukom a živné bukovo-jedľové smrečiny so smrekovým a bukovým hospodárstvom vyšších polôh. Kategória lesov ochranných nie je v katastri zastúpená.

Riešené územie patrí do LHC Lokca.

-ochrana pôdných zdrojov

Chránenými pôdami sú v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu pôdy vymenované v prílohe zákona a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami. Pre kataster Breza sú to nasledovné bonity:

BPEJ	popis	zrornosť	bonita
1006042	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické, ľahké	6
1006045	NP na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - typické, ľahké	6
1011045	Nívné pôdy glejové na aluviálnych sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7
1063212	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7
1063442	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké - ľahké	7
1066242	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066245	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7

1066442	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066445	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7
1066542	HP kyslé a HP podzolované na flyšových sedimentoch	ľahké až stredne ťažké	7

-ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. V riešenom území má CHKO Horná Orava evidované nasledovné genofondové plochy:

Alúvium Mútnanky – zachovalý podhorský tok s početnými meandrami a zachovalými brehovými a sprievodnými porastmi a mokradnými lúkami.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Slatiny s vysokým obsahom báz (Ra6 – 7130), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Aquilegia vulgaris*, *Carex flava*, *C. davalliana*, *Crocus discolor*, *Dactylorhiza majalis*, *Epipactis palustris*, *Pinguicula vulgaris*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Vertigo angustior*, *Vertigo geyeri*, *Lutra lutra*, *Cinclus cinclus*, *Ciconia nigra*, *Alcedo atthis*

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

Alúvium Bielej Oravy – zachovalý podhorský tok s brehovými porastmi ako biokoridor fauny s výskytom mokradných spoločenstiev a generačnými lokalitami obojživelníkov.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Rašeliniskové smrekové lesy (Ls7.3 – 91D0*), Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (Ra2 – 7120), Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Carex flava*, *Gladiolus imbricatus*

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Astacus astacus*, *Lutra lutra*, *Cinclus cinclus*, *Ciconia nigra*, *Alcedo atthis*, *Actitis hypoleucos*, *Carpodacus erythrinus*, *Hucho hucho*.

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

Biela Orava - prirodzený vodný tok s brehovými porastmi

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Tozzia carpatica*

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Lutra lutra*, *Cinclus cinclus*.

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

Beňadovské rašelinisko - slatina s vysokým obsahom báz s poškodeným vodným režimom a z veľkej časti porastená náletovými drevinami

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Slatiny s vysokým obsahom báz (Ra6 – 7130)

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Carex dioica*, *Carex chordorrhiza*, *Carex lasiocarpa*, *Carex limosa*, *Comarum palustre*, *Dactylorhiza majalis*, *Drosera rotundifolia*, *Eleocharis quinqueflora*, *Epipactis palustris*, *Equisetum variegatum*, *Menyanthes trifoliata*, *Pedicularis palustris*, *Pinguicula vulgaris*, *Salix rosmarinifolia*, *Triglochin palustre*, *Vaccinium oxycoccos*, *Vaccinium uliginosum*, *Viola palustris*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Vertigo geyeri*, *Leucorrhinia pertoralis*, *Bombina variegata*, *Lissotriton montandoni*, *Gallinago gallinago*.

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

Bršlica – podmáčaná lokalita na západnom okraji zastavaného územia obce na úpätí pohoria s hustým porastom vrby s prevládajúcou vrbou purpurovou a zastúpením mokradných druhov rastlín a živočíchov.

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

Pod Hájom – lokalita v okolí menšieho prítoku Bielej Oravy v južnej časti katastra s rovnakým názvom. Tvoria ju rastlinné a živočíšne spoločenstvá viazané na vodný režim biotopu.

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia z PS o SKCHVÚ008 Horná Orava schváleného na roky 2017 – 2046

REKAPITULÁCIA:**Chránené územia**

Severná časť katastrálne územie obce Breza patrí do CHKO Horná Orava, prevažne do zóny D, severozápadný okraj do zóny B a C, a zároveň je celé územie zaradené aj do CHVÚ Horná Orava.

C.II.9. Obyvateľstvo**POČET OBYVATEĽOV**

Sčítanie obyvateľov, domov, bytov sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje metódou samosčítania. Súčasne boli zisťované demografické, sociálne a kultúrne charakteristiky obyvateľstva a tiež niektoré vybrané ukazovatele o bytovom a domovom fonde a tiež o vybavenosti domácností niektorými predmetmi dlhodobej spotreby. Posledné sčítanie obyvateľov, domov, bytov na území Slovenskej republiky bolo uskutočnené v roku 2011.

Prehľad počtu obyvateľstva v obci Breza od r. 2011, 2015 – 2019

Rok	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)
	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy
2011	1 569	832	737	1 582	839	743
2012	1 582	839	743	1 566	831	735
2013	1 566	831	735	1 588	832	756
2014	1 588	832	756	1 604	845	759
2015	1 604	845	759	1 618	851	767
2016	1 618	851	767	1 628	860	768
2017	1 628	860	768	1 626	856	770
2018	1 626	856	770	1 627	858	769
2019	1 627	858	769	1 631	859	772
2020	1 631	859	772	1 625	857	768

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

V roku 2011(k 31.12.2011) žilo v obci 1 582 obyvateľov, z toho 839 mužov(53,03%) a 743 žien (46,97%).

V roku 2019(k 31.12.2019) žilo v obci 1 631 obyvateľov, z toho 859 mužov(52,66%) a 772 žien (47,34%).

V roku 2020(k 31.12.2020) žilo v obci 1 625 obyvateľov, z toho 857 mužov(52,73%) a 768 žien (47,27%).

Demografická krivka v obci Breza má ustálený priebeh.

DEMOGRAFICKÁ KRIVKA A PRIRODZENÝ PRÍRASTOK OBYVATEĽSTVA

Hustota obyvateľstva na ha v obci Breza v roku 2011 a v rokoch 2016-2020

	2011	2017	2018	2019	2020
Hustota obyvateľstva (Osoba na kilometer štvorcový)	71,10	73,07	73,12	73,30	73,03
Rozloha (Štvorcový meter)	22 523 137	22 523 137	22 523 137	22 523 137	22 523 137
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	1582	1626	1627	1631	1625

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Obec Breza má katastrálnu výmeru 22 523 137 m², t.j. 22,25 km², na 1 km² katastrálneho územia v roku 2011 pripadalo 71,10 obyvateľa, v roku 2017 pripadalo 73,07 obyvateľa, v roku 2018 hustota bola 73,12 obyvateľa, v roku 2019 pripadalo 73,30 obyvateľa na 1 km² a v roku 2020 pripadalo 73,3 obyvateľa na 1 km².

Nultý variant: Súčasný stav obyvateľov, domov a bytov obce Breza

Rok	2011	2021
Počet obyvateľov	1582	1 719*
Počet bytov	418	491
Počet domov	397	502
Obyvanosť/obyv/byt/	3,5	3,0

Poznámka:

*Počet existujúcich obyvateľov uvedených v tabuľke (matematický výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza

Obec Breza mala v roku 2011 približne 1 582 obyvateľov, ktorí bývali v cca 418 bytoch. Obec v roku 2021 mala 1 719 obyvateľov, ktorí bývali v cca 300 bytoch.

Zloženie obyvateľstva je rovnomerné, zastúpené vyrovnaným počtom žien a mužov, s miernym prirodzeným prírastkom a s celkovým ustáleným mierne stúpajúcim demografickým vývojom. Národnostne výrazne prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti. Miera nezamestnanosti mierne klesá. Pozitívny demografický vývoj do ďalšieho obdobia potvrdzujú žiadosti o stavebné pozemky, vynikajúca poloha obce blízko okresného mesta s vybavenosťou a pracovnými miestami, vodnej nádrže Orava, zdravého prostredia a lyžiarskych svahov.

REKAPITULÁCIA:**Demografická krivka v obci Breza stúpajúci priebeh.**

C.II.10. Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Historické objekty a pamiatky:

Kostol p. Márie Snežnej založený v roku 1810, prestavaný v historizujúcom slohu v roku 1907 – 1908. na oltári je obraz Panny Márie Snežnej z roku 1885.

Kaplnka pod Pekelnou postavená pravdepodobne 1617. V kaplnke sú sadrové odliatky Panny Márie Lurdskej a Bernadety. Na bočných stenách je nápis "Matka Cirkvi na Vašu česť a našu útechu i na pamiatku 2.vatik.snemu, Boží ľud v Breze". V roku 1991 bolo okolie kaplnky upravené. Voda bola privedená od prameňa potrubím ku kaplnke. V období osláv 400 rokov od založenia obce sa tu prvý krát slúžila sv. omša.

Kaplnka na starom cintoríne pri ceste smerom do Lokce na tzv. starom cintoríne stojí - Kaplnka Všetkých svätých postavená pravdepodobne z konca 18. storočia. V nej sa nachádzal Oltár Piety, ktorý bol ukradnutý v lete 2003. Teraz je tam socha Sedembolestnej Panny Márie, vyrobená našim bývalým farníkom Štefanom Svetlákom.

Kaplnka pod kostolom - Kaplnka Božieho materstva Panny Márie. Kaplnku postavil v roku 1863 Ján Placek a Nodžák a v roku 1963 ju obnovil Jozef Matejčík. Socha Panny Márie s Ježiškom je neskorobaroková pamiatka z konca 18. storočia.

Kaplnka v Starej Vsi - Táto kaplnka je pravdepodobne najstaršia v Breze. O kaplnku sa staral J.Kurtulík. Nachádzajú sa v nej sochy Sedembolestnej Panny Márie a Sv. Jána Nepomuckého. Sochy sú z prvej polovice 18.storočia.

Kaplnka Sv. Anny - Stojí v tej časti obce ktorej sa hovorí Vyšný koniec. Mala štvorcový pôdorys, štvorhranný tvar s otvorom pre sochu. Bola to drevená soška Sv. Anny, ktorá bola zničená. V roku 1951 postavili novú kaplnku a kúpili sadrovú sošku sv. Anny.

Kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie - Túto kaplnku postavil pri Škrini v roku 1951 Matej Kormaňák na pamiatku tragickej smrti 11.ročnej dcéry Marty. Sádrovú sošku Nepoškvrneného počatia Panny Márie venovala rehoľná sestra – predstavená z kláštora v Spišskej Novej Vsi.

Kaplnka Božieho milosrdenstva postavená v roku 2009 v časti obce Lán, ktorá je zasvätená Božiemu milosrdenstvu a Panne Márii Škapuliarskej a Srdcu Ježišovmu.

Kríž na Štrbánkach kedysi ho volali Banasov kríž. Pôvodne to bol malý krížik s korpusom umiestnený na veľkom kríži. V r. 1961 urobil Štefan Bakoš nový kríž z červeného smreka. Naň dal umučenie z kríža od Mlyna. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Breza na roky 2016 – 2022 29

Pri mlyne na križovatke ciest do Lestnej a Beňadova stojí kríž už vyše 100 rokov. V roku 1961 urobili robotníci na úzkokolejnej železnici s Františkom Kubašom 5 metrov vysoký kríž. Umučenie naň vyrezal Kondela zo Zakamenného.

Kríž v Starej Vsi pri dome Stanislava Romaňáka. Umiestnený betónový kríž. V r.1933 ho dal urobiť Jozef Balek za stĺp ako náhradu stĺpu so súsoším Najsvätejšej Trojice., ktorú dal Štefan Matejčík premiestniť svojmu domu. Na kríži je nadpis Spása v Kríži.

Kríž na Grúniku medzi červenými smrekmi už stojí vyše 100 rokov, ktorý dal postaviť Ján Matejčík – cestár.

Kríž pod Zárubami postavil Jozef Betík takmer pred 200 rokmi. V roku 1964 Ján Kormaňák murár s drevom, starý poškodený kríž mu spadol pred voz. Dal urobiť nový Kríž z červeného smreka na ňom je umiestnený malý krížik s pôvodným umučením.

V súčasnosti sa na riešenom území nachádzajú nasledujúce národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), ktoré sú predmetom pamiatkovej ochrany v zmysle pamiatkového zákona a sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF):

- **stĺp sv. Jána Nepomuckého**, baroková ľudová práca z r. 1763, zapísaná pod evidenčným číslom 2635 .

Socha na pilieri sv. Jána Nepomuckého sa nachádza na cintoríne (miestny názov starý cintorín), tesne pri jeho juhozápadnej hranici. Z naračných prameňov vyplýva, že terajšie miesto nie je pôvodné. Podľa vyrytého letopočtu dielo vzniklo v r. 1733. V r. 1967 bol na stĺpe vykonaný zásah očistenia diela a doplnenie reliéfu stĺpu p. V. Mydlom. V tomto roku bola za dielom postavená aj strieška v štýle turistických smerníkov. Kompozíciu diela tvorí vysoký kamenný podstavec z pieskovca, na ktorom je umiestnená socha sv. Jána Nepomuckého. Postava je mierne esovito presunutá a cez prsia drží kríž s korpusom Ukrižovaného.

Okolo hlavy má kovový prstenec svätožiary s hviezdčkami. Tento je ukotvený do pliec sochy. Socha aj podstavec sú z pieskovca bez polychromie. Vzadu je vyrytý text žalmu – Nie nám Pane, ale tvojmu menu. Vpredu modlitba po latinsky Matka Bolesná oroduj za nás. Dielo je dokladom vyspelosti a úrovne kamenosochárskej tvorby v prostredí hornej Oravy. Predmetom ochrany je celá NKP. Prístrešok je nevhodným dodatočným doplnkom.

- **stĺp sv. Trojice pred kostolom**, ľudová práca z r. 1864, zapísaná pod evidenčným číslom 2636, tento stĺp postavil Ján Matejčík v roku 1867. Kamenný stĺp a súsošie bolo urobené z pieskovca.

Do kultúrneho dedičstva patrí - pamätná tabuľa SNP, umiestnená na budove MNV

Na uvedené NKP sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vyplývajúcej z povinnosti vlastníka trvalé udržiavať dobrý stavebnotechnický stav NKP, ako aj jej prostredia, v zmysle § 27 pamiatkového zákona. Využívanie a prezentácia nehnuteľnej NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej ochrany zo strany pamiatkového orgánu je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania jej špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého je situovaná. V zmysle §27, ods. 2, pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od obvodového plášťa stavby. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.

V rámci záujmu zachovania miestnej významovej hodnoty niektorých objektov pre obec, je možné ochranu zaujímavých a architektonicky hodnotných objektov, ktoré nie sú vyhlásenými NKP, realizovať cez samosprávne orgány obce. V zmysle pamiatkového zákona je možné takéto objekty zaradiť medzi tzv. pamätihodnosti obce, ktorých evidenciu utvára a vedie obec.

Na katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona - pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia.

V katastri obce Breza Archeologický ústav SAV Nitra doposiaľ neeviduje v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk žiaden archeologický nález, či nálezisko.

Krajský pamiatkový úrad Žilina eviduje z okolia obce niekoľko ojedinelých nálezov, napr. poklad mincí z Vasiľova a novoobjavené stopy osídlenia z doby kamennej v Hruštine. Absencia evidencie archeologických nálezísk neznamená, že v katastri Breza sa archeologické nálezy nenachádzajú.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Požiadavky na riešenie kultúrnych pamiatok a pamätihodností:

- Na uvedené NKP sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa § 27 pamiatkového zákona. Využívanie a prezentácia NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej hodnoty je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania ich špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého sú situované. NKP nemá vyhlásené ochranné pásmo. V zmysle § 27, ods. 2 pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky.

- Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ onom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezísk iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

REKAPITULÁCIA:

v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF):

- stĺp sv. Jána Nepomuckého, baroková ľudová práca z r. 1763, zapísaná pod evidenčným číslom 2635 a
- stĺp sv. Trojice pred kostolom, ľudová práca z r. 1864, zapísaný pod evidenčným číslom 2636, tento stĺp postavil Ján Matejčík v roku 1867. Kamenný stĺp a súsošie bolo urobené z pieskovca.

Na katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona - pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia.

V katastri obce Breza Archeologický ústav SAV Nitra doposiaľ neeviduje v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk žiaden archeologický nález, či nálezisko

C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území obce Breza nie sú evidované paleontologické ani významné geologické javy a lokality.

C.II.12. Iné zdroje znečistenia

Hluk a vibrácie

Na území obce Breza sa nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia, kvalitu ovzdušia na území obce ovplyvňujú diaľkové prenosy znečisťujúcich látok zo vzdialených zdrojov v regióne vrátane cezhraničných. Územie obce Breza z hľadiska znečistenia ovzdušia oproti mestu Námestovo a Dolný Kubín i územiu Slovenska vyznieva pomerne priaznivo. Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská), tranzitná a miestna doprava.

Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia. Na kvalite ovzdušia na území obce Breza z lokálneho hľadiska podieľajú najmä mobilné zdroje a vykurovanie domácností pevným palivom. Mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia na území obce je automobilová doprava viazaná na cestu II/520 Lokca – Breza - Krušetnica – Zákamenné, Novot' – hraničný prechod s Poľskom – Novot'/Ujsoly. Táto komunikácia vo vzťahu k obývanému územiu obce Breza vzhľadom na ich polohu v území a ňu viazanú intenzitu dopravy predstavujú značný znečisťovania ovzdušia s dopadom na obývané územie obce Breza.

Obec Breza nie je plynofikovaná. V súčasnosti, vzhľadom na nárast cien zemného plynu a elektrickej energie, začal návrat k používaniu tuhých palív v lokálnom vykurovaní. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Exhaláty z lokálneho vykurovania sú evidované v rámci celého zastavaného obytného územia, hlavne v zimných mesiacoch a z dopravy kvalitu ovzdušia ovplyvňujú len pri cestnej komunikácii II/520. Toto ovplyvnenie, vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy je značný, aj keď rodinné domy nemajú vstupy z cesty II/520 a medzi nimi a cestou sú záhrady so vzrastlou zeleňou, ktoré pôsobia ako protihlukové bariéry. Územie obce Breza nie je zaradené medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia.

REKAPITULÁCIA:

Zdrojmi hluku a vibrácií je najmä cesta II/520. Toto ovplyvnenie je vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy značný, aj keď rodinné domy nemajú vstupy z cesty II/520 a medzi nimi a cestou sú záhrady so vzrastlou zeleňou, ktoré pôsobia ako protihlukové bariéry.

V budúcnosti,, pri realizovaní nových objektov a rekonštrukcii existujúcich objektov v blízkosti II/520 použiť kvalitné materiály na zníženie nepriaznivých účinkov najmä tranzitnej dopravy.

C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Obec Breza má pomerne vyrovnaný stav životného prostredia s pozitívnym vplyvom prírodného prostredia, najmä lesného prostredia, vodných tokov a sprievodnej zelene, v morfológicky bohato tvarovanej krajinej štruktúre. Územie katastra obce Breza sa nachádza v chladnej klimatickej oblasti, v okrsku mierne chladnom, veľmi vlhkom. Vyznačuje sa kotlinovou mierne chladnou až chladnou klímou s veľkou inverziou teplôt a horskou klímou s malou inverziou teplôt. Prevládajúce vetry sú juhozápadné až západné. Z územia odvádzajú zrážky hlavné vodné toky Biela Orava, Mútňanka a Kýčera.

Z negatívnych vplyvov v súčasnosti sa v obci prejavuje najmä vplyv cesty II/520, ktorá sa vyznačuje výrazným bariérovým efektom s rýchlym pohybom automobilov, s hlukom, s vibráciami a so znečisťovaním ovzdušia.

Spojenie obce s nadradenou komunikačnou sieťou plní cesta druhej triedy II/520, ktorá zabezpečuje okrem regionálnych väzieb aj cezhraničné väzby s Poľskou republikou – cez obec Novot'. Zdrojmi hluku a vibrácií je najmä cesta II/520. Toto ovplyvnenie je vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy značný, aj keď rodinné domy nemajú vstupy z cesty II/520 a medzi nimi a cestou sú záhrady so vzrastlou zeleňou, ktoré pôsobia ako protihlukové bariéry.

Zdrojmi hluku a vibrácií je najmä cesta II/520. Toto ovplyvnenie je vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy značný, aj keď rodinné domy nemajú vstupy z cesty II/520 a medzi nimi a cestou sú záhrady so vzrastlou zeleňou, ktoré pôsobia ako protihlukové bariéry. V rámci obnovy objektov nachádzajúcich sa v blízkosti II/520 územný plán navrhuje použiť kvalitné materiály na zníženie nepriaznivých účinkov najmä tranzitnej dopravy.

Severozápadne od zastavaného územia obce Breza sa nachádza VU.01 - Roľnícke družstvo Lokca so sídlom v Breze a rozvíjajúce sa výrobné územie VU.02 Pri Brezijskom mlyne a VU.03 Luh.

Južne od zastavaného územia za vodným tokom Biela Orava územný plán navrhuje nové obytné územie, cez ktoré bude prechádzať cyklochodník, po trase bývalej železničky Lokca – Oravská Lesná. V súčasnosti v obci nie sú vybudované samostatné komunikácie pre cyklistov.

MŽP SR, odbor štátnej geologickej správy Bratislava v katastrálnom území Breza

- eviduje svahové deformácie (zosuvné územia), ktoré vyžadujú zvýšenú ochranu podľa § 12 ods.4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. V katastrálnom území obce Breza je zaregistrovaný výskyt aktívnych zosuvov a potenciálnych zosuvov, nestabilné územie je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií, kde je možnosť rozšírenia a aktivizácie existujúcich zosuvov, hodnotené územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie s aktívnymi zosuvmi sú nevhodné pre stavebné účely. Vhodnosť a podmienky stavebného povolenia s výskytom svahových deformácií je potrebné overiť a posúdiť inžiniersko-geologickým prieskumom.

V k.ú. Breza je evidované nízke a stredné radónové riziko, stredné riziko môže ovplyvniť možnosť ďalšieho využitia. Vhodnosť a podmienky stavebného povolenia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné overiť a posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Z hľadiska ochrany vôd a pôd obec v súčasnosti nemá vybudovanú kanalizáciu, väčšina objektov obce má riešenú likvidáciu splaškových vôd v žumpách, takýto stav je obťažnejšie kontrolovateľný.

V obci Breza sú zastúpené početné malé zdroje znečistenia ovzdušia - rodinné a bytové domy, objekty občianskeho vybavenia a výrobné prevádzky s vykurovaním na zemný plyn alebo na pevné palivá. K zdrojom znečistenia ovzdušia v obci patria i komunikácie, najmä cesty II. triedy.

V území sa nenachádzajú vodohospodársky chránené pásma, s výnimkou ochranných pásiem vodných zdrojov. Kvalita vôd podľa SHMU je vyhovujúca v súlade s požiadavkami NV SR č. 269/2010 vo všeobecných ukazovateľoch.

Hodnotením ekologickej kvality celkových výmer zastúpených štruktúrnych prvkov katastrálneho územia obce Breza bolo zistené, že z hľadiska ekologickej stability je územie obce Breza v súčasnosti krajinou s vysokou ekologickou stabilitou:

Z údajov Štatistického úradu v Žiline je štruktúra plôch v k.ú. obce Breza v r. 2020 nasledovná:

Popis	2020	Podiel v %
Celková výmera územia obce - mesta (v m2)	22 523 137	100%
Poľnohospodárska pôda - spolu (v m2)	9 301 422	100% 41,3 %
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m2)	448 374	4,8%
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m2)	0	0

Poľnohospodárska pôda - vinica (v m2)	0	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	88 581	1,0%
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m2)	0	0
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m2)	8 764 467	94,2
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	13 221 715	100% 58,7 %
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m2)	11 313 771	85,3%
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha (v m2)	279 757	2,1%
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie (v m2)	765 835	6,2%
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha (v m2)	862 352	6,4%

(Zdroj ŠÚ SR)

Hodnotenie súčasnej ekologickej kvality územia obce **Breza**:

SÚČASNÝ STAV zastúpenia prvkov krajiny obce Breza	stav m ²	SES stupeň ekologickej stability	ÚZSES územné zastúpenie prvkov krajiny podľa stupňov SES	%
katastrálne územie	22 523 137	-		100
lesná pôda	11313771	4,5	50911969,5	50,2
zastavané plochy	767295	0,5	383647,5	3,4
vodné plochy	279757	4	1119028	1,2
ostatné plochy	862159	2	1724318	3,8
orná pôda	448374	2	896748	2,0
TTP- Trvalé trávne porasty	8764068	4	35056272	38,9
záhrady	87713	3	263139	0,4
S P O L U :	22523137	-	90355122	99,9= 100

KES – koeficient ekologickej stability záujmového územia

pi – celková rozloha jednotlivých typov prvkov krajiny (ha)

Si – stupeň ekologickej stability (určený SES)

P – celková plocha záujmového územia (ha)

n – počet prvkov krajiny v záujmovom území.

KES = $n \sum pi \times S/P = 90355122 / 22523137 = 4,011657967538003 = 4,01$

KES= 4,01= územie krajiny s vysokou ekologickou stabilitou

Katastrálne územie obce Breza je krajinou s vysokou ekologickou stabilitou**REKAPITULÁCIA:**

Hodnotením ekologickej kvality celkových výmer zastúpených štrukturálnych prvkov katastrálneho územia obce Breza bolo zistené, že z hľadiska ekologickej stability je územie obce Breza v súčasnosti krajinou s vysokou ekologickou stabilitou: KES =4,01

Z hľadiska ekologickej stability je územie obce Breza v súčasnosti krajinou s vysokou ekologickou stabilitou, KES =4,01.

Z negatívnych vplyvov v súčasnosti je vplyv cesty II. triedy s výrazným bariérovým efektom, hlukom, vibráciami a so znečisťovaním ovzdušia.

C.III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚPD NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD VÝZNAMNOSTI

Odhad významnosti vplyvov je v SOH hodnotený v rozmedzí:

- kritický
- významný
- stredný
- mierny
- bez vplyvu

C.III.1.Vplyvy na obyvateľstvo

Obec Breza vznikala ako potočná radová zástavba, ktorej kompozičnou osou bola komunikácia vedená pozdĺž potoka. Pôvodná zástavba je charakterizovaná úzkymi hlbokými parcelami, na ktorých v prednej časti od ulice boli situované domy a v zadnej časti humná a hospodárske objekty. Novšie objekty sa stavali popri nových uliciach, ktoré vznikali radiálne smerom severným, východným a západným od štátnej cesty II/520, ktorá je tangentou k zastavanému územiu obce a vedie po jeho južnom okraji a ktorá predurčila i polohu objektov občianskej vybavenosti obce. Na štátnu cestu nadväzujú dve autobusové zastávky SAD, ktorých dochádzková vzdialenosť (cca 500m) v zásade vyhovuje. V bezprostrednej vzdialenosti od tejto cesty na miestnej komunikácii, ktorá vedie rovnobežne so štátnou cestou sa nachádza objekt pošty a kúsok severnejšie nákupné stredisko s pohostinstvom a predajňou Rozličný tovar. O pár domov ďalej je situovaný obecný úrad a požiarna zbrojnica. Severozápadne od pošty pri miestnej komunikácii je Rímsko-katolícky kostol s farským úradom a objektom starej školy, ktorá čaká na prestavbu. Medzi kostolom, Starou školou a farským úradom vzniká akési námestie, vhodné na realizáciu obecného parku. Naľavo od kostola je lokalizovaný areál základnej a materskej školy s ihriskom a bytovými domami. Severne od kostola je cintorín s domom smútku. Rolnícke družstvo je lokalizované mimo zastavaného územia obce, smerom na Beňadovo, kde je umiestnená aj farma s chovom oviec, drevospracujúca firma - píla, pneuservis a niekoľko ďalších výrobných – skladových areálov. Športový areál, ktorý vytvára futbalové ihrisko, tribúna, fitness, ktoré tvoria zárodok budúceho športového areálu Pod Háj. Technický stav väčšiny objektov je zachovalý aj keď architektonický vzhľad je miestami nesúrodý.

Pri stanovení základnej urbanistickej koncepcie bolo potrebné si stanoviť zásady využitia riešeného územia.

Obec Breza v súčasnosti sa javí ako obec s **obytnou** funkciou a čiastočne **výrobnou** funkciou, ktoré reprezentuje poľnohospodárska výroba (chov dobytka) a priemyselná výroba (drevospracujúci priemysel). **Rekreačná** funkcia je v súčasnosti málo rozvinutá. Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území a príľahlom území obce, rozšírením obytných plôch, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytné) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, smerom západným, severným a východným, v OU.08, OU.09, OU.10, OU.11 a OU.12. Súčasťou obytnej funkcie bude občianska vybavenosť, služby a pracovné príležitosti hlavne vo sfére obchodu, služieb a vo výrobné sfére, ktoré umožňujú obyvateľov viesť plnohodnotný život a ktoré v návrhu ÚPN obce Breza evidujeme a navrhujeme nasledovne:

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A VÝROBA V OBCI BREZA (ÚPN OBCE BREZA – NÁVRH)

1. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Por. číslo/ urb. územie/ E-eist, N-návrh	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
A.ŠKOLSTVO A VÝCHOVA (1žiak= 50m2)						
A1/OU.06/ E	Základná škola	počet žiakov/počet tried(počet zam.	185-190 žiakov 6650 m2 poz.	183 žiakov / 13 tried / 37 zam.	225 žiakov/ 15 tried / 39 zam.	40 žiakov/ 2 triedy/2
	Zariadenie školského stravovania (ZŠS). (jedáleň + kuchyňa)					+40 stravníkov
A2/OU.06/ E	Materská škola	počet žiakov na 1000 obyv.	30–40 žiakov 1600 m2 poz.	57 detí, /2 triedy/4 učiteľky +2THP	87detí/4 triedy/ 8 zam	30 detí/4 učiteľky/2 triedy
A3/OU.05/ E	Materská škola	počet žiakov na 1000 obyv.	30–40 žiakov 1600 m2 poz.	16 detí, 2 učiteľky +2THP/1 trieda	32 detí, 4 učiteľky 2THP /2 triedy	16 detí, 2 učiteľky /1 trieda

A4/OU.08/ N	Materská škola	počet žiakov na 1000 obyv.	30–40 žiakov 1600 m2 poz.	0	30detí/2 triedy/ 2 učiteľky + 2THP	30detí/2 triedy/ 2 učiteľky + 2THP
	Spolu			49 zam.	61 zam	12 zam
B. ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNE SLUŽBY (1 zariadenie = 35 m2)						
-	Zdravotné stredisko v Lokci/Námestovo			0	0	0
B1/OU.08/ N	Stacionár pre dospelých	počet zar/ zam	-	0	1/2	1/2
B2/OU.08/ N	Sociálne služby - Dom sociálnych služieb alebo sociálny bytovka	počet zar/ zam	-	0	24/10 (12 bytov)	24/10 (12 bytov)
B3/OU.03, OU.08/ N	Súkromné ambulancie	počet amb/zam	-	0	2/4	2/4
	Spolu			0	16 zam	16 zam
C.SPRAVA A RIADENIE (1miesto = 20 m2)						
C1/OU.03/ E	Obecný úrad	počet prac.m.		18	20	2
C2/OU.03/ E	Urbár – pozemkové spoločenstvo	členov		274	274 členov	-
C3/OU.05/ E	Rímsko-katolícky farský úrad	počet prac.m.		1	2	1
	Spolu			19 zam.	21 zam	3 zam8
D. OCHRANA PRED POŽIAROM						
D1/OU.03/ E	Požiarna zbrojnica	plocha(m2)	-	cca 60m2		
E. OSVETA						
E1-zrušená	Obecná knižnica	m2 na obyv./zam počet zväzkov/ používateľov	0,05 – 0,1 m2	zrušená		

2. KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Por. číslo/ urb. územie– Exist (N)	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na1000obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovan á kapacita
F. TELOVÝCHOVA A ŠPORT						
F1/OU.08/ E	Športový areál TJ Rozvoj Breza je situovaný v časti Pod Háj	počet/rozmer	1 ks – 100x50 m	1 ks – 100x50 m 1 ks – 36 x 18 m	1ks – 100x50 m 1 ks – 36 x 18 m 1 detské ihrisko	1ks detské ihrisko
F2/OU06/E	Detské ihrisko pri MŠ	počet/rozmer	1 ks	1 ks	1 ks	-
F3/OU.06/ E	Viacúčelové ihrisko pri ZŠ a volejbalové ihrisko	počet/rozmer	1 ks - 40 x 20 m 1ks – 20 x 20 m	1 ks - 40 x 20 m 1ks – 20 x 20 m	1 ks - 40 x 20 m 1ks – 20 x 20 m	-
F4/OU.04/ E	Detské ihrisko v lese	počet/rozmer	1 ks – 20 x 20 m	1 ks – 20 x 20 m	1 ks – 20 x 20 m	-
G. KULTÚRNE ZARIADENIA						
G1/OU.05/ E	Rím. kat. kostol Panny Márie Snežnej	miesta na sedenie	-	100 miest na sed.		
G2/OU.10/ E	Kaplnka na starom cintoríne	miesta na sedenie	-	15 miest na sed.		
G3/OU.03/ E	Kultúrny dom s viacúčelovou sálou	sedadlo	60 – 105 sed./1000 obyv	180 miest na sed.		

OU.05/E	NKP-Súsošie na pilieri(korunovanie Panny Márie)	ks	-	1		
OU.02/E	NKP-Socha na pilieri(sv. Ján Nepomucký)	ks	-	1		
H. MALOOBCHOD (1predajňa=80m2)						
H1/OU.03/E	Potraviny COOP Jednota	m ² predaj. pl./zam.	129 – 194 m2/1000 obyv.	1x500 m2/10	1x500 m2/10	0
H2/OU.02/E	Rozličný tovar	m ² predaj. pl./zam.	-	1x100 m2/2	1x100 m2/2	0
H3//OU.04/E	Potraviny	m ² predaj. pl./zam.	-	1x80 m2/2	1x80 m2/2	0
H4/OU.04/E	Dopstav-textil, obuv	m ² predaj. pl./zam.	-	1x100 m2/2	1x100 m2/2	
H5/OU.06/E	Kvetinárstvo	m ² predaj. pl./zam.	-	1x40 m2/2	1x40 m2/2	0
H6/OU.06/E	Textil	m ² predaj. pl./zam.	-	1x80 m2/2	1x80 m2/2	0
H7/OU.06/E	Predajňa YOVOX	m ² predaj. pl./zam.	-	1x90 m2/2	1x90 m2/2	0
H8//OU.06/E	Textil Azet	m ² predaj. pl./zam.	-	1x60 m2/2	1x60 m2/2	0
H9/OU.10/E	Potraviny Helka	m ² predaj. pl./zam.	-	1x80 m2/2	1x80 m2/2	0
H10/OU.01/E	Dopstav - stavebniny	m ² predaj. pl./zam.	-	1x200 m2/2	1x200 m2/2	0
H11/OU.01, OU.03, OU.08, OU.10/N	Súkromné obchody podľa aktuálnej požiadavky	m ² predaj. pl./zam	-	0	4/4x90m2 /8	4x90m2 /8
	Spolu			28 zam.	36	8
I. VEREJNÉ UBYTOVANIE + REKREÁCIA						
I1/OU.01/E	Apartmány Pod lipkou	počet apatm.	-	1	1	0
I2/ pri ceste do Beňadova/E	1 rekreačný objekt Opalenisko	počet lôžok/zam	-	5/0	5/0	0
I3/OU.08/E	Chata Obecného úradu Pod Háj	počet lôžok/zam	-	10/2	10/2	0
RU.01/N	Rekreačné chaty v RU.01	počet objektov/ počet lôžok/ počet /p.m.	-	1/5/0	16/80/0	15/75/0
RU.02/N	Rekreačné chaty v RU.02	počet objektov/ počet lôžok/ počet /p.m.	-	4/20/0	19/95/0	15/75/0
RU.03/N	Rekreačné chaty v RU.03	počet objektov/ počet lôžok/ počet /p.m.	-	0	15/75/0	15/75/0
	Spolu			2	2	0
J. VEREJNÉ STRAVOVANIE						
J1/OU.05/E	Pohostinstvo	počet stoličiek/zam	-	50/2	50/2	0
J2	Pizzéria OSKARKA	počet stoličiek/zam	-	35/2	35/2	0
	Spolu			4 zam.	4 zam.	0

K. SLUŽBY						
K1/OU.05/E	Cintorín	Plocha v ha/10 m2 na hrob	84 – 105 hrobov 546-682 m2	3 ha	3 ha	0
K2/OU.02/E	Starý cintorín	Plocha v ha/10 m2 na hrob	84 – 105 hrobov 546-682 m2	1,5 ha	1,5 ha	0
K3/OU.05/E	Dom smútku na cintoríne	miesto v obrad. sieni na 1000obyv	15 – 25 miest 45-75 m2	cca 50 miest	cca 50 miest	0
K4/OU.01/E	Pošta	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/4	1/4	0
K5/OU.07/E	Kaderníctvo	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/2	1/2	0
K6/OU.01/E	Krajkárstvo	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/2	1/2	0
K7/OU.07/E	Autoservis, pneuservis Volček	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/5	1/5	0
K8/OU.05/E	OSKER Catering	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/3	1/3	0
K9/VU.02/E	Autoservis Ondrisek	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/5	1/5	0
K10/VU.02/E	Autobazár AUTOJANO	počet zariadení/ počet prac.m.	-	1/2	1/2	0
K11/OU.01, OU.03, OU.08, OU.10/N	Súkromné služby obyvateľstvu podľa aktuálnej požiadavky	m ² predaj. pl./zam	-	0	4/4x90m2 /8	4/4x90m2 /8
Spolu				23 zam.	31	8

3. VÝROBA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

Por. číslo/ urb. územie/ E-eisť, N-návrh	Popis vybavenosti	Ukazovateľ	Štandard (úč.j. na 1000 obyv)	Súčasná kapacita	Potrebná kapacita	Navrhovaná kapacita
V1/OU.03/E	Zberný dvor	počet zariad./zam		1/2	1/4	0/2
V2/OU.01/E	Dotlačacia kanalizačná ČS	počet zariad./zam		1/0	1/0	0
V3/VU.01/E	Roľnícke družstvo Lokca so sídlom v Breze	počet zariad./zam		1/15zam	1/25zam	0/10
V4/VU.02/E	Retenčná nádrž protipovodňová	počet zariad./zam				0
V5/VU.02/E	Píla	počet zariad./zam.	-	1/5 zam + 1/5 zam	1/5 zam + 1/5 zam	0
V6/VU.02/E	Ovčín	počet zariad./zam.	-	1 zariad/5 zam.	1/5 zam.	0
V7/OU.08/N	Kompostáreň	počet zariad./zam	-	0	1/2	1/2
V8/VU.02/N	Výrobné, skladové areály, výrobné služby	počet areálov/zam.	-	0	8 areálov /8x10 zam.	8 areálov /8x10 zam.
V9/VU.03/N	Výrobné, skladové areály, výrobné služby	počet areálov/zam.	-	0	1 areál /10 zam.	1 areál /1x10 zam.
Spolu				32 zam.	136 zam	104 zam

POČET ZAMESTNANCOV - OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A VÝROBA (ÚPN OBCE BREZA – NÁVRH)

Por. číslo	Popis vybavenosti	Súčasná kapacita - počet pracovných miest (zamestnancov)	Potrebná kapacita - počet pracovných miest (zamestnancov)	Navrhovaná kapacita- počet pracovných miest (zamestnancov)
1.SOCIÁLNA OBČIANSKA VYBAVENOSŤ				
	A.ŠKOLSTVO A VÝCHOVA	49 p.m.	61 p.m.	12 p.m.
	B. ZDRAVOTNÍCTVO SOCIÁLNE SLUŽBY	0 p.m.	16 p.m.	16 p.m.
	C.SPRAVA A RIADENIE	19 p.m.	21 p.m.	2 p.m.
	D. OCHRANA PRED POŽIAROM	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
	E. OSVETA	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
2. KOMERČNÁ OBČIANSKA VYBAVENOSŤ				
	F. TELOVÝCHOVA A ŠPORT	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
	G. KULTÚRNE ZARIADENIA	0 p.m.	0 p.m.	0 p.m.
	H. MALOOBCHOD	28 p.m.	36p.m.	8 p.m.
	I.VEREJNÉ UBYTOVANIE	2 p.m.	2 p.m.	0 p.m.
	J. VEREJNÉ STRAVOVANIE	4 p.m.	4 p.m.	0 p.m.
	K. SLUŽBY	23 p.m.	31 p.m.	8 p.m.
3. VÝROBA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ				
	VÝROBA, SKLADY a TV	32 p.m.	136 p.m.	104 p.m.
	SPOLU 1+2+3	157 p.m.	307 p.m.	150 p.m.

p. m. - pracovné miesta

NULTÝ VARIANT:

Rok	2021
Počet obyvateľov	1 719*
Počet bytov	491
Počet domov	502
Obývanosť/obyv/byt/	3,0

Poznámka:

*Počet existujúcich obyvateľov uvedených v tabuľke (matematický výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza

Pozitívne vplyvy ÚPN obce Breza na obyvateľstvo:

Návrhový variant ÚPN obce Breza vymedzuje priestory pre bývanie v súčasnosti žijúcich obyvateľov.

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na obyvateľstvo - stabilizované územie

Urbanistické územie	Názov	Popis funkcie	Vplyvy na obyvateľstvo ÚPN-O - nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
OU. 02	Okolo cesty do doliny	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
OU. 03	Pri obecnom úrade	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
OU. 04	Nad obecným úradom	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
OU. 05	Okolo Kýčery	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
OU. 06	Pri kostole	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
OU. 07	Nad školou	zabezpečenie bývania	negatívny bez rozvoja
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	z zabezpečenie produktov pre výživu obyvateľov, zabezpečenie služieb a pracovných príležitostí – bez rozvoja	negatívny bez rozvoja
VU.02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	zabezpečenie produktov pre výživu obyvateľov, zabezpečenie služieb a pracovných príležitostí – bez rozvoja	negatívny bez rozvoja

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Prognózovaný vývoj obyvateľov, domov a bytov v obci do 2050 (návrh ÚPN obce Breza)

Rok	2040	2060
Počet obyvateľov	1 719 + 270 = 1 989	1989 + 759 = 2748
Počet bytov	491 + 90 = 581	581 + 253 = 834
Počet domov	502 + 150 = 657	657+ 250 = 907
Obývanosť/obyv/byt/	3,0	3,0

Poznámka:*Počet existujúcich obyvateľov uvedených v tabuľke (matematický výpočet) nie je totožný s počtom obyvateľov podľa údajov obce Breza

Územný plán navrhuje v roku 2040 doplnením a rozšírením zastavaného územia obce nárast bytov na cca 581 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 1 989.

V roku 2060 počet bytov predstavuje cca 834 bytov a zvýšenie počtu obyvateľov na cca 2 748.

Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov.

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na obyvateľstvo – navrhované územie

Urbanistické územie	Názov	Popis funkcie	Vplyvy na obyvateľstvo navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	zabezpečenie bývania, možná prestavba a rozvoj občianskej vybavenosti	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 02	Okolo cesty do doliny	zabezpečenie bývania	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 03	Pri obecnom úrade	zabezpečenie bývania, možná prestavba a rozvoj občianskej vybavenosti	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 04	Nad obecným úradom	zabezpečenie bývania,	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 05	Okolo Kýčery	zabezpečenie bývania	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 06	Pri kostole	zabezpečenie bývania , možný rozvoj občianskej vybavenosti	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 07	Nad školou	zabezpečenie bývania	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	zabezpečenie nových plôch bývania a rozvoj občianskej vybavenosti	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 09	IBV Za Kaplicou	zabezpečenie nových plôch vybavenia a bývania	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 10	IBV Brehy	zabezpečenie nových plôch bývania a rozvoj občianskej vybavenosti	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 11	IBV Zrazy	zabezpečenie nových plôch bývania a rozvoj občianskej vybavenosti	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
OU. 12	IBV Luhy.	zabezpečenie nových plôch bývania	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na bývanie
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	zabezpečenie služieb a pracovných príležitostí, prestavba a rozvoj výroby	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na výrobu a prac. príležitosti
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	zabezpečenie služieb a pracovných príležitostí, rozvoj výroby a služieb	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na výrobu a prac. príležitosti
VU. 03	Výrobné územie Luhy	zabezpečenie nových plôch výroby, služieb a pracovných príležitostí,	pozitívny vplyv – zlepšenie podmienok na výrobu a prac. príležitosti
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	zabezpečenie nových športových, rekreačných, ubytovacích služieb	pozitívny vplyv - zabezpečenie rekreácie pre obyvateľstvo mierne negatívny vplyv- antropologický vplyv na pomerne nedotknutú krajinu

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje potreby obyvateľov obce Breza a navrhuje potrebné kapacity a funkčné plochy bývania, vybavenosti, rekreácie, výroby, technické a dopravné vybavenie.

Pre bezkolízny rozvoj zastavaného územia obce Breza, ÚPN obce navrhuje realizovať nové obytné územie OU.08 až OU.12, výrobné územie VU.02 a rekreačné územie RU.01 až RU.03.

Navrhované vplyvy územného plánu na obyvateľstvo sú prevažne pozitívne, negatívne vplyvy sú len mierne.

C.III.2.Vplyvy na horninové prostredie

V katastrálnom území Breza nie sú evidované žiadne chránené ložiskové územie a ani dobývací priestor.

V uvedenej lokalite z hľadiska dotknutých záujmov chránených podľa banských predpisov nie sú žiadne obmedzujúce faktory ani nie je evidovaná žiadna environmentálna záťaž.

Svahové deformácie

V MŽP SR, odbor štátnej geologickej správy Bratislava v katastrálnom území Breza eviduje svahové deformácie (zosuvné územia), ktoré vyžadujú zvýšenú ochranu podľa § 12 ods.4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z..

V katastrálnom území obce Breza je zaregistrovaný výskyt aktívnych zosuvov a potenciálnych zosuvov, nestabilné územie je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií, kde je možnosť rozšírenia a aktivizácie existujúcich zosuvov, hodnotené územie patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie s aktívnymi zosuvmi sú nevhodné pre stavebné účely. Vhodnosť a podmienky stavebného povolenia s výskytom svahových deformácií je potrebné overiť a posúdiť inžiniersko-geologickým prieskumom.

Radón

Na území obce Breza je evidované nízke a stredné radónové riziko, stredné riziko môže ovplyvniť možnosť ďalšieho využitia. Vhodnosť a podmienky stavebného povolenia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné overiť a posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Seizmicita

Územie obce Breza sa nachádza v pásme 6. stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64 (Medvedevova-Sponheuerova-Kárnikova stupnica).

Vplyvy na čistotu horninového prostredia

Pre ochranu pôd a horninového prostredia je v ÚPN obce breza najvýznamnejší pozitívny vplyv systematického separovaného zberu odpadkov, navrhovanej Kompostárne v lokalite OU.08 .

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na horninové prostredie – stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na horninové prostredie -nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 02	Okolo cesty do doliny	radón – stredné riziko časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	radón – stredné riziko časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 07	Nad školou	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
VU. 02	Výrobné územie Pri Breziarskom mlyne	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na horninové prostredie – navrhované územie

Urbanistické územie	Popis	Popis	Vplyvy na horninové prostredie -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 02	Okolo cesty do doliny	radón – stredné riziko časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	radón – stredné riziko časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 07	Nad školou	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	radón – stredné riziko výskyt meliorácií časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 09	IBV Za Kaplicou	radón – stredné riziko časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv

OU. 10	IBV Brehy	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 11	IBV Zrazy	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
OU. 12	IBV Luhy	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
VU. 02	Výrobné územie Pri Breziarskom mlyne	radón – stredné riziko časť svahové deformácie meliorácie	mierne negatívny vplyv
VU. 03	Výrobné územie Luhy	radón – stredné riziko	mierne negatívny vplyv
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	radón – stredné riziko výskyt meliorácií v RU.03 časť svahové deformácie v RU.01	mierne negatívny vplyv v RU.01, RU.03, ostatné bez vplyvu

REKAPITULÁCIA:

Návrh územného plánu rešpektuje územia s výskytom svahových deformácií (zosuvné územia) a radónového rizika, vymedzením v grafickej časti vo výkresoch č.2,3,4,5,6 a v textovej časti v kap. A.2.13.3 a v záväznej časti v kap. 2.18.2.

Návrh územného plánu zobrazuje geodynamické javy limitujúce výstavbu a sú stanovené podmienky výstavby.

V záväznej časti sú stanovené podmienky výstavby v blízkosti svahových deformácií vykonať geologický prieskum pre osadenie stavby.

V záväznej časti sú stanovené požiadavky pri obytnej výstavbe na územiach s výskytom stredného radónového rizika.

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na horninové prostredie sú mierne negatívne.

C.III.3.Vplyvy na klimatické pomery

Zmena klímy prináša extrémne suchá, horúčavy, príválové dažde a búrky, veterné tornáda, čo prináša riziká: extrémne záplavy, rozsiahle požiare, zosuvy, strata biodiverzity. Pripravenosť na extrémne zmeny klímy môže zmierniť dopady klímy na územie.

Adaptácia na klimatické zmeny je súčasťou adaptačnej stratégie Slovenska. Adaptačná stratégia Slovenska aktualizovaná, stanovila pre sídelné jednotky zásady adaptácie sídiel na klimatické zmeny, v štruktúre:

Zelenú infraštruktúru obce - zelené plochy predstavujú dôležitý regulačný prvok klímy a pôsobi proti zvyšovaniu teploty, zlepšuje mikroklimu, pohlcuje teplo, pôsobí proti povodňam- absorbuje zrážky, v zime ohrieva, v lete ochladzuje, zeleň čistí ovzdušie, pohlcuje zvuky, poskytujú úkryt faune. Ako prvok adaptívnej kapacity boli uznané len tie plochy zelene, ktoré majú okrem vysokej pokryvnosti lesmi (nad 50%) aj väčšiu rozlohu nad 2 ha. Modrá infraštruktúra obce tiež je významným stabilizátorom pri zmene klímy a pri ochrane fauny a flóry, pôsobí na ľudí ozdravujúco a relaxačne, zaraďuje sa ako súčasť zelenej infraštruktúry.

Zelenú infraštruktúru obce Breza tvoria:

- lesy
- rozptýlená zeleň
- vodné toky
- sprievodná zeleň
- biokoridory
- cintorín s bohatou zeleňou a základná škola s parkovou úpravou
- božie muky a kaplnky s lipami
- záhrady

Zelenú infraštruktúru obce Breza v ÚPN navrhuje dobudovať:

- zelenými plochami

liniovými prvkami zelene, stav biokoridory, aleje, stromoradia Na mikroklimatické pomery má účinný vplyv zeleň, vodné plochy, **retenčné prvky prírodné**- lesy, lúky, a v urbanizovanom prostredí **retenčné prvky budované** -záhrady, verejná zeleň, parky, lesoparky a zelená infraštruktúra.

Z hľadiska vplyvov územného plánu na klimatické pomery navrhované obytné územie OÚ.01 až OÚ.12 predstavujú zníženie podielu absorpčných, vodu pohltivých, retenčných vodu a zadržiavajúcich území zelene, prevažne TTP na polovicu. Minimálne rozvojovej výmery bude využívaná ako záhrady a zelené pozemky. Najvyšší vplyv na klimatické zmeny majú navrhované plochy výroby VÚ.01 až VÚ.03, kde prevažujú spevnené, zastavané plochy, manipulačné a komunikačné plochy. Navrhované komunikácie sú tiež charakteru nepriaznivého z hľadiska schopnosti zadržania vody. Opatrením je možné znížiť negatívny vplyv komunikácií na klimatické zmeny a to jednak výsadbou uličnej sprievodnej zelene – alejí a jednak riešením rigolov tak aby voda ostávala priamo v najbližšom území. Vybudovaním zadržiavacích a vsakovacích prvkov (zatravných alebo vsiakavých nešpárovaných dláždení rigolov, priekop a úzkych rýh ústiacy do priehlbni, košov) v súlade s Technickými podmienkami Nakladanie s dažďovými vodami odvádzanými z pozemkov pozemných komunikácií a parkovísk, MDaV SR2019. U ostatných komunikácií – peších a cyklistických ale i koncových skľudnených komunikácií (greenways) je potrebné využiť najvhodnejšie aktuálne spôsoby vsiakavé riešenia.

I. Zastavané územie obce

Obec Breza zaujíma medzi obcami špecifické postavenie z hľadiska sídelného typu, ktorý je dobrým predpokladom pre rozvoj bývania, výroby, rekreácie a cestovného ruchu.

Pre prehľadnejšie určenie regulatívov a bilancii energií urbanizované zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na nasledujúce urbanistické plochy:

A.OBYTNÉ ÚZEMIE (OU) – bývanie + základná občianska vybavenosť**stabilizované**

- OU. 01 - Pri hlavnej ceste
- OU. 02 - Okolo cesty do doliny
- OU. 03 - Pri obecnom úrade.
- OU. 04 - Nad obecným úradom
- OU. 05 - Okolo Kýčery
- OU. 06 - Pri kostole
- OU. 07 - Nad školou

navrhované

- OU. 08 - IBV Pod Háj a Zakľuč
- OU. 09 - IBV Za Kaplicou
- OU. 10 - IBV Brehy
- OU. 11 - IBV Zrazy
- OU. 12 – IBV Luhy

B. VÝROBNÉ ÚZEMIE (VU)

- VU. 01 - Roľnícke družstvo
- VU. 02 - Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne.
- VU. 03 - Výrobné územie Luhy

C. REKREAČNÉ ÚZEMIE (RU)

- RU. 01 - rekreačné územie Jarovisko
- RU. 02 - Rekreačná zóna Pod Smrečinami
- RU. 03 - Rekreačné územie Pri ceste do Beňadova

Rozdelenie zastavaného územia na urbanistické plochy a regulatívy vzťahujúce sa k jednotlivým **funkčným plochám**, ktoré sú uvedené v ďalšom texte) sú zdokumentované aj vo výkrese č. 2 a č. 5 v M 1:5 000.

Funkčné plochy:

OBYTNÉ ÚZEMIE (OÚ)

- A** - rodinné domy individuálne stabilizované
- A1** - rodinné domy individuálne navrhované
- B** - bytové domy
- O** - občianska vybavenosť, služby
- OA** - občianska vybavenosť + rodinné domy (zmiešané územie)
- C** - cintorín
- Š** - šport

VÝROBNÉ ÚZEMIE (VÚ)

- V** - priemyselná výroba, sklady
- P** - poľnohospodárska výroba, farma
- TDV** - dopravná vybavenosť (parkoviská, ČS PHM, autoumývarne, garáže, parkoviská),
technická vybavenosť (energetické stavby, ČOV, skládky, zberné dvory, kompostárne)

REKREAČNÉ ÚZEMIE (RÚ)

- R** - rekreácia voľná (chatové osady)
- RŠ** - športové plochy v rekreačnom území (ihriská, fitness, bazény, wellness, prevádzkové objekty)
- DŠ** - dynamické športové plochy v rekreačnom území (zjazdovky, bežecké trate, oddych. miesta)

ZELEŇ (Z)

- ZV** - zeleň verejná (parky, zeleň pri O + R)
- ZS** - zeleň súkromná (záhrady, sady, záhradkové osady)
- ZO** - zeleň ostatná (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia)

Rozdelenie zastavaného územia a regulatívy vzťahujúce sa k týmto regulovaným územiam sú zdokumentované na výkrese č. 2 – 6 v M 1:5 000 a v Záväznej časti územného plánu.

Pre prehľadnejšie určenie **funkčných a priestorových regulatívov**, skutočne zastavané územie obce Breza bolo rozdelené na **funkčné plochy**, ku ktorým sú priradené farby vo výkresoch a súčasne k týmto funkčným plochám boli navrhnuté funkčné a priestorové regulatívy:

FUNKČNÉ POCHY - ZASTAVANÉ ÚZEMIE (OU, VU, RU) s nasledovným funkčným využitím a regulatívmi

	Závazná funkcia – výška zástavby – zastavanosť v % - koeficient zelene
	0BYTNÉ ÚZEMIE (OÚ)
A	rodinné domy individuálne stabilizované - 40 až 50% - 10 až 30%
A1	rodinné domy individuálne navrhované - 40 až 50% - 10 až 30%
B	bytové domy - 5NP(4NP+P*) - 40 až 50% - 10 až 20%
O	občianska vybavenosť, služby - 3NP – 50 až 65% - 5 až 10%
OA	občianska vybavenosť + rodinné domy (zmiešané územie) - 2NP - 40 až 50% - 20 až 30%
C	cintorín - 1NP+P* - 5 až 10%(objekty) - 40 až 50%
Š	šport - 2NP - 10 až 20% - 10 až 20%
	VÝROBNÉ ÚZEMIE (VÚ)
V	priemyselná výroba, sklady - 3NP - 50 až 60% - 10 až 20%
P	poľnohospodárska výroba, farma - 2NP - 50 až 60% - 10 až 20%
TDV	technická a dopravná vybavenosť (energetické stavby, ČOV, skládky, zberné dvory, kompostárne parkoviská, ČS PHM, autoumývárne, garáže) – 1NP - 50 až 60% - 10 až 20%
	REKREAČNÉ ÚZEMIE (RÚ)
R	rekreácia voľná (chatové osady) – 1NP+P* – 30 až 40% - 20 až 30%
RŠ	športové plochy v rekreačnom území (ihriská, fitness, bazény, wellnes, prevádzkové objekty) – 2NP – 30 až 40% - 20 až 30%
DŠ	dynamické športové plochy v rekreačnom území (zjazdovky, bežecké trate, oddych. miesta) – 1NP -0-0
	ZELEŇ (Z)
ZV	zeleň verejná (parky, zeleň pri O + R) - 1NP(altánky, prístrešky do 25m2)-0-0
ZS	zeleň súkromná (záhrady, sady, záhradkové osady) – 1NP(altánky, prístrešky do 25m2) -0-0
ZO	zeleň ostatná (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia) -0-0

LEGENDA ZNAČIEK:

1NP – jedno nadzemné podlažie

2NP – dva nadzemné podlažia

P* - podkrovie s jedným vstavaným podlažím

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na klimatické pomery – stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov – hlavná funkcia	% návrh min-max zelene podľa ÚPN-O	% navrhovaných max zastavaných plôch	Vplyvy na klimatické pomery -nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste - A	10 -15	30-40	bez vplyvu
OU. 02	Okolo cesty do doliny - A	10 -15	30-40	bez vplyvu
OU. 03	Pri obecnom úrade – A,O, OA	10 -15	30-40	bez vplyvu
OU. 04	Nad obecným úradom - A,O	10 -15	30-40	bez vplyvu
OU. 05	Okolo Kýčery - A	10 -15	30-40	bez vplyvu
OU. 06	Pri kostole – A, B, O	10 -15	30-40	bez vplyvu
OU. 07	Nad školou – A, O	10 -15	30-40	bez vplyvu
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza - P	5	50-60	mierne negatívny(málo izolačnej zelene)
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne - V	5	50-60	mierne negatívny(málo izolačnej zelene)

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na klimatické pomery – navrhované územie

Urbanistické územie	Popis - hlavná funkcia	%návrh zelene min-max podľa ÚPN-O	vplyvy ÚPN-O na klimatické pomery - % navrhovaných max zastavaných plôch	Vplyvy na klimatické pomery -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste - A	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 02	Okolo cesty do doliny - A	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 03	Pri obecnom úrade – A,O, OA	10-30	40-50, 50-65, 40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 04	Nad obecným úradom -A,O	10-30	40-50, 50-65	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 05	Okolo Kýčery - A	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 06	Pri kostole – A, B, O	10-30	40-50, 40-50, 50-65	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 07	Nad školou – A, O	10-30	40 -50, 50-65	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj - A1, O	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 09	IBV Za Kaplicou – A1	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 10	IBV Brehy – A1	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 11	IBV Zrazy - A1	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
OU. 12	IBV Luhy – A1	10-30	40-50	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza -P	10-20	50-60	pozitívny (viac izolačnej zelene, vsakovacie zariadenia)
VU. 02	Výrobné územie Pri Breziarskom mlyne -V,O	10-20	50-60	pozitívny (viac izolačnej zelene, vsakovacie zariadenia)
VU. 03	Výrobné územie Luhy -V,O	10-20	50-60	pozitívny (viac zelene, vsakovacie zariadenia)
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova-R	20-30	30-40	mierny negatívny-antropologický vplyv na pomerne nedotknutú krajinu

V zmysle plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, obec je v rámci starostlivosti o životné prostredie, povinná prijať nasledovné opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:

- koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu, zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tieniením transparentných výplní,

- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,

- zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam,

- zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam, vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.

b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch miest a obcí,

- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,

- zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,

- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.

c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody, zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach, v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiar odpadových vôd, v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
- samospráva by mali podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.

d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:

- v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírody blízkyh lesov, resp. prirodzených lesov,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí, zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi,
- v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
- usmerňovanie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti erózii, zosuvom pôdy.

REKAPITULÁCIA:

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na klimatické pomery navrhované lokality bývania OÚ.01 – OÚ.12 predstavujú zníženie podielu vsiakavých absorpčných, vodu pohltivých a retenčných vodu zadržiavajúcich území zelene.

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na klimatické pomery sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia so znížením podielu vodu pohltivých a zadržiavajúcich území.

C.III.4.Vplyvy na ovzdušie

Územný plán na obytnom a zmiešanom území obce nenavrhuje veľké zdroje znečistenia ovzdušia. Na navrhované plochy výroby podľa ÚPN obce Breza a podľa záväznej časti nemôžu byť umiestnené také prevádzky, ktoré ohrozujú hlavnú obytnú funkciu alebo zhoršujú životné prostredie

Nulový variant nenavrhuje žiadne zdroje znečistenia ovzdušia. Návrh územného plánu obce nenavrhuje veľké zdroje znečistenia ovzdušia. V rozvojových lokalitách nové objekty bývania, rekreácie, služieb predstavujú malé zdroje znečistenia ovzdušia, Nové výrobné lokality môžu mať v budúcnosti stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Predpokladáme, že nové úsporné technológie budú znižovať znečisťovanie ovzdušia vykurovaním. V súlade s ustanoveniami zákona nové technológie vykurovania smerujú k minimalizácii vplyvov na ovzdušie.

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na ovzdušie - stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na ovzdušie nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 02	Okolo cesty do doliny	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 07	Nad školou	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	stredné zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezijskom mlyne	stredné zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na ovzdušie – navrhované územie

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na ovzdušie -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 02	Okolo cesty do doliny	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv

OU. 05	Okolo Kýčery	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 01	Pri hlavnej ceste	malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	nové malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 09	IBV Za Kaplicou	nové malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 10	IBV Brehy	nové malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 11	IBV Zrazy	nové malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
OU. 12	IBV Luhy.	nové malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	stredné zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
VU. 02	Výrobné územie Pri Breziarskom mlyne	stredné zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
VU. 03	Výrobné územie Luhy	nový malý(stredný) zdroj znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	nové malé zdroje znečistenia ovzdušia	mierne negatívny vplyv

REKAPITULÁCIA:

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie ÚPN obce Breza navrhované lokality predstavujú zvýšenie podielu malých zdrojov znečistenia. Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza ovzdušie sú mierne negatívne v zásadách nultého variantu a v návrhovom variante nové urbanizované plochy predstavujú mierne negatívne vplyvy na ovzdušie vplyvom vzniku väčšieho množstva malých zdrojov znečistenia.

C.III.5.Vplyvy na vodné pomery

Rámcová smernica o vode v EÚ

Rámcová smernica o vode (RSV) je smernicu 2000/60/ES prijatá Európskym parlamentom, ktorá ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva európskych štátov v oblasti vodnej politiky s cieľom zabezpečenia trvalo udržateľného využívania zdrojov pitnej vody aj pre budúce generácie.

Rámcová smernica zmenila náhľad na spôsob nakladania najmä s dažďovými vodami a vyvolala aktualizáciu vodného zákona a úpravu súvisiacich noriem a predpisov. Nedávne snahy o rýchle odvedenie vody z území sú korigované smerom späť k pôvodnému zachovávaní systému malého kolobehu vody v území.

Nový komplexný prístup ochrany vôd, vychádza nielen z požiadavky zabezpečenia potrebného množstva vody ale aj z podmienky zachovania prírodných funkcií vodných tokov a celého jej ekosystému a krajiny.

Rámcová smernica o vode bola prebraná do slovenskej legislatívy, do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a následne do vykonávacích predpisov. Posledná novela tohto zákona obsahuje už prebratie ustanovení Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality a čiastočné prebratie ustanovení Smernice 2006/7/ES Európskeho parlamentu a Rady z 15. februára 2006 o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa zrušuje smernica 76/160/EHS a taktiež korekcie nesprávnej alebo nedostatočnej transpozície RSV do zákona č.364/2004 Z. z..

Z bežne zalesneného porastu odteká na nižšie ležiace územia do 10% vody, (súčiniteľ odtoku - 0,1) a zvyšok zostáva na území - vsiakne do zeme. Zadržaná vlaha vegetácia odparuje a ochladzuje okolie. Pri vyasfaltovaných cestách, parkoviskách, priemyselných halách, striech rodinných domov sa súčiniteľ odtoku (podiel odtécenej vody k napršanej) zmení až na hodnotu 1, čo znamená, že nie pôvodných 10 %, ale už 100 % vody okamžite z plochy, odteká a teda že z dopadnutej dažďovej vody na mieste dopadu dažďa nič neostane.

Pre spevnené plochy parkovísk a komunikácií vydalo Ministerstvo dopravy a výstavby v roku 2019 Technické podmienky pre Nakladanie s dažďovými vodami odvádzanými z pozemkov pozemných komunikácií a parkovísk, MDaV SR2019.

ÚPN obce Breza rieši ochranu vodných zdrojov v súlade s Rámcovou smernicou o vode v EÚ návrhom :

- vybudovania dostatočnej akumulácie pitnej vody
- udržania vodných zásob v území zachytávaním dažďových vôd
- zvýšením retenčnej schopnosti územia obce výsadbou zelene
- ochranu pred znečistením vôd vybudovaním kanalizácie obce (obec pripravuje projektovú dokumentáciu)

V obci Breza je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod. Tento vodovod je zásobovaný z viacerých vodných zdrojov akumulovaných v dvoch vodojemoch o rôznych nadmorských výškach. Horný vodojem s objemom 1 x 100 m³ s nadmorskou výškou dna 695,45 m.n.m a max.hladinou vody 698,73 m.n.m a Dolný vodojem s akumulačným objemom 1 x 100 m³ s dnom 672,02 a max.hladinou vody 675,31 m.n.m. Tieto rozdeľujú obecný vodovod na dve tlakové pásma. Jednotlivé pásma sú navzájom prepojené v

dvoch armatúrnych šachtách. Prívodné potrubie z vodného zdroja do vodojemu je z PVC DN 110 mm, rozvodná sieť je o dimenzii 110 mm. Podľa zákona č.442/2002 a STN 736701, šírka ochranného pásma vodovodu/aj kanalizácie do pr. 500 mm/ určuje šírku na 1,5 m. Potrebná akumulácia pitnej a požiarnej vody pre existujúce časti obce je 273,5 m³/ deň, potrebná akumulácia nie je zabezpečená existujúcimi vodojemami. Územný plán navrhuje rozšírenie akumulácie horného vodojemu o 1x100m³.

V obci je zrealizovaný prepoj na Oravský skupinový vodovod, ktorý pokrýva špičkové potreby vody. Potreba pitnej a požiarnej vody je tiež zabezpečená.

Splašková kanalizácia

Výpočet množstva a znečistenia

Spolu denná výpočtová potreba vody pre :	Priemerná potreba vody(m ³ /deň)	Maximálna potreba vody (m ³ /deň)
Obyvateľstvo	398,4 m ³ /deň = 4,61 l/s	637,4 m ³ /deň =7,3 l/s
Sociálna vybavenosť	26,98 m ³ /deň = 0,32 l/s	43,1 m ³ /deň = 0,5 l/s
Občianska, komerčná vybavenosť	10,05 m ³ /deň = 0,11l/s.	16,08 m ³ /deň = 0,186 l/s
Výroba, priemysel	10,88 m ³ /deň = 0,125 l/s.	17,4 m ³ /deň = 0,2 l/s

Potreba vody obce	695 m ³ /deň =4,36 l/s	754,38 m ³ /deň = 8,7 l/s
-------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Potreba vody a množstvá splaškových vôd sú totožné.

S týmto prítokom splaškových vôd pre návrh je potrebné počítať na prítoku ČOV Námestovo.

EO podľa návrhu splaškových vôd 2750 EO

Prísun znečistenia na ČOV po dobudovaní kanalizácie obce aj pre navrhované lokality :

Denný prísun znečistenia BSK₅ – 200,82 kg/deň

Denný prísun znečistenia RL – 418,375 kg/deň

Denný prísun znečistenia NL 184,085 kg/deň

Denný prísun znečistenia CHSK_{CR} 454,845 kg/deň

S týmto množstvom splaškových vôd a prísunom znečistenia je potrebné počítať na prítoku z obce po dobudovaní .

Dažďové vody

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej bytovej zástavby budú zachytávané do vsakovacích blokov, studní na pozemku investora. Územný plán podporuje ochranu vodných zdrojov návrhom zachytávania dažďových vôd. Pre ochranu územia ÚPN navrhuje dažďové vody zo striech a spevnených plôch navrhovanej zástavby obce zachytávať do vsakovacích blokov a studní na pozemkoch rodinných a rekreačných domov a vybavenosti, bez ich vypúšťania do vodných tokov. Územný plán tiež pri návrhu spevnených plôch a komunikácií navrhuje prednostne odvádzať dažďové vody do vsakovacích priestorov. Pri zaústení dažďových vôd z komunikácií do potokov navrhuje opatriť objektom na prečistenie vôd najmä zbavením ropných látok.

Regulácia potokov

Stredom zastavaného územia obce preteká vodný tok Kýčera, ktorý má v hornej časti zastavaného územia vybudovanú protipovodňovú nádrž, ktorá zadržiava vodu v prípade prívalových dažďov a chráni zastavané územie obce.

Južným okrajom zastavaného územia obce preteká vodný tok Biela Orava, ktorý je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. odšt. závod Piešťany. Pre zabezpečenie odtokových pomerov je potrebné udržiavať stabilný prietok vodného toku. Správca vodného toku neplánuje v dohľadnej dobe žiadne protipovodňové opatrenia.

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na vodné pomery - stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na vodné pomery -nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	bez vplyvu	bez vplyvu
OU. 02	Okolo cesty do doliny	bez vplyvu	bez vplyvu
OU. 03	Pri obecnom úrade	bez vplyvu	bez vplyvu
OU. 04	Nad obecným úradom	bez vplyvu	bez vplyvu
OU. 05	Okolo Kýčery	OP vodného toku Kýčera Retenčná nádrž	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	bez vplyvu	bez vplyvu
OU. 07	Nad školou	bez vplyvu	bez vplyvu
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	bez vplyvu	bez vplyvu
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	OP vodného toku Mútnanka	mierne negatívny vplyv

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na vodné pomery - navrhované územie

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na vodné pomery -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 02	Okolo cesty do doliny	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	OP vodného toku Kýčera Retenčná nádrž	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 07	Nad školou	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	OP vodného toku Biela Orava	mierne negatívny vplyv
OU. 09	IBV Za Kaplicou	OP vodných zdrojov	mierne negatívny vplyv
OU. 10	IBV Brehy	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 11	IBV Zrazy	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
OU. 12	IBV Luhy.	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
VU. 02	Výrobné územie Pri Breziarskom mlyne	OP vodného toku Mútnanka	mierne negatívny vplyv
VU. 03	Výrobné územie Luhy	viac zelene, vsakovacie zariadenia	pozitívny vplyv
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	RU.01 – OP vodných zdrojov RU.02 - OP vodného toku Kýčera	mierne negatívny vplyv

REKAPITULÁCIA:

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na vodné pomery navrhované lokality predstavujú zníženie podielu vsiakavých absorpčných, vodu pohltivých a retenčných vodu zadržiavajúcich území.

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na vodné pomery sú pozitívne v zásadách a v návrhu súkromnej aj izolačnej zelene v časti zastavaného územia so spevnenými plochami.

C.III.6.Vplyvy na pôdu

V územnom pláne sú zdôvodnené nevyhnutné zábery v súlade s demografickým rozvojom obce Breza, s uprednostnením zastavaného územia a rozostavaných lokalít bývania. Pre rozvoj funkcie bývania ÚPN využil pre dostavbu voľných prieluk v zastavanom území v lokalite OU.01 až OU.07 a nové obytné územia v OU.08 až OU.12 v súlade s postupmi ochrany poľnohospodárskej pôdy. Výstavba výrobných aktivít sa predpokladá v VU.01 a VU.03. Pre rozvoj rekreačnej funkcie ÚPN navrhuje plochy RU.01 až RU.03, v ktorých výstavba je veľmi chaotická a väčšinou nie je v súlade s princípmi ochrany prírody a krajiny.

V územnom pláne rozvojové plochy bývania a výroby nadväzujú na súčasné zastavané územie obce. Hranicu navrhovaného zastavaného územia zachováva kompaktný a ucelený pôdorys sídla. V súlade s ochranou pôdy nenavrhuje drobenie pôdy, nenavrhuje roztrúsené lokality.

Pôdne druhy sú prevažne hlinité a ilovito-hlinité, stredne ťažké až ľahké, stredne až slabo skeletnaté. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6. Chránenými pôdami sú tie, ktoré patria do nasledovných skupín BPEJ: 1006042 1006045 1011045 1063212 1063442 1066241 1066242 1066245 1066442 1066445 1066542 1069342.

Chránená pôda je zaberaná najmä v lokalitách OU.02 a ž OU.07, a VU.02, VU.02 a RU.01 a RU.03, pre ktoré je potrebné odsúhlasiť záber PP.

V navrhovanej lokalite OU.08, VU.02 a RU.03 sa nachádzajú hydromelioračné stavby, pre ktoré je potrebné odsúhlasiť záber meliorovaných pôd so správcom.

Z hľadiska ochrany pôdy pred veternou i vodnou eróziou je dôležité a potrebné vysadiť krajinnno-ochrannú zeleň a protieróznou zeleň v OU.09, OU.10 a OU.11 RU.01 y a tiež v rámci izolačnej zelene v areáloch VU.01 až VU.03

Zábery lesnej pôdy nie sú v ÚPN navrhované. Vo vymedzenom ochrannom pásme lesa sú navrhované rekreačné územie RU.02.

Územný plán rešpektuje vymedzené lesné porasty a rešpektuje postupy ťažby podľa platného LHP – lesného hospodárskeho plánu. Územný plán podporuje lesy ako obnoviteľné zdroje, ktoré naviac plnia významné verejnoprospešné funkcie. Územný plán podporuje funkcie lesa prospešné pre obec, vodné zdroje, klimatickú vyrovnanosť, protipovodňovú, krajinársku, ozdravovaciu, rekreačnú, vodozadržiavacu.

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na pôdu - stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na pôdu -nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	-	bez vplyvu

OU. 02	Okolo cesty do doliny	chránená PP časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	chránená PP časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 07	Nad školou	chránená PP	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	-	bez vplyvu
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	chránená PP	mierne negatívny vplyv

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na pôdu - navrhované územie

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na pôdu -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	-	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 02	Okolo cesty do doliny	chránená PP časť svahové deformácie	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 03	Pri obecnom úrade	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 04	Nad obecným úradom	chránená PP časť svahové deformácie	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 05	Okolo Kýčery	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 06	Pri kostole	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 07	Nad školou	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	chránená PP výskyt meliorácií časť svahové deformácie	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 09	IBV Za Kaplicou	OP lesa časť svahové deformácie	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 10	IBV Brehy	-	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 11	IBV Zrazy	-	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 12	IBV Luhy.	-	pozitívny vplyv – viac zelene
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	-	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	chránená PP časť svahové deformácie výskyt meliorácií	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
VU. 03	Výrobné územie Luhy	chránená PP	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	chránená PP – RU01, RU.03 OP lesa – VU.02 výskyt meliorácií v RU.03 časť svahové deformácie v RU.01	mierne negatívny- antropologický vplyv na pomerne nedotknutú krajinu

REKAPITULÁCIA:

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na pôdu navrhované lokality predstavujú zníženie výmery poľnohospodárskej pôdy v území. Navrhované vplyvy ÚPN na pôdne pomery sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia.

C.III.7.Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

7.1. Vplyvy na faunu

7.1.1.Vplyvy na migračné trasy –narušenie migračných trás

CHKO Horná Orava v konco-zimnom období pravidelne uskutočňuje zimný monitoring šeliem, pričom zimné sčítanie veľkých šeliem CHKO Horná Orava realizuje v spolupráci s Babiogorským Parkom Narodovým na ochranu živočíchov. Veľké šelmy sú monitorované priamym pozorovaním v teréne, sledovaním pobytových znakov, získavaním údajov od poľovníkov a lesníkov, mapovaním brlohov, migračných koridorov, zaznamenávanie a riešenie prípadov kolízií veľkých šeliem s človekom. Malé živočích, obojživelníky – sú monitorované mapovaním liahnísk, monitoringom obojživelníkov v migračnom období, pričom výsledky budú slúžiť ako podklad pri spracovávaní údajov do pripravovanej celoslovenskej databázy kolíznych úsekov migračných trás obojživelníkov na cestných komunikáciách.

Zastavané územie obce

REKAPITULÁCIA:

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na faunu sú pozitívne v zásadách a v ochrane fauny a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia na okrajoch biokoridorov

7.1.2 . Kolízie živočíchov s dopravnými prostriedkami.

Miesta stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami je možné predpokladať najmä v línii cez cestu II. triedy vzhľadom na rýchlosť vozidiel. Cesta regionálneho významu II/520 prechádza zastavaným územím obce Breza a tvorí významnú dopravnú spojnicu obcí v danom regióne bez možnosti krátkej náhradnej obchádzky. Zabezpečuje prístup obyvateľov do ich okresného mesta. Okrem obyvateľov daného regiónu je cesta vo veľkej miere využívaná aj tranzitom, jedná sa o spojnicu Oravy a Poľska.

V CHKO Horná Orava a CHVÚ Horná Orava sa nachádza v severnej časti k.ú. Breza.

Cesta II/520 v celom úseku cez zastavané územie netvorí migračnú bariéru. Pre minimalizáciu stretov fauny s dopravnými prostriedkami je vytvorený voľný priestor pre bezpečný prechod medzi zastavaným územím obce Breza a Krušetnica a medzi zastavaným územím Lokce a Brezy.

Na území obce Breza sa nenachádzajú stresové faktory silnej intenzity, líniové ani plošné zdroje.

Bariérové prvky vodných tokov sa nenachádzajú na území obce ani sa nenavrhujú.

REKAPITULÁCIA:

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na faunu sú pozitívne v zásadách stanovených v záväznej časti a v ochrane fauny a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia v okrajových územiach biokoridorov.

7.1.3.Riziko šírenia invázných druhov živočíchov

Invázne druhy predstávajú v posudzovanej krajine tieto druhy:

slizovec iberský, šklabka ázijská, pichľavka siná, slnečnica pestrá, býčko nahotemenný, býčko piesočný, býčko hlavatý, býčko čieroustý, korytnačka maľovaná, norok americký, medvedík čistotný.

Je zakázané ich držať, prepravovať, dovážať, chovať, rozmnožovať, obchodovať s nimi. Vlastník, správca alebo užívateľ pozemku, užívateľ poľovného revíru, užívateľ rybárskeho revíru alebo osoba vykonávajúca hospodársky chov rýb sú povinní ich odstraňovať.

REKAPITULÁCIA:

Na území obce Breza neboli zistené invázne druhy živočíchov.

Navrhované vplyvy územného plánu na možnosť šírenia invázných živočíchov nie sú žiadne.

7.2. Vplyvy na flóru

7.2.1. Riziko šírenia invázných druhov rastlín

Na území obce Breza neboli zistené významné invázne druhy rastlín. Pre ochranu územia obce Breza je dôležité udržiavanie pozemkov kosením a spásaním. Sledovať je potrebné pobrežné pozemky vzhľadom k rýchlemu prenosu invázných rastlín vodnou cestou. K účinným preventívnym ochranným spôsobom patrí údržba pobrežných pozemkov primeraná ochrannému stupňu prírody, monitoring a odstraňovanie invázných druhov rastlín v čase začiatku kvitnutia.

MŽPSR vydalo jednotnú metódu likvidácie invázných druhov v roku 2002 a v roku 2003 vydalo kľúč na určovanie invázných druhov rastlín. Príručka na určovanie vybraných invázných druhov rastlín je určená na rozlišovanie problematických ľahko zameniteľných druhov. Týka sa 9 rodov s 21 druhmi a tromi poddruhmi Zároveň ŠSOP organizuje na chránených územiach so zisteným výskytom odstraňovanie invázných druhov rastlín a to v CHÚ a mimo CHÚ, so zameraním na pohánkovec japonský, krídlatka japonská a česká, boľševník obrovský, agát biely, slnečnica topinambur - slnečnica hľuznatá, Astra novobelgická, netýkavka malokvetá, hviezdnik ročný, turanec kanadský, žltica maloúborová, netýkavka žliazkatá, náprstník červený, zlatobyľ kanadská, Javorovec jaseňolistý, sumach pálkový.

REKAPITULÁCIA:

Na území obce Breza neboli zistené invázne druhy rastlín. Navrhované vplyvy územného plánu na rastliny sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia úbytkom lúk, pasienkov a priblížením zástavby k biokoridorom.

C.III.8.Vplyvy na krajinu

Obec Breza v súčasnosti sa javí ako obec s **obytnou** funkciou a čiastočne **výrobnou** funkciou, ktoré reprezentuje poľnohospodárska výroba(chov dobytka) a priemyselná výroba(drevospracujúci priemysel). **Rekreačná** funkcia je v súčasnosti málo rozvinutá. Rozvoj obce sa zabezpečí intenzifikáciou a reštrukturalizáciou už urbanizovaných plôch v zastavanom území a príslušnom území obce, rozšírením obytných plôch, racionalizáciou poľnohospodárskej výroby, oživením remesiel, regeneráciou jestvujúcich a návrhom nových plôch stabilizujúcej zelene a oddychových priestorov v zastavanom území. Zastavané územie obce sa rozšíri pre rozvoj primárnej (obytnéj) funkcie o nové lokality, vhodné na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, smerom západným, severným a východným. Rozvoj aktivít, ktoré súvisia s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu, sa sústreďia v lokalite Pod Háj, pri vstupe do obce od Lokce, v lokalite Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri cesty do Beňadova. Rekreácia a cestovný ruch sa javí ako reálne východisko pre rozvoj obce Breza. Prírodné podmienky nedávajú možnosť tradičného spôsobu obživy poľnohospodárstvom, lesy tiež nie sú nevyčerpatelne a výrobný sektor predstavuje chov dobytka a drevospracujúca výroba. Obec v rámci vlastného prežitia si musí hľadať nové netradičné zdroje – agroturistika, vidiecka rekreácia a obnova tradičných remesiel.

Charakteristickými krajinnými štruktúrami v katastri obce Breza sú hrebene Podbeskydskej vrchoviny rozdelené nivami tokov Bielej Oravy, Mútny a Kyčery. Krajina katastra je vizuálne pestrá, keďže lesné porasty sú rozmiestnené v menších komplexoch doplnené nelesnou drevinovou vegetáciou stromovitého aj krovitého charakteru. V pahorkatinovej časti sú rozčlenené lúkami a pasienkami, z ktorých viaceré majú pomerne prírodný charakter aj vďaka svojej horšej dostupnosti. Nivy vodných tokov sú zas viac využívané ako orná pôda a na zástavbu obce, čím krajina pôsobí aj dostatočne prírodne a súčasne usporiadane. Krajinu dotvárajú prvky druhotnej štruktúry ako typ osídlenia, typ obhospodarovania apod.

Členitosť a hlboké zvlnenie reliéfu Brezy poskytujú značne premenlivé krajinné obrazy a scenérie. Prehľadný celistvý pohľad na krajinu obce Breza, vzhľadom na uzavretosť krajinných priestorov obce, poskytne výhľad z náprotivnej vyvýšeniny za vodným tokom Biela Orava, kde je situovaný vysielateľ, v časti Pod Háj, z ktorej vidíme meander rieky biela Orava a celé existujúce zastavané územie obce. Ďalej vyhladku na krajinu obce Breza poskytuje existujúca rozhľadňa – vyhladková veža, nachádzajúca sa severovýchodne od zastavaného územia obce, na území obce Lokca.

Krajinná štruktúra obce Breza sa radí k lesnato-lúčnatej krajine, s premenlivou mozaikou záhrad, zástavby, lúk, lesov s vysokou stabilitou územia. V krajine obce Breza dominujú lesné porasty a trvalo trávne porasty. Na území katastra sa nachádzajú rôzne druhy plôch NDV, nelesnej drevinovej vegetácie. Niektoré majú charakter lesa a nachádzajú sa v blízkosti existujúcich lesných porastov. Z trvalých trávnych porastov v katastri prevládajú pasienky. Orná pôda v katastri je zastúpená najviac bezprostredne pri intraviláne obce a v nivách vodných tokov. Interakčné prvky prepájajú pôsobenie ostatných prvkov na okolitý priestor a sú tvorené viacerými druhmi krajinných štruktúr: od súvislých porastov nelesnej drevinovej vegetácie, či už s charakterom lesa alebo krovín, cez pasienky s roztrúsenou drevinovou vegetáciou, brehovú vegetáciu. Vodné toky sú prirodzeného charakteru a nie sú narušené reguláciami. Sprievodná vegetácia najmä ich menších prítokov si miestami vyžaduje doplnenie kvôli zábrane erózie brehov. Z hľadiska krajinného pôsobenia je v zastavanom území obce významná bohatá zeleň cintorína, kostola a areálu základnej školy. Stromovú vegetáciu v obci dopĺňajú ovocné stromy v záhradách obyvateľov, ktoré sú takisto miestotvornými prvkami.

Pri pohľadoch na obec z nástupných miest - z cesty II/520 sa prerušovane objavuje veža kostola v typickom panoramatickom obraze. Krajinnú scenériu dotvárajú panorámy obce Breza ktoré sa vynášajú z južnej vyvýšenej strany Pod Háj:

- severná panoráma z vyvýšeniny Pod Háj: zastavané územie obce s dominantou - kostolom, v popredí cesta II/520 a vodný tok Biela Orava, ktorý sa stráca v nelesnej drevinovej vegetácii, pred vodným tokom Biela Orava bude v budúcnosti vedený cyklochodník vybudovaný po trase bývalej železničky Oravská Lesná – Lokca.

Z cesty II/520, ktorá prechádza južným okrajom existujúceho zastavaného územia, návštevník môže sledovať zastavané územie v popredí a okolitú krajinu po oboch bočných hlavných návršiach, smerom severným a smerom južným.

Exponované blízke lokality:

lokality po oboch stranách cesty II/520 - nenavrhuje sa

Špecificky charakteristické znaky krajiny:

vrchovinový reliéf	zachováva sa V ÚPN
zalesnené návršia	zachováva sa V ÚPN
hranica lesa	zachováva sa V ÚPN
lúčnaté podľesné svahy	zachováva sa V ÚPN
brehovú vegetáciu	zachováva sa V ÚPN
vodná sieť potokov	zachováva sa V ÚPN
uzavreté priestory prítokov	zachováva sa V ÚPN
významná dominantna kostola a školy	zachováva sa V ÚPN
drobné sakrálné architektúry	zachováva sa V ÚPN
štruktúra zástavby	zachováva sa V ÚPN
kompaktnosť zástavby	zachováva sa V ÚPN
výšková hladina zástavby	zachováva sa V ÚPN
estetické hodnoty obce	zachováva sa V ÚPN
historické hodnoty obce	zachováva sa V ÚPN

Hodnotenie navrhovaných lokalít z hľadiska ich vplyvu na krajinu a z hľadiska ochrany krajiny

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na krajinný obraz a exponovanosť lokalít - stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na krajinný obraz a exponovanosť lokalít - nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	príchod od Lokce, popri ceste II/520 exponovaná poloha	bez vplyvu
OU. 02	Okolo cesty do doliny	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	bez vplyvu
OU. 03	Pri obecnom úrade	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	bez vplyvu
OU. 04	Nad obecným úradom	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	bez vplyvu
OU. 05	Okolo Kýčery	stredná menej exponovaná uzavretá poloha s vodným tokom	bez vplyvu
OU. 06	Pri kostole	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	bez vplyvu
OU. 07	Nad školou	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	bez vplyvu
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	exponovaná poloha pri ceste III/2274 do Beňadova	bez vplyvu
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezijskom mlyne	exponovaná náročná poloha pri ceste II/520 III/2274 do Beňadova	bez vplyvu

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na krajinný obraz a exponovanosť lokalít - navrhované územie

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy na krajinný obraz a exponovanosť -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	príchod od Lokce, popri ceste II/520 exponovaná poloha	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 02	Okolo cesty do doliny	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 03	Pri obecnom úrade	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 04	Nad obecným úradom	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 05	Okolo Kýčery	stredná menej exponovaná uzavretá poloha s vodným tokom	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 06	Pri kostole	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 07	Nad školou	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – prestavba a viac zelene
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	exponovaná poloha popri ceste II/520 južne od vodného toku Biela Orava	pozitívny – nová výstavba = vsakovacie zariadenia a viac zelene
OU. 09	IBV Za Kaplicou	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – nová výstavba = vsakovacie zariadenia a viac zelene
OU. 10	IBV Brehy	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – nová výstavba = vsakovacie zariadenia a viac zelene
OU. 11	IBV Zrazy	okrajová menej exponovaná uzavretá poloha	pozitívny – nová výstavba = vsakovacie zariadenia a viac zelene
OU. 12	IBV Luhy	exponovaná poloha pri ceste II/520	pozitívny – nová výstavba = vsakovacie zariadenia a viac zelene

VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	exponovaná poloha pri ceste III/2274 do Beňadova	pozitívny - viac izolačnej zelene
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	exponovaná náročná poloha pri ceste II/520 III/2274 do Beňadova	pozitívny - viac izolačnej zelene
VU. 03	Výrobné územie Luhy	menej exponovaná poloha pri ceste II/520	pozitívny - viac izolačnej zelene
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	uzavretá menej exponovaná poloha	pozitívny – nová výstavba = vsakovacie zariadenia mierne negatívny vplyv - antropologický vplyv na pomerne nedotknutú krajinu

REKAPITULÁCIA:

ÚPN obce Breza navrhuje rekreačné územia RU.01, RU.02 a RU.03 mimo zastavané územie obce, ktoré ovplyvnia krajinné obrazy okolitej krajiny ale zachovávajú charakteristický ráz krajiny. Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na krajinu sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom okrajových častí zastavaného územia a rekreácie.

C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma**Vplyvy na územie Chránenej krajinej oblasti Horná Orava a jej jednotlivé zóny**

Riešené územie obce Breza je rozdelené na:

- I. Zastavané územie obce
- II. Ostatné územia katastra obce

V súčasnosti je zastavané územie obce Breza legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vzťahujú sa na ňu odvody a zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnutá hranica skutočne zastavaného územia a rozšírenie skutočne zastavaného územia obce.

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina - ÚZEMIE OCHRANY PRÍRODY A VOĽNEJ KRAJINY (OP)

Existujúce činnosti a využívanie plôch v rámci katastra sú kvôli jednoduchosti zobrazenia na mape delené na základe súčasnej a v niektorých prípadoch navrhovanej štruktúry krajiny do nasledovných oblastí.

Zásady funkčného využívania územia vyplývajú z funkčného členenia záujmového územia na relatívne homogénne plochy. Na uvedených plochách bude platiť rovnaký súbor podmienok funkčného využívania. Súbor funkcií, ktoré plôšky plnia je daný jednak historickým využívaním a jednak požiadavkami uplatnenými v rámci časového horizontu spracovávaného územného plánu. Existujúce činnosti a využívanie plôch v rámci katastra sú kvôli jednoduchosti zobrazenia na mape delené na základe súčasnej a v niektorých prípadoch navrhovanej štruktúry krajiny nasledovne.

PREHĽAD NAVRHNUÝCH URBANISTICKÝCH ÚZEMÍ OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY V KATASTRI OBCE BREZA:

OP.01 CHVU Horná Orava + UEV Rašeliniská Bielej Oravy + CHKO B zóna + R BC Beňadovské rašelinisko + GP Beňadovské rašelinisko + mokrad'

OP.02 CHVU Horná Orava + CHKO C zóna + R BK Alúvium Mútňanky + vodný tok alúvium + sprievodná NDV

OP.03 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BC Kýčerka + les hospodársky + NDV

OP.04 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + les hospodársky + NDV + GP Pod Hájom

OP.05 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + NR a R BK + TTP

OP.06 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + R BK Alúvium Bielej Oravy + vodný tok alúvium + sprievodná NDV

OP.07 R BC Svahy pri Breze + NDV + GP Bršlica + mokrad'

OP.08 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + NDV

OP.09 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + TTP

OP.10 CHVU Horná Orava + CHKO D zóna + interakčný prvok + orná pôda

Riešené územie celé spadá do územia Chránenej krajinej oblasti Horná Orava, ktoré je veľkoplošné chránené územie, vyhlásené Vyhláškou č. 110 - MK SSR z 12. júla 1979. Vyhláška MŽP SR č.420 z 29.9.2003 s platnosťou od 1.11.2003 ustanovila zónovanie CHKO Horná Orava. Vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Žiline č.1/2004 z 15.januára 2004 boli zrušené maloplošné chránené územia na území CHKO.

Na väčšine územia CHKO patriaceho do katastra Breza dnes platí druhý stupeň ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. pre zónu D, tretí stupeň ochrany platí pre zónu C, ktorá je pri toku Mútňanka a druhý stupeň ochrany sa viaže na zónu B – časť Beňadovského rašeliniska v severovýchodnom okraji katastra.

Prehľad zón CHKO Horná Orava - ÚPN obce Breza

P.č.	Názov	Kategória	Vplyv na celoplošné chránené územia (CHKO HO) -navrhovaný variant	Vplyv na CHKO HO -nultý variant
1	2	3	4	5
1	CHKO Horná Orava	R	S a SV od terajšieho zastavaného územia obce – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
2	Zóna B	R	Severozápadný roh k.ú. Breza, pri hranici k.ú. Beňadovo – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
3	ZÓNA C	R	Západná hranica k.ú. Breza, okolo Mútňanky a západne od navrhovaného RU.03 – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
4	ZÓNA D	R	Ostatné územie, t.j. severne od terajšieho zastavaného územia obce, okraj navrhovaného OU.10, OU.11, OU.04, OU.02, OU.09 – východná časť, celé RU.01 a celé RU.02 - mierne negatívny vplyv	bez vplyvu

PARCIÁLNE REGULATÍVY pre CHKO H. Orava - zónu C - RBK Alúvium Mútňanka B - RBC Beňadovské rašelinisko + GP Beňadovské rašelinisko + mokrad'

chránená krajinná oblasť zóna C a B	dodržiavať 3. a 4. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.)
chránená krajinná oblasť zóna C	rešpektovať prístup k biologickej prírode v krajine v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.), obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáacie druhy
pre funkciu biokoridoru	podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich
pre ochranný les	podporovať pôdochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi zabezpečiť trvalú existenciu lesných porastov, v ochranných lesoch uprednostňovať bezzásahový a maximálne výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, prípadná ťažba len ľahkými mechanizmami, približovanie koňmi
pre prioritné a národné biotopy	potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie podľa stanovištného prieskumu, lesné hospodárenie zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov
pre poľovníctvo	neprekračovať normované stavy zveri, nepotláčať predátorov

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje zónu C s tretím stupňom ochrany, zónu B so štvrtým stupňom ochrany a premieta zásady jej ochrany do parciálnych regulatívov jednotlivých územných častí:

Do zóny C a B CHKO Horná Orava s tretím a štvrtým stupňom ochrany ÚPN nenavrhuje žiadne aktivity.

PARCIÁLNE REGULATÍVY pre CHKO H. Orava - zónu D v ÚPN obce Breza - RBK Biela Orava + RBC Kýčerka zónu CHKO Horná Orava.

chránená krajinná oblasť zóna D	dodržiavať 2. stupeň ochrany prírody a krajiny v zmysle príslušného zákona (543/2002 Z.z.)
chránené vtáacie územie	rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat) so zvýšeným ohľadom na chránené vtáacie druhy
pre funkciu biocentra	podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev
pre les hospodársky	podporovať pôdochrannú a protieróznu funkciu – zachovať pokryv územia porastmi dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného PSoL, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia

TTP	ponechať prirodzenému vývoju, kosiť max. 2x ročne, nehnojiť, nepásať
NDV	prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav porastov - ponechať prirodzenému vývoju, zachovať drevinové porasty s prechodnými spoločenstvami riedkolesia
NDV a TTP	podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi podľa možnosti prirodzeným spôsobom zachovávať súčasný stav a pomer zmiešaných porastov krovín a tráv, trávne porasty možno bežne obhospodarovať, vynechávať lokálne podmáčané a zamokrené lokality kvôli zvyšovaniu biodiverzity
orná pôda	hospodáriť so zreteľom na ochranu pôdy a eróziu – oranie po vrstevnici, oziminy, uprednostňovať menšie lány, uplatňovať ekologické princípy hospodárenia – používanie organických hnojív, kompostov a pod., redukovať chemické prípravky
pre funkciu biokoridoru	podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich
pre lesné prioritné a národné biotopy	- podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi potrebné rešpektovať prirodzené drevinové zloženie podľa stanovitého prieskumu, lesné hospodárenie zamerať na dosiahnutie a udržanie priaznivého stavu týchto biotopov
genofondové plochy – slatinné lúky prameniskového rašeliniska interakčný prvok	je potrebné zachovať v neporušenom stave, nemeniť vodný režim, neodvodňovať
pre poľovníctvo	sprostredkovať prepojenie stabilnejších a menej stabilných prvkov v krajine - podporovať pôdoochrannú a protieróznú funkciu – zachovať pokryv územia porastmi, neprekračovať normované stavy zveri, nepotláčať predátorov

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje zónu D - CHKO Horná Orava s II. stupňom ochrany. Do zóny D - CHKO Horná Orava ÚPN obce Breza nenavrhuje žiadne nové aktivity.

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza z hľadiska ochrany prírody - stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy z hľadiska ochrany prírody -nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	-	bez vplyvu
OU. 02	Okolo cesty do doliny	chránená PP časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	chránená PP časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 06	Pri kostole	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 07	Nad školou	chránená PP	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	-	bez vplyvu
VU. 02	Výrobné územie Pri Breziarskom mlyne	chránená PP	mierne negatívny vplyv

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza - navrhovaných lokalít z hľadiska ochrany prírody:

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy z hľadiska ochrany prírody navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	vplyv	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 02	Okolo cesty do doliny	chránená PP časť svahové deformácie okraj SKCHVU008 Horná Orava a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 03	Pri obecnom úrade	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene

OU. 04	Nad obecným úradom	chránená PP časť svahové deformácie okraj SKCHVU008 Horná Orava a CHKO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 05	Okolo Kýčery	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 06	Pri kostole	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 07	Nad školou	chránená PP	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	chránená PP , výskyt meliorácií časť svahové deformácie okraj GL4 3 Alúvium Bielej Oravy	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 09	IBV Za Kaplicou	OP lesa časť svahové deformácie	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 10	IBV Brehy	okraj SKCHVU008 Horná Orava a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 11	IBV Zrazy	okraj SKCHVU008 Horná Orava a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 12	IBV Luhy	Okraj GL50 Bršlica	pozitívny vplyv – viac zelene
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	účinky prevádzky Roľníckeho družstva	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	chránená PP časť svahové deformácie výskyt meliorácií	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
VU. 03	Výrobné územie Luhy	chránená PP	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	chránená PP – RU01, RU.03 OP lesa – RU.02 výskyt meliorácií v RU.03 OP vodných zdrojov – RU.01 časť svahové deformácie v RU.01 okraj SKCHVU008 Horná Orava a CHKO HO-RU.01, RU.02	mierne negatívny- antropologický vplyv na pomere nedotknutú krajinu

REKAPITULÁCIA:

Všetky navrhované lokality sú mimo zastavaného územia, zasahujú okrajom navrhovaného plôch OU10, OU.11, OU.04, OU.02, OU.09 – východná časť, celé RU.01 a celé RU.02 do územia CHKO Horná Orava a CHVU Horná Orava. Navrhované vplyvy ÚPN na chránené plochy sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú návrhom okrajových častí zastavaného územia.

Vplyvy na mokrade

V katastrálnom území obce Breza sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0191 Rašeliniská Bielej Oravy, ktoré sa nachádza severozápadne od zastavaného územia obce.

Ďalej tu nájdeme GL 7 Beňadovské rašelinisko, GL42 Mútňanka, GL 43 Alúvium Bielej Oravy a GL 50 Bršlica, ktoré sa typické podmáčanými plochami a vzácnym rastlinnými a živočíšnymi jedincami.

Vplyvy ÚPN-O na mokrade

P.č.	Názov	Kategória	Vplyv na mokrade návrh ÚPN-O	Vplyv na mokrade nultý variant
1	2	3	4	5
1	SKUEV0191 Rašeliniská Bielej Oravy	R	SZ od zastavaného územia obce – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
2	GL 7 Beňadovské rašelinisko	R	SZ od zastavaného územia obce – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
3	GL 42 - Alúvium Mútňanka	R	SZ od zastavaného územia obce a západne od navrhovaného RU.03 – mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
4	GL4 3 Alúvium Bielej Oravy	R	J od terajšieho zastavaného územia obce a severne od navrhovanej lokality OU.08 - mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
5	GL50 Bršlica	L	S od navrhovanej lokality OU.12 Luhy – mierne negatívny vplyv	bez vplyvu

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza nezasahuje do **SKUEV0191 Rašeliniská Bielej Oravy**, ktoré sa nachádza severozápadne od zastavaného územia obce. Návrh územného plánu nezasahuje do GL 7 Beňadovské rašelinisko a rešpektuje návrhom VU.03 - GL42 Mútňanka, návrhom OU.08 – GL 43 Alúvium Bielej Oravy a návrhom OU.12 – GL 50 Bršlica, ktoré sa nachádzajú v blízkosti.

Navrhované vplyvy územného plánu na mokrade sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú v hore uvedených navrhovaných obytných lokalitách.

Vplyvy na chránené stromy

V obci Breza sa nenachádza žiadny chránený strom.

Vplyvy na európsku sústavu chránených území Natura 2000

Celé územie katastra obce Breza okrem menšej zóny v okolí intravilánu patrí do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU008 Horná Orava, ktorého hranica kopíruje aj hranicu CHKO.

Celé územie katastra Breza okrem intravilánu obce patrí do európskeho chráneného vtáčieho územia SKCHVU008 Horná Orava. Horná Orava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov kúvik vrbčích (*Glaucidium passerinum*), chriaštel poľný (*Crex crex*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), jedným z piatich pre hniezdenie kalužiaka červenonohého (*Tringa totanus*) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), kúvik kapcavý (*Aegolius funereus*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), žlna sivá (*Picus canus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), výr skalný (*Bubo bubo*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), chriaštel bodkovaný (*Porzana porzana*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), chriaštel malý (*Porzana parva*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*) a strakoš sivý (*Lanius excubitor*), včelár lesný (*Pernis apivorus*) a rybár riečny (*Sterna hirundo*).

Druhým európskym chráneným územím v katastri je **SKUEV0191 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov**. Nachádza sa v severnej časti katastra v rámci zóny C a B CHKO Horná Orava. Územie je zamerané na ochranu biotopov európskeho významu: Horské smrekové lesy (9410), Aktívne vrchoviská (7110), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Depresie na rašelinných substrátoch s *Rhynchospora alba* (7150), Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (7120) a druhov európskeho významu: vážka (*Leucorrhinia pectoralis*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a mlok karpatský (*Triturus montandoni*).

Prehľad európsky chránených území CHVU Natura 2000 - ÚPN obce Breza

P.č.	Lokalita	Kategória	Vplyv na Naturu 2000 -navrhovaný variant	Vplyv na Naturu 2000 -nulový variant
1	2	3	4	5
1	SKCHVU008 Chráneného vtáčieho územia Horná Orava	R	S od zastavaného územia obce – okraj navrhovaného plôch OU.10, OU.11, OU.04, OU.02, OU.09 – východná časť, celé RU.01 a celé RU.02 - mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
2	SKUEV0191 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov	R	SZ okraj k.ú. Breza – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu

Významným opatrením pri rešpektovaní Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Horná Orava na roky 2017 – 2046 je zachovanie biotopov chránených vtákov a to nielen pasívnou ochranou ale i údržbou porastov a krovín a vysádzaním vhodnej zelene na rozhraní zastavaného územia.

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza zasahuje okrajom navrhovaných lokalít OU.10, OU.11, OU.04, OU.02, OU.09 – východná časť, celé RU.01 a celé RU.02 - do SKCHVU008 Chráneného vtáčieho územia Horná Orava. Odporúčame v najbližšom období spresniť hranice SKCHVU008 Chráneného vtáčieho územia Horná Orava.

V častiach lokalít OU.10, OU.11, OU.04, OU.02, OU.09 – východná časť, celé RU.01 a celé RU.02, ktoré zasahujú do SKCHVU008 Chráneného vtáčieho územia Horná Orava sú navrhované opatrenia na minimalizáciu vplyvov, uvedené v kap. C.IV. Navrhované opatrenia tejto Správy o hodnotení.

Vplyvy ÚPN-O na územný systém ekologickej stability.

Podľa ÚPN VÚC Orava a R-ÚSES Námesťovo prechádza biokoridor nadregionálneho významu NRBk 7/12 Kamenný vrch a regionálny biokoridor RBk2 Lokca

Biocentrá regionálneho významu sú RBc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov – v katastri je to Beňadovské rašelinisko. Tvoria ho biotopy: Ra2 - Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy, Ra3 - Prechodné rašeliniská a trasoviská, Ra6 - Slatiny s vysokým obsahom báz, Ra7 - Sukcesne zmenené slatiny, Lk5 - Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 - Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Kr8 - Vrbové kroviny stojatých vôd. Biocentrum je potenciálne ohrozené prirodzenou sukcesiou, stavebnou

činnosťou a urbanizáciou, zmenou vodného režimu, nízkou intenzitou poľnohospodárskeho využívania až zánikom jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácných a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...) alebo až naopak príliš intenzívne obhospodarovanie, hlavne pastva, rozširovaním invázičných a expanzívnych druhov, ťažbou nerastných surovín.

Dalším je RBc10 Kýčerka tvorené porastami smrečín a horskými kosnými lúkami s výskytom vzácných druhov fauny. Biocentrum je potenciálne ohrozené nevhodným spôsobom lesného hospodárstva, nízkou intenzitou poľnohospodárskeho využívania až zánikom jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácných a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...) alebo až naopak príliš intenzívne obhospodarovanie (napr. intenzívna oplôtková pastva), šírením invázičných druhov, nadmernými stavmi kopytníkov limitujúcimi obnovu drevín, stavebnou činnosťou a ťažbou nerastných surovín.

RBk8 Alúvium Bielej Oravy je hydricko – terestrický biokoridor prepájajúci Podbeskydskú vrchovinu, Oravskú Maguru s Oravskou kotlinou, ktorý má charakter prirodzeného vodného toku s brehovými porastami a mokraďami rôzneho typu so zastúpením pestrej škály biotopov ako napr. Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8). Koridor na migráciu využívajú predovšetkým akvatické a semiakvatické druhy organizmov.

RBk9 Alúvium Mútnianky je hydricko – terestrický biokoridor pripájajúci sa na koridor Bielej Oravy. Má charakter prirodzeného vodného toku s brehovými porastami a mokraďami rôzneho typu so zastúpením pestrej škály biotopov ako napr. Brehové porasty deväťsilov (Br6 – 6430), Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (Lk6), Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4 – 91E0*), Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek (Kr9), Vrbové kroviny stojatých vôd (Kr8). Koridor na migráciu využívajú predovšetkým akvatické a semiakvatické druhy organizmov.

Interakčné prvky sú navrhované podľa existujúceho stavu krajiny aby prepájali pôsobenie ostatných prvkov ÚSES na okolitý priestor. Sú tvorené viacerými druhmi krajinných štruktúr: od súvislých porastov nelesnej drevinovej vegetácie, či už s charakterom lesa alebo krovín, cez pasienky s roztrúsenou drevinovou vegetáciou, brehovité porasty, ktoré nie sú súčasťou biokoridorov až po mokradné biotopy. Spolu s ostatnými prvkami ÚSES tvoria ucelenú sieť prírodných prvkov, ktorú je potrebné a možné zachovať z dlhodobého hľadiska aj v súlade s možnosťami bežného hospodárenia.

Podľa návrhu Regionálneho ÚSES okresu Tvrdošín (Esprit, Banská Štiavnica, 2013) sa v katastri nachádza regionálne biocentrum RBc Svahy pri Breze.

V rámci riešenia KEP nebolo nutné doplniť RÚSES o miestne prvky v podobe biocentier alebo biokoridorov. V mapovom vyjadrení sú doplnené len interakčné prvky tvorené porastami nelesnej drevinovej vegetácie s charakterom lesa, príslušnými trávovo-krovinovými porastami a pasienkami. Za interakčné prvky považujeme navyše aj ostatné plochy lesných porastov, brehovité porasty aj podmáčané a mokradné biotopy ktoré nie sú osobitne zaradené do iných prvkov ÚSES, pretože tak isto prepájajú pôsobenie prvkov ÚSES na okolitý priestor.

Prehľad nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov – krajinná a urbánna ekológia – Breza

P.č.	Lokalita	Kategória	Vplyv na ÚSES -navrhovaný variant	Vplyv na ÚSES -nultý variant
1	2	3	4	5
1	NRBk 7/12 Kamenný vrch	R	SZ od zastavaného územia obce – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
2	RBc7 Rašeliniská Bielej Oravy a jej prítokov	R	SZ od zastavaného územia obce – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
3	RBc10 Kýčerka	R	S od zastavaného územia obce – mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
4	RBk8 Alúvium Bielej Oravy a jej prítokov	R	J od terajšieho zastavaného územia obce a severne od navrhovanej lokality OU.08 - mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
5	RBk9 Alúvium Mútnianky		SZ od zastavaného územia obce a západne od navrhovaného RU.03 – mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
6	RBk2 Lokca		J od terajšieho zastavaného územia obce a aj od navrhovanej lokality OU.08 – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
7	RBk Svahy pri Breze		S od terajšieho zastavaného územia obce a - pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje sieť biokoridorov a biocentier vymedzených v RÚSES Tvrdošín, RÚSES Námestovo a v ÚPN VÚC Žilinský kraj. V časti lokality OU.08, ktoré okrajom hraničí s regionálnym biokoridorom RBk8 Alúvium Bielej Oravy a jej prítokov sú navrhované opatrenia na minimalizáciu vplyvov, uvedené v kap. C.IV. Navrhované opatrenia tejto Správy o hodnotení. Navrhované vplyvy na biokoridory a biocentrá sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia v ich tesnej blízkosti.

Vplyvy na genofondové plochy

Na území obce Breza sa nachádzajú genofondové lokality:

GL42 Alúvium Mútňanky, lokalizovaná v západnej časti k.ú. Breza, zachovalý podhorský tok s početnými meandrami a zachovalými brehovými a sprievodnými porastami a mokradnými lúkami

GL43 Alúvium Bielej Oravy, lokalizovaná južne od terajšieho zastavaného územia obce, zachovalý podhorský tok s brehovými porastami ako významný biokoridor fauny vyznačený výskyt mokradných spoločenstiev v alúviu Bielej Oravy, generačné lokality obojživelníkov.

GL7 - Beňadovské rašelinisko, lokalizované v na severozápadnom okraji k.ú. Breza, slatina s vysokým obsahom báz s poškodeným vodným režimom a z veľkej časti porastená náletovými drevinami

GL50 - Bršlica, lokalizovaná severne od navrhovanej lokality OU.12 Luhy, podmäčaná lokalita na západnom okraji zastavaného územia obce na úpätí pohoria s hustým porastom vrb s prevládajúcou vrbou purpurovou a zastúpením mokradných

GL Pod Hájom, lokalizovaná na juhozápadnom okraji k.ú. Breza, genofondová lokalita v okolí menšieho prítoku Bielej Oravy v južnej časti katastra s rovnakým názvom. Tvoria ju rastlinné a živočíšne spoločenstvá viazané na vodný režim biotopu.

P.č.	Názov mokrade	Kategória	Vplyv na genofondové plochy (GP) -navrhovaný variant	Vplyv na GP -nulový variant
1	2	3	4	5
1	GL42 Alúvium Mútňanky	R	lokalizovaná v západnej časti k.ú. Breza, východne je navrhované RU.03 – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
2	GL43 Alúvium Bielej Oravy	R	lokalizovaná južne od terajšieho zastavaného územia obce a severne od navrhovaného OU.08 – mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
3	GL7 - Beňadovské rašelinisko	R	lokalizované v na severozápadnom okraji k.ú. Breza – pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu
4	GL50 - Bršlica	L	severne od navrhovanej lokality OU.12 Luhy – mierne negatívny vplyv	bez vplyvu
5	GL Pod Hájom.	L	lokalizovaná na juhozápadnom okraji k.ú. Breza - pozitívny vplyv v zásadách	bez vplyvu

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza okrajovo zasahuje v lokalite OU.08 do genofondovej plochy GL43 Alúvium Bielej Oravy. Navrhované opatrenia riešia požiadavky na minimalizáciu vplyvov na genofondové lokality

Navrhované vplyvy ÚPN-O na genofondové lokality sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú návrhom okrajových častí zastavaného územia.

C.III.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky**Historické objekty a pamiatky:**

Na administratívnom území obce Breza a na jej katastrálnom území sa nachádzajú nasledovné národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), ktoré sú evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF):

- Súsošie na pilieri (korunovanie Panny Márie)

č. ÚZPF : 2635/1-2

- Socha na pilieri (sv. Ján Nepomucký)

č. ÚZPF : 2636/1-2

Terajšia pozícia súsošia na pilieri Korunovania Panny Márie je už tretia. V súčasnosti sa po ohradení pozemku kostola a príslušného cintorína, nachádza v juhozápadnom rohu pozemku, za kamenným oplotením a stalo sa súčasťou cintorína. Kompozíciu tvorí vysoký mohutný pieskovcový podstavec, na ktorom je umiestnené súsošie sv. Trojice (Korunovania Panny Márie). Súsošie a podstavec sú vytesané z pieskovca. Doplnkové prvky (svätožiary a pomocná konštrukcia vynášajúca holubicu) sú zo železa. Na základe dedikačného textu na základnom kvádri (päťke) podstavca bolo dielo vyhotovené v roku 1864. Obsah textu: *k cti a chvále boho nerozdielnej trojice postavil joan matejčík a. 1864 d. 21 ho júli*. Nápis je orámovaný ryhou v tvare kríža. Na južnej strane drieku piliera je glyptický reliéf sv. Jána Nepomuckého v plytkej nike. Na diele bol v roku 1967 urobený reštaurátorský zásah Viktorom Mydlom z Ružomberka, ktorý vykonal očistenie kameňa a jeho petrifikáciu. Dielo je dokladom vyspelosti sochárskej a kamenárskej tvorby na území hornej Oravy. Súsošie má výraznú modeláciu postáv a drapérií. Kompozícia a modelácia je výrazne baroková. Dielo je pravdepodobne prácou profesionálneho umelca s iniciálami L, B.

Socha na pilieri sv. Jána Nepomuckého sa nachádza na cintoríne (miestny názov starý cintorín), tesne pri jeho juhozápadnej hranici. Z naračných prameňov vyplýva, že terajšie miesto nie je pôvodné. Podľa vyrytého letopočtu dielo vzniklo v r. 1733. V r. 1967 bol na stĺpe vykonaný zásah očistenia diela a doplnenie reliéfu stĺpu p. V. Mydlom. V tomto roku bola za dielom postavená aj strieška v štýle turistických smerníkov. Kompozíciu diela tvorí vysoký kamenný podstavec z pieskovca, na ktorom je umiestnená socha sv. Jána Nepomuckého. Postava je mierne esovito presunutá a cez prsia drží kríž s korpusom Ukrižovaného.

Okolo hlavy má kovový prstenec svätožiary s hviezdčkami. Tento je ukotvený do pliec sochy. Socha aj podstavec sú z pieskovca bez polychrómie. Dielo je dokladom vyspelosti a úrovne kamenosochárskej tvorby v prostredí hornej Oravy. Predmetom ochrany je celá NKP. Prístrešok je nevhodným dodatočným doplnkom.

Uvedené NKP nemajú právoplatne vyhlásené a právne účinné ochranné pásma.

Z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt sa na NKP vzťahuje ochrana vyplývajúca z §27 pamiatkového zákona, dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania ich vhodného prostredia, umožňujúceho využívanie a prezentáciu nehnuteľných NKP spôsobom, ktorý zodpovedá ich pamiatkovej hodnote. Spracovateľ ÚPN-o a obec majú právo podľa vlastnej invencie kreovať doterajší stav okolitého prostredia NKP v súlade so záujmami pamiatkovej ochrany, pri dodržaní ustanovení o tzv. bezprostrednom okolí NKP, t.j. 10 m od objektu. Majú tiež možnosť iniciovať vyhlásenie ochranného pásma NKP. Inštitút ochranného pásma dáva obci nástroj pre plnenie povinnosti vyplývajúcej z §14 pamiatkového zákona, t.j. utvárať všetky podmienky na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamiatkového fondu na území obce.

REKAPITULÁCIA:

Návrh ÚPN obce Breza nezasahuje do pamiatkovo chránených objektov a ich lokalít.

Navrhované vplyvy ÚPN na kultúrne pamiatky sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a sú bez negatívnych vplyvov.

C.III.11.Vplyvy na paleontologické a významné geologické lokality

S ohľadom na to, že na území katastra Breza sa doteraz nerobil systematický archeologický výskum, je predpoklad, že na jeho území sa môžu nachádzať doteraz neznáme archeologické náleziská. Pre ochranu archeologického potenciálu katastra a možnosti výskytu neodkrytého archeologického náleziska, je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach každej stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, komunikácie, hrubé terénne úpravy, inžinierske siete a ich prípojky, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch pre ochranu archeologického potenciálu územia Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Na území obce Breza sa nenachádzajú významné a evidované paleontologické a geologické lokality.

REKAPITULÁCIA:

Vplyvy návrhu ÚPN obce Breza na paleontologické a geologické lokality nie sú žiadne.

C.III.12.Iné vplyvy

Na území obce Breza nie sú očakávané iné vplyvy vyvolané navrhovanými aktivitami ÚPN obce Breza.

C.III.13.Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

V súlade so stanoveným Rozsahom v bode č. 2.2.2 Pri navrhovaní konkrétnej činnosti, ktorá dosiahne prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, resp. spĺňa ustanovenia § 18 zákona pri zmene činnosti vykonať posúdenie v zmysle zákona pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti a postupovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. V následných stupňoch bude potrebné vyhodnotiť a posúdiť podrobné EIA posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. najmä pre tie projektové dokumentácie týkajúce sa činností navrhovaných v ÚPN obce Breza. V zmysle prílohy č.8 zákona môžu byť predpokladané po schválení ÚPN obce Breza podrobnejšie hodnotenia navrhovaných činností v priestore navrhovaného obytného územia OU.08 až OU.12, rekreačného územia R1 a RU.03, výrobného územia VU.03v závislosti od upresnených navrhovaných kapacít a od zamerania a technológií výroby.

NULTÝ VARIANT

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza na životné prostredie - stabilizované územie (skutkový stav)

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy z hľadiska život. prostredia -nultý variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	-	bez vplyvu
OU. 02	Okolo cesty do doliny	chránená PP časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 03	Pri obecnom úrade	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 04	Nad obecným úradom	chránená PP časť svahové deformácie	mierne negatívny vplyv
OU. 05	Okolo Kýčery	chránená PP	mierne negatívny vplyv

OU. 06	Pri kostole	chránená PP	mierne negatívny vplyv
OU. 07	Nad školou	chránená PP	mierne negatívny vplyv
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	účinky prevádzky Roľníckeho družstva	bez vplyvu
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	chránená PP	mierne negatívny vplyv

NAVRHOVANÝ VARIANT:

Hodnotenie vplyvov ÚPN obce Breza - navrhovaných lokalít z hľadiska životného prostredia:

Urbanistické územie	Názov	Popis	Vplyvy z hľadiska život. prostredia -navrhovaný variant
OU. 01	Pri hlavnej ceste	vplyv cesta II/520, rozvoj v prelukách	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 02	Okolo cesty do doliny	chránená PP , rozvoj v prelukách časť svahové deformácie okraj SKCHVU008 HO a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 03	Pri obecnom úrade	chránená PP, rozvoj v prelukách	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 04	Nad obecným úradom	chránená PP, rozvoj v prelukách časť svahové deformácie okraj SKCHVU008 HO a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 05	Okolo Kýčery	chránená PP, rozvoj v prelukách	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 06	Pri kostole	chránená PP, rozvoj v prelukách	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 07	Nad školou	chránená PP, rozvoj v prelukách	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	chránená PP, nová výstavba výskyt meliorácií časť svahové deformácie okraj GL4 3 Alúvium Bielej Oravy	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 09	IBV Za Kaplicou	OP lesa, nová výstavba časť svahové deformácie	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 10	IBV Brehy	nová výstavba okraj SKCHVU008 HO a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 11	IBV Zrazy	Nová výstavba, okraj SKCHVU008 HO a CHKO HO	pozitívny vplyv – viac zelene
OU. 12	IBV Luhy	nová výstavba okraj GL50 Bršlica	pozitívny vplyv – viac zelene
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	účinky prevádzky Roľníckeho družstva	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	chránená PP časť svahové deformácie výskyt meliorácií	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
VU. 03	Výrobné územie Luhy	nová výstavba chránená PP	pozitívny vplyv – viac izolačnej zelene
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	chránená PP – RU01, RU.03 OP lesa – RU.02 výskyt meliorácií v RU.03 OP vodných zdrojov – RU.01 časť svahové deformácie v RU.01 okraj SKCHVU008 HO a CHKO HO- RU.01, RU.02	mierne negatívny- antropologický vplyv na pomerne nedotknutú krajinu

Vplyvy na obyvateľov

Územný plán obce Breza je vypracovaný v súlade s ustanoveniami zákona č.50/1976 Zb. a vyhlášky 55/2001Z.z. o ÚPP a ÚPD.

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje potreby obyvateľov obce Breza navrhuje potrebné kapacity a funkčné plochy bývania pre nich. Územný plán obce Breza rešpektuje ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ÚPN obce Breza v súlade s vyhláškou č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov, nenavrhuje vstupy do jednotlivých rodinných domov z cesty II/520.

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje potreby obyvateľov obce Breza a navrhuje potrebné kapacity a funkčné plochy bývania, vybavenosti, rekreácie, výroby, technické a dopravné vybavenie.

Navrhované vplyvy ÚPN-O na obyvateľstvo sú prevažne pozitívne, negatívne vplyvy sú len mierne.

Vplyvy na komunikácie

ÚPN-O rešpektuje existujúce trasy, šírkové usporiadanie a ochranné pásmo cesty II/520 a cesty mimo zastavaného územia obce v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb.

Vplyvy na horninové prostredie

ÚPN obce Breza premieňa limity využitia územia obce a vyplývajúce zo zistení Odboru štátnej geologickej správy MŽP SR. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií, ktoré nie sú vhodné pre stavebné účely, spracovateľ nezaradil do rozvojových území výstavby. Návrh ÚPN-O rešpektuje horninové prostredie, územia s výskytom stredného radónového rizika, rešpektuje územia s výskytom svahových deformácií vymedzením v textovej časti v kap. A2.5.1. a v záväznej časti v kap. 2.18.2. Návrh územného plánu nevymedzuje územia s výskytom stredného radónového rizika v grafickej časti. Územný plán uvádza zásady limitovaných možností výstavby v území so stredným radónovým rizikom vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na horninové prostredie sú mierne.

Vplyvy na klimatické zmeny

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na klimatické pomery navrhované lokality bývania OÚ.08 – OÚ.12 predstavujú zníženie podielu vsiakavých absorpčných, vodu pohltivých a retenčných vodu zadržiavajúcich území zelene.

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na klimatické pomery sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia so znížením podielu vodu pohltivých a zadržiavajúcich území.

Vplyvy na ovzdušie

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na ovzdušie navrhované lokality predstavujú zvýšenie podielu malých zdrojov znečistenia.

V súlade so zákonom č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov územný plán obce Breza nenavrhuje nové veľké zdroje znečistenia ovzdušia, ani neumiestňuje činnosti, ktoré by negatívne ovplyvnili čistotu ovzdušia riešeného územia. S cieľom zníženia emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia územný plán uvádza návrh výsadby izolačnej zelene.

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na ovzdušie navrhované lokality predstavujú zvýšenie podielu malých zdrojov znečistenia. Navrhované vplyvy územného plánu na ovzdušie sú bez vplyvu – skôr pozitívne v zásadách nultého variantu a v návrhovom variante nové urbanizované plochy predstavujú mierne negatívne vplyvy na ovzdušie vplyvom vzniku väčšieho množstva malých zdrojov znečistenia.

Vplyvy na vodné pomery

Územný plán obce Breza je vypracovaný v súlade s Vodným plánom Slovenska, ktorý vychádza z „Rámцovej smernice o vode“.

Riešenie ÚPN –O premieňa a rešpektuje zásady ochrany vôd v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Dažďové vody zo striech a spevnených plôch ÚPN navrhuje zadržať v území s cieľom zachovania retenčnej schopnosti katastrálneho územia obce Breza.

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na vodné pomery navrhované lokality predstavujú zníženie podielu vsiakavých absorpčných, vodu pohltivých a retenčných vodu zadržiavajúcich území.

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na vodné pomery sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a nízke a stredné vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia a spevnenými plochami.

Vplyvy na poľnohospodársku pôdu

Územný plán v súlade s § 12 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov využíva príslušné pozemky k zastavanému územiu rozostavané lokality a vytvára kompaktné výsledné zastavané územie. ÚPN obce Breza z hľadiska obsahu dokumentácie a ďalších postupov pri jej schvaľovaní dodržiava ustanovenie §13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na pôdu navrhované lokality predstavujú mierne zníženie výmery poľnohospodárskej pôdy v území.

Z hľadiska vplyvov ÚPN obce Breza na pôdu navrhované lokality predstavujú zníženie výmery poľnohospodárskej pôdy v území. Navrhované vplyvy územného plánu na pôdne pomery sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a stredne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia.

Vplyvy na lesnú pôdu

ÚPN obce Breza v súlade so zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov chráni lesné porasty a nenavrhuje žiadny záber lesnej pôdy. Zároveň rešpektuje ochranné pásma lesa okrem okrajových častí RU 02, ktoré budú v súlade s navrhovanými opatreniami upravené so zachovaním 50 m ochranného pásma lesa.

Vplyvy na chránené územia prírody a územia Natura 2000

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje zásady ochrany Chráneného vtáčieho územia Horná Orava v rámci ochrany území európskeho významu Natura 2000. Návrh ÚPN obce Breza v zásade rešpektuje chránené vtáčie územia Natura 2000. Výsadba zelene na okrajoch lokalít a popri komunikáciách je významná pre ochranu poľných druhov vtákov.

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje zónu C s tretím stupňom ochrany, zónu B so štvrtým stupňom ochrany a premieta zásady jej ochrany do parciálnych regulatívov jednotlivých územných častí:

Do zóny C a B CHKO Horná Orava s tretím a štvrtým stupňom ochrany ÚPN nenavrhuje žiadne aktivity.

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje zónu D CHKO Horná Orava s II. stupňom ochrany. Do zóny D CHKO Horná Orava zasahujú okrajom navrhované plochy OU.10, OU.11, OU.04, OU.02, OU.09 – východná časť, celé RU.01 a celé RU.02. Vplyvy navrhovaných plôch na chránené plochy sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú návrhom okrajových častí zastavaného územia.

Návrh ÚPN obce Breza okrajovo zasahuje v lokalite OU.08 do genofondovej plochy GL43 Alúvium Bielej Oravy. Navrhované opatrenia riešia požiadavky na minimalizáciu vplyvov na genofondové lokality

Navrhované vplyvy územného plánu na genofondové lokality sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú návrhom okrajových častí zastavaného územia.

Vplyvy na ÚSES

Návrh ÚPN obce Breza, v súlade s platným ÚSES rešpektuje regionálne biocentrá, hydričné biokoridory regionálneho významu i genofondové územia. Okrajové dotyky s chránenými územiami budú návrhom Opatrení SOH spresnené.

Návrh ÚPN obce Breza rešpektuje sieť biokoridorov a biocentier vymedzených v RÚSES Tvrdošín a v ÚPN VÚC Žilinský kraj.

Navrhované vplyvy ÚPN-O na biokoridory a biocentrá sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia v ich tesnej blízkosti.

V časti lokality OU.08, ktoré okrajom hraničí s regionálnym biokoridorom RBk8 Alúvium Bielej Oravy a jej prítokov sú navrhované opatrenia na minimalizáciu vplyvov, uvedené v kap. C.IV. Navrhované opatrenia tejto Správy o hodnotení.

Vplyvy na krajinu

Územný plán rešpektuje súčasný charakteristický vzhľad krajiny obce Breza a zachováva významné pohľady na dominantu obce.

ÚPN obce Breza navrhuje južne od zastavaného územia, za cestou II/520 novú obytnú plochu, ktorá ovplyvní krajinné obrazy okolitej krajiny pri vstupe do obce ale zachováva charakteristický ráz a panorámu krajiny. Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na krajinu sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom okrajových častí zastavaného územia.

Vplyvy na faunu

Na území obce Breza neboli zistené invázne druhy živočíchov. Navrhované vplyvy ÚPN-O na faunu sú pozitívne v zásadách a v ochrane fauny a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia na okrajoch biokoridorov.

Navrhované vplyvy územného plánu na faunu sú pozitívne v zásadách a v ochrane fauny a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia na okrajoch biokoridorov

Vplyvy na flóru

Na území obce Breza neboli zistené invázne druhy rastlín.

Navrhované vplyvy územného plánu na rastliny sú pozitívne v zásadách a v návrhu zelene a mierne negatívne vplyvy sú návrhom časti zastavaného územia úbytkom lúk, pasienkov a priblížením zástavby k biokoridorom.

Vplyvy na pamiatkový fond

Návrh územného plánu nezasahuje do pamiatkovo chránených objektov a ich lokalít, v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Navrhované vplyvy územného plánu na kultúrne pamiatky sú pozitívne v zásadách a v návrhu ich ochrany a sú bez negatívnych vplyvov.

Vplyvy návrhu ÚPN obce Breza na paleontologické a geologické lokality nie sú žiadne.

Hodnotenie ekologickej stability návrhu ÚPN-O Breza:

V návrhu ÚPN-O Breza sa zmenili mimo zastavaného územia výmery:

- TTP 8764068-107479 m²= 8656589
- zastavané územie 859786+ 107479 m²=874774

Hodnotenie ekologickej stability návrhu ÚPN-O Breza:

N Á V R H zastúpenia prvkov krajiny štruktúry obce Breza	stav m ²	výmera návrh m ²	SES stupeň ekologickej stability prvkov	ÚZSES územné zastúpenie prvkov krajiny podľa stupňov SES	% stav	% návrh
katastrálne územie	22 523 137	22 523 137	-		100	100
lesná pôda	11313771	11313771	4,5	50911969,5	50,2	50,2
zastavané plochy (v návrhu aj záhrady)	767295	874774	0,5	437387	3,4	3,9
vodné plochy	279757	279757	4	1119028	1,2	1,2
ostatné plochy	862159	862159	2	1724318	3,8	3,8
orná pôda	448374	448374	2	896748	2,0	2,0
TTP	8764068	8656589	4	34626356	38,9	38,4
záhrady	87713	87713	3	263139	0,4	0,4
SPOLU	22523137	22523137	-	89978945,5	100	100

Výpočet hodnoty ekologickej stability návrhu ÚPN-O Breza:

$KES = n \sum p_i \times S_i / P = 89978945,5 / 22523137 = 3,994956186609352 = 4,0$

KES=4= krajina s vysokou ekologickou stabilitou

Návrh ÚPN-O Breza zachováva súčasný stupeň ekologickej stability územia KES=4, zachováva v riešenom území obce Breza vysokú ekologickú stabilitu.

Celkové zníženie stability navrhovanými zmenami podľa ÚPN- O Breza predstavuje $=KES \text{ súč.stavu} - KES \text{ návrhu} \text{ ÚPN-O} = 4,011657967538003 - 3,994956186609352 = -0,016701780928651 = -0,02$ stupňa.

Hodnotením ekologickej kvality celkových výmer zastúpených štruktúrnych prvkov katastrálneho územia obce Breza na základe zjednodušeného postupu bolo zistené, že:

Návrh ÚPN obce Breza zachováva súčasný stupeň ekologickej stability územia.

REKAPITULÁCIA:

Navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na životné prostredie územia obce sú prevažne pozitívne, najmä v stanovených zásadách s návrhom ochrany trvalých hodnôt územia obce Breza. Mierne negatívne vplyvy sú v dotykoch a okrajových častiach navrhovaného rozšírenia zastavaného územia.

Pre časti lokalít ktoré sa dotýkajú alebo mierne zasahujú do chránených území sú navrhované opatrenia na minimalizáciu vplyvov, uvedené v kap. C.IV. tejto Správy o hodnotení.

Návrh ÚPN obce Breza zachováva súčasný stupeň ekologickej stability územia.

C.IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽP A ZDRAVIE

Navrhované opatrenia C.IV. 1- C.4.12 je potrebné zosúladiť s celkovou koncepciou ÚPN obce Breza a s dohodnutými závermi prerokovania návrhu.

C.IV.1. Opatrenia na zníženie vplyvov na obyvateľstvo

v záväznej časti doplniť:

- pre prestavbe stabilizovaného obytného územia okolo cesty II/520 použiť materiály vhodné na eliminovanie nepriaznivého vplyvu tranzitnej dopravy cez zastavané územie obce Breza a ochranné pásmo II/520 mimo zastavaného územia,
- doplniť súvislé izolačné protihlukové pásy zelene medzi cestou II/520 a novou lokalitou OU.12,
- využiť existujúci výjazd z OU.12 na cestu II/520,
- nenavrhovať vstupy k rodinným domom v OU.12 z cesty II/520,
- v prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie protihlukových opatrení, voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe,
- v oblasti cyklistickej dopravy odporúčame postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR schválenou uznesením vlády SR č. 223/2013.

C.IV.2. Opatrenia na zníženie vplyvov na horninové prostredie

v záväznej časti doplniť:

- doplniť v textovej časti na plochách s výskytom stredného rizika radónu regulatívy na elimináciu tohto radónu,
- doplniť v textovej časti pri realizácii nových miestnych komunikácií nenarušovať existujúce meliorácie a v minimálnej miere existujúci horninový kryt.

C.IV.3. Opatrenia na zníženie vplyvov na klimatické pomery

K veľmi účinným opatreniam na zlepšenie mikroklimy sú tieto návrhy:

- výsadba tieniacej zelene je účinná najmä na parkoviskách, zastávkach, verejných peších priestoroch, peších i motoristických komunikáciách, cyklistických trasách,
 - zadržiavania a zber dažďovej vody v sudoch, nádržiach s priamym využívaním (ako technická voda v domácnosti na zalievanie, umývanie exteriéru, splachovanie, vo verejných priestoroch na fontány, zalievanie zelene,
 - zadržiavania dažďových vôd v dažďových záhradách, zelených strechách,
 - zadržiavania dažďových vôd vo vsakovacích zariadeniach,
 - zadržiavania dažďových vôd a vypúšťania v retenčných zariadeniach,
 - minimalizovanie spevnených plôch, údržba vodných tokov, údržba zelených a nevyužívaných plôch, ozelenenie veľkých plochých striech.
- Najúčinnnejším spôsobom ako sa vyrovnáť so zmenou klímy je hospodárenie s dažďovou vodou a výsadba vhodnej zelene, najmä protieróznej, vodozadržujúcej a tieniacej. Pri realizácii odporúčame uprednostniť vhodné ekologické, jednoduché, nízkonákladové a krajinársky vhodné riešenia vychádzajúce z tradičných osvedčených spôsobov s uplatnením tradičných prírodných materiálov a postupov, s využitím najnovších poznatkov.

V časti prírodnej:

- zachovať a chrániť lesy
- lesné cesty prerušovať vhodnými malými protipovodňovými úpravami
- zachovať a chrániť mokrade
- chrániť a obnovovať biokoridory, udržiavať sprievodnú zeleň
- lúky – poľné cesty udržiavať a opatriť malými protieróznymi prvkami a ozeleniť spevňujúcou protieróznou a vodu zadržiavajúcou zeleňou
- podporovať biodiverzitu – zachovať skladbu krajiny
- cyklotrasy a cyklochodníky turistické trasy udržiavať a chrániť pred eróziou vody

V časti urbanizovanej:

- na pozemkoch zachytávať, zbierať a znovu využívať dažďovú vodu
- chrániť zástavbu obce a obyvateľov pásmi protieróznej zelene zadržiavajúcej príválové dažde umiestnenými nad hranicou zastavaného územia
- na verejných pozemkoch: minimalizovať spevnené plochy, časť spevnených plôch riešiť ako vsiakavé, vysadiť tieniacu zeleň, zelené steny, realizovať vodné osviežovače, vodné prvky, dažďové záhrady
- na peších chodníkoch a cyklistických chodníkoch a na komunikáciách doplniť vhodnú sprievodnú zeleň s funkciou tieniacou a vodozadržovacou

- parkoviská ozeleniť tieniacou a vodu zadržiavajúcou zeleňou
 - na vhodných miestach v centre obce, v centre rekreácie RU.01, v obytných častiach budovať parčíky, prechádzkové trasy a náučné chodníky a vyhládkové posedenia pre deti, seniorov a kočky
 - na pozemkoch občianskeho vybavenia zelené steny, bylinkové steny
 - na detských ihriskách a oddychových priestoroch seniorov s lavičkami presnené plochy kombinovať so zatienením stromovou zeleňou
 - na pozemkoch výroby podporovať zelené strechy, zber dažďovej vody a jej využitie ako technickej vody, zvislú popínavú a izolačnú zeleň, zelené oplatenie
 - na pozemkoch poľnohospodárskej výroby navrhnuť účinné izolačné pásy zelene, zber dažďovej vody na technickú vodu a upratovanie, tieniacu zeleň pre zvieratá, zelené oplatenie
 - na cintoríne zbierať vodu dažďovú na polievanie, zelené oplatenie
- Pre celé územie:
- výber drevín prispôbiť cieľovej funkcii zelene s rozlíšením protieróznej, protihlukovej, krajínovornej a izolačnej funkcie
 - udržiavať v dobrom stave zeleň a prírodné časti obce, odstraňovať suché konáre, vhodne kultivovať neudržiavané pozemky
 - zabezpečiť a udržiavať bezpečnú vzdialenosť stromovej zelene od objektov a elektrických vedení.

C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie

Doplniť do smernej časti do kap B Zásobovanie teplom:

Štát podporuje i zavádzanie ekologicky najvýhodnejších zdrojov a to využívanie tepelnej energie zeme, vzduchu, vody a vykurovanie tepelnými čerpadlami.

Do záväznej časti doplniť :

- podporovať ekologické zdroje vykurovania a ohrevu vody s využitím slnečnej energie a tepla zeme
- podporovať výmenu jestvujúcich starých zdrojov vykurovania za nízkoemisné zariadenia
- v navrhovaných lokalitách využívať nízkoemisné technológie vykurovania
- z hľadiska ochrany ovzdušia umiestňovať také činnosti, ktoré negatívne neovplyvnia dobrú kvalitu ovzdušia v danom území,
- pri umiestňovaní nových obytných zón obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou,
- pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
- pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky,
- na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať medzi jestvujúce zdroje a obytné zóny plochy izolačnej zelene.

C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery

Do záväznej časti doplniť požiadavku:

- rešpektovať stavbu „Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa 2“, ktorej súčasťou je aj S S 14 Breza, kanalizácia,
- rešpektovať napojenie obecného vodovodu Breza na potrubie Oravského skupinovného vodovodu, vetva Lokca - Zákamenné,
- rozvody pitnej vody a splaškovej riešiť v plánovaných miestnych komunikáciách,
- pri riešení nových lokalít dodržať min. ochrannú vzdialenosť 1,5 m na obe strany od okraja vodovodného a kanalizačného potrubia,
- rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“,
- o dvádzanie a čistenie odpadových vôd zo všetkých rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010, ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku,
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.),
- rešpektovať existujúce ochranné pásma vodárenských zdrojov (v spolupráci s vlastníkom a prevádzkovateľom verejného vodovodu) a ich inundačné územia,,
- dodržať vyhlášku MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov,
- a kúkoľvek investorskú činnosť, ako i výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom toku.
- strategický dokument riešiť v súlade s Vodným Plánom Slovenska, ktorý vychádza z „Rámцovej smernice o vode“, ktorá

vstúpila do platnosti v roku 2000 ako smernica „Európskeho parlamentu“,

- z hľadiska zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami nenavrhovať novú výstavbu v zosuvnom území a inundačnom území vodných tokov a pozdĺž drobných vodných tokov ponechať voľný nezastavaný manipulačný pás o šírke 5 m a pri vodohospodársky významnom vodnom toku 10,0 m,
- v prípade, že v predmetných lokalitách sa nachádzajú hydromelioračné stavby je potrebné v plnej miere rešpektovať tieto hydromelioračné stavby. Aktivita, ktoré budú vykonávané v daných lokalitách a ktoré budú súvisieť s hydromelioračnými stavbami je potrebné odsúhlasiť s ich správcom,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe požadujeme zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia),
- rešpektovať zosuvné územia,
- navrhnuť a rešpektovať vhodný spôsob odkanalizovania a nakladania s odpadovými vodami,
- rešpektovať skutočnosť, že podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.
- rešpektovať popri plánovaných zámeroch navrhnuť také opatrenia, ktoré zabránia trvalému vzostupnému trendu koncentrácie znečisťujúcich látok v podzemných a povrchových vodách.

C.IV.6. Opatrenia na zníženie vplyvov na pôdu

Do záväznej časti doplniť požiadavku:

- odsúhlasiť zábery poľnohospodárskej pôdy na OU ZA, OPP, pozemkový referát, v zmysle § 16 ods. 1 zákona, ak predložený návrh nebude spĺňať zásady ochrany PP podľa §12 zákona, orgán ochrany PP súhlas podľa § 13 zákona neudelí,
- v prípade, ak obec, alebo iný investor na nejakom území obce v budúcnosti plánujú vykonať jednoduché pozemkové úpravy z dôvodu, že je potrebné usporiadať pozemky vzhľadom na ich budúce použitie na iné účely ako je hospodárenie na pôde (napr. IBV, HBV, občianska vybavenosť, priemysel....) v súlade s § 2 ods. 1 písm. h) zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, je potrebné takúto lokalitu zahrnúť do ÚPN-O, aby budúci účel vykonania jednoduchých pozemkových úprav (resp. účel využitia pozemkov v navrhovanom obvode projektu PÚ) bol v súlade s platným ÚPN-O,
- v ďalšej projektovej príprave navrhovaných aktivít odsúhlasiť záber meliorovaných pôd so správcom hydromelioračných stavieb,
- minimalizovať zábery na chránenej PP.

C.IV.7. Opatrenia na zníženie vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy

Do záväznej časti doplniť požiadavku:

- chrániť brehovú zeleň vodného toku Biela Orava, Kýčera a Mútnanka,
- z ochranného pásma lesa vylúčiť podľa možnosti zástavbu,
- rekreačné územia neoplocovať, riešiť s pešími priechodmi do lesa bez oplotenia v súlade s ekostabilizačnými opatreniami ,
- udržiavať, chrániť a monitorovať územie v okolí vôd najmä v čase na začiatku kvitnutia inváznych druhov rastlín.
- rešpektovať Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia chránených území

C.IV.8. Opatrenia na zníženie vplyvov na krajinu.

Do záväznej časti doplniť požiadavku:

- výsadba izolačnej zelene vo výrobných plochách VU.01, VU.02 a VU.03,
- výsadba vhodnej zelene nad okrajovými časťami navrhovanej obytnej zástavby v lokalitách OU.09. OU.10, OU.11 s protieróznou, krajinárskou, ekostabilizačnou a klimatickou funkciou,
- výsadba zelene pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií s protieróznou, krajinárskou, ekostabilizačnou a klimatickou funkciou.

C.IV.9. Opatrenia na zníženie vplyvov na chránené územia a ich ochranné pásma

Do záväznej časti doplniť:

- územie európskeho významu – rešpektovať ochranu a robiť opatrenia na udržanie resp. dosiahnutie priaznivého stavu biotopov podľa predmetu ochrany
 - pre funkciu biocentra - podpora a umožnenie priebehu celého životného cyklu a prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev
 - podporovať pôdochrannú a protieróznou funkciu – zachovať pokryv územia porastmi,
 - pre vodné, sprievodné brehovú biotopy – zachovávať ich prirodzenú štruktúru a zloženie, umožňovať kontinuálne plnenie ekosystémových funkcií,
 - pre poľovníctvo - neprekračovať normované stavy zveri, nepotláčať predátorov
- v grafickej časti
- upraviť lokality s vylúčením chránených území z návrhu zástavby a s ponechaním návrhu líniových aktivít

- vylúčiť z navrhovaných území genofondové lokality, včítane rešpektovania jestvujúcej sprievodnej zelene s priemetom koruny stromov, vodných tokov a prítokov genofondových lokalít
- vyznačiť vo výkrese výsadbu zelene na horných okrajoch lokalít a popri komunikáciách ako významného prvku pre ochranu poľných druhov vtákov chráneného vtáčieho územia Natura 2000

C.IV.10. Opatrenia na zníženie vplyvov na kultúrne a historické pamiatky

Do záväznej časti doplniť:

- zoznam chránených pamiatok
- do návrhu územného plánu doplniť údaje a podmienky týkajúce sa ochrany pamiatkového fondu z oznámenia o strategickom dokumente - v časti kultúrne hodnoty, v zmysle požiadavky stanoviska KPU Žilina:
- podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a §127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby, musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom Žilina alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom Žilina je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne príslušný stavebný úrad po dohode s Krajským pamiatkovým úradom Žilina. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.
- vo väzbe na §14 ods.4 pamiatkového zákona je vhodné, aby spracovateľ ÚPN-o v spolupráci s obcou, v súlade s pamiatkovým zákonom inicioval vytvorenie Evidencie pamätihodností obce Breza a podieľal sa na kreovaní jej obsahu. V evidencii a tým následne aj územnom priemete, môžu byť vytypované a zaradené hodnotné nehnuteľné veci a kombinované diela prírody a človeka, ktoré sa v katastri Breza vyskytujú, alebo sa viažu k obci a ktoré nie sú v zmysle pamiatkového zákona vyhlásenými NKP, ale majú pre obec miestnu historickú hodnotu, napr.: prístenné kríže a plastiky, zvonice, tajchy, mosty a pod.

C.IV.11. Opatrenia na zníženie vplyvov na paleontologické a geologické lokality

Nenavrhujú sa žiadne

C.IV.12. Požiadavky na úpravu dokumentácie ÚPN obce Breza

V súlade s vyhodnotením vplyvov ÚPN obce Breza na životné prostredie v Správe o hodnotení upraviť grafickú a textovú časť včítane záväznej časti podľa navrhovaných opatrení pre jednotlivé lokality ÚPN obce Breza:

Navrhované opatrenia pre úpravu urbanizovaných plôch v návrhu ÚPN obce Breza

Urbanistické územie	Popis	upraviť grafickú časť	upraviť textovú časť- doplniť regulatívy
OU. 01	Pri hlavnej ceste	-	- rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe
OU. 02	Okolo cesty do doliny	-	- rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe
OU. 03	Pri obecnom úrade	-	- pri prestavbách existujúcich domov podporovať vznik občianskej vybavenosti a služieb - rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe
OU. 04	Nad obecným úradom	-	- rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe
OU. 05	Okolo Kýčery	-rešpektovať OP Kýčery	- rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe

OU. 06	Pri kostole	-	- rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe
OU. 07	Nad školou	-	- rešpektovať existujúcu a historickú zástavbu, prestavby riešiť citlivo a hmotovo a materiálovo sa prispôbiť existujúcej zástavbe
OU. 08	IBV Zakľuč a Pod Háj	-rešpektovať OP Biela Orava - rešpektovať GL 43 Alúvium Bielej Oravy,	-doplniť parciálny regulatív návrhu zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vód - podporovať a využívať účinné nízkoemisné zariadenia vykurovania
OU. 09	IBV Za Kaplicou	-vyznačiť pás výsadby stromov nad lokalitou s protieróznou a krajinárskou funkciou	doplniť parciálny regulatív návrhu zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody -podporovať a využívať účinné nízkoemisné zariadenia vykurovania
OU. 10	IBV Brehy	-vyznačiť pás výsadby stromov nad lokalitou s protieróznou a krajinárskou funkciou, výskyt meliorácií	doplniť parciálny regulatív návrhu zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody -rešpektovať meliorácie
OU. 11	IBV Zrazy	vyznačiť pás výsadby stromov nad lokalitou s protieróznou a krajinárskou funkciou	-výsadba zelene pozdĺž obslužných navrhovaných komunikácií -doplniť parciálny regulatív návrhu zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody
OU. 12	IBV Luhy	-doplniť izolačnú zeleň od II/520	-doplniť parciálny regulatív návrhu zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody - rešpektovať GL 50 Bršlica
VU. 01	Roľnícke družstvo Breza	-doplniť izolačnú zeleň	-výsadba izolačnej zelene zelene - doplniť návrh zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody v území
VU. 02	Výrobné územie Pri Brezianskom mlyne	-doplniť izolačnú zeleň	-výsadba izolačnej zelene zelene - doplniť návrh zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody v území
VU. 03	Výrobné územie Luhy	-doplniť izolačnú zeleň	výsadba izolačnej zelene zelene - doplniť návrh zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody v území - umiestniť len nezávadné prevádzky na dotyku s bývaním
RU01 až RU.03	Rekreačné územie Jarovisko, Pod Smrečinami a Popri ceste do Beňadova	lokalitu od vodného toku Jelešňa zmenšiť o jestvujúcu zeleň - vodný tok so sprievodnou zeleňou,	doplniť parciálny regulatív návrhu zberu, zadržiavania a využívania dažďovej vody
úpravy ÚPN obce Breza	Sumár	-skontrolovať a doplniť v grafickej časti výskyt stredného rizika, prípadne doplniť ako samostatnú prílohu alebo schému v textovej časti - odsúhlasiť záber PP Doplniť do návrhu ÚPN-O Breza do kapitoly „A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, použité podklady“: -Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020; -Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030;	-výsadba izolačnej zelene zelene -podporovať a využívať účinné nízkoemisné zariadenia vykurovania -zvýšiť zber a zadržiavanie vody -využívať zariadenia s úsporou vody

		-Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 – 2020; -Uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR; -Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011-zmeny a doplnky č.1 KURS 2001 (uznesenie vlády SR č.513/2011); Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy; -Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020 (uznesenie vlády SR č.158/2010);	
úpravy ÚPN obce Breza			doplniť do textovej časti do kapitoly A.2.13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HLADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE a do kapitoly doplniť do Závaznej časti: do kapitoly: 2.18.6. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE: Pri navrhovaní konkrétnej činnosti, ktorá dosiahne prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, resp. spĺňa ustanovenia § 18 zákona pri zmene činnosti vykonať posúdenie v zmysle zákona pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti a postupovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.
úpravy ÚPN obce Breza			doplniť do Závaznej časti: do kapitoly: 2.18.6. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE: Z dôvodu klimatických zmien riešiť adaptačné opatrenia v celom k. ú. obce v zmysle metodického usmernenia MDVRR, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

C.V. POROVNANIE VARIANTOV VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM

1.Tvorba súboru kritérií.

Pre porovnanie prínosov variantu nulového a variantu návrhového boli posúdené:

- plnenia cieľov stanovených pre ÚPN obce Breza v Zadaní,
- súlad s požiadavkami nadradenej dokumentácie stanovenými v ÚPN-VÚC Žilinský kraj
- vplyvy na životné prostredie.

Hodnotenie variantov z hľadiska vplyvov na životné prostredie zahŕňa posúdenie vplyvov na zložky životného prostredia:

Vplyvy na obyvateľstvo
 Vplyvy na horninové prostredie
 Vplyvy na klimatické pomery
 Vplyvy na ovzdušie
 Vplyvy na vodné pomery
 Vplyvy na pôdu
 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy
 Vplyvy na krajinu
 Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma
 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky
 Vplyvy na paleontologické a geologické lokality

Ako najzávažnejšie boli určené vplyvy na obyvateľstvo a vplyvy na prírodné hodnoty, ktoré boli podrobnejšie a prísnejšie posúdené.

2.Porovnanie variantov.

Návrh Územného plánu obce Breza je vypracovaný v jednom návrhovom variante, v súlade so stavebným zákonom, ktorý pre obce do 2000 obyvateľov nevyžaduje vypracovanie konceptu a variantných riešení.

V súlade s Rozsahom hodnotenia a so zákonom č. 24/2006 Z.z. sú hodnotené dva varianty:

- variant nulový
- variant návrhový

Variant nulový

Variant nulový – je variantom respektíve stavom, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval. Hodnotí sa súčasný stav životného prostredia obce Breza. V Správe o hodnotení je súčasný stav životného prostredia podrobne zhodnotený v kapitole **C.II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIE DOTKNUTÉHO ÚZEMIA**, v častiach 1.Horninové prostredie, 2. Klimatické pomery, 3. Ovzdušie, 4. Vodné pomery, 5. Pôdne pomery, 6. Fauna, flóra, 7.Krajina, 8. Chránené územia a ochranné pásma Natura 2000, CHVO, ÚSES, 9. Obyvateľstvo, 10. Kultúrne a historické pamiatky, 11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality, 12. Iné zdroje znečistenia a 13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Nulový variant je možné z hľadiska životného prostredia ako vyrovnaný, s výrazným zastúpením prírodného lesného prostredia, vodných tokov a sprievodnej zelene. Kvalita povrchových vôd podľa SHMU je vyhovujúca v súlade s požiadavkami NV SR č. 269/2010 vo všeobecných ukazovateľoch.

Z negatívnych vplyvov je nulový variant charakterizovaný najmä výrazne negatívnym vplyvom cesty II. triedy. Cesta II/520 sa vyznačuje výrazným bariérovým efektom s rýchlym pohybom automobilov, s hlukom, s vibráciami a so znečisťovaním ovzdušia. Z hľadiska ochrany vôd a pôd nulový variant nemá vybudovanú kanalizáciu. Nulový variant je zastúpený početnými malými zdrojmi znečistenia ovzdušia prevažne rodinných domov, Roľníckym družstvom Lokca so sídlom v Breza a výrobnými subjektmi – píla a pod. Stredný zdroj znečistenia v škole a MŠ je v súčasnosti nahrádzaný bezemisným zdrojom. K zdrojom znečistenia ovzdušia v nulovom variante patrí i komunikácia II/2274 do Beňadova a miestne komunikácie.

Variant návrhový

Variant návrhový je posudzovaný návrh ÚPN obce Breza. V Správe o hodnotení je zhodnotený vplyv návrhu Územného plánu obce Breza na životné prostredie v kapitole **C.III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI**, v častiach 1.Vplyvy na obyvateľstvo, 2.Vplyvy na horninové prostredie, 3.Vplyvy na klimatické pomery, 4.Vplyvy na ovzdušie, 5.Vplyvy na vodné pomery, 6.Vplyvy na pôdu, 7.Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, 8.Vplyv y na krajinu, 9. Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma, 10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, 11.Vplyvy na paleontologické a geologické lokality, 12.Iné vplyvy, 13.Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Z hľadiska vplyvov ÚPN-O na životné prostredie boli vyhodnotené ako najvýznamnejšie navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na pôdne pomery, ktoré sú hodnotené ako stredne negatívne návrhom časti zastavaného územia, s miernym úbytkom poľnohospodárskej pôdy.

Pri hodnotení bolo prihliadnuté na silné zastúpenie prírodných prvkov a na výsledné zachovanie ekologickej stability katastrálneho územia obce Breza.

Ako významné boli vyhodnotené v Správe o hodnotení navrhované vplyvy ÚPN-O na obyvateľstvo, ktoré sú prevažne výrazne **pozitívne**. Ostatné navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na horninové prostredie, klimatické pomery, na ovzdušie, na vodné pomery, na faunu, na rastliny, na krajinu, na chránené územia, na mokrade, na chránené vtáčie územie Natura 2000, na biokoridory a biocentrá, na genofondové lokality sú okrajové, dotykové a celkovo **mierne**. Pre časti lokalít ktoré zasahujú do chránených území sú navrhované opatrenia na minimalizáciu vplyvov, uvedené v kap. C.IV. tejto Správy o hodnotení.

Bez vplyvov sú navrhované vplyvy ÚPN obce Breza na kultúrne pamiatky, na šírenie invázných živočíchov, na územia Natura 2000 SK ÚEV, na paleontologické a geologické lokality nie sú žiadne.

Hodnotenie variantov z hľadiska vplyvov na životné prostredie

kap	Vplyv na ŽP	variant návrh ÚPN-O	variant „0“
1.	Vplyvy na obyvateľstvo	3	-1
2.	Vplyvy na horninové prostredie	0	0
3.	Vplyvy na klimatické pomery	2	1
4.	Vplyvy na ovzdušie	-1	-1
5.	Vplyvy na vodné pomery	1	0
6.	Vplyvy na pôdu/zábery	-1	2
7.	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	1	1
8.	Vplyvy na krajinu	1	0
9.	Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma	-1	1
10.	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky	1	0
11.	Vplyvy na paleontologické a geologické lokality	0	0
12.	Iné vplyvy	0	0
1-12	komplexný vplyv na ŽP	6	3

3-silný pozitívny vplyv, 2-stredný pozitívny vplyv, 1- mierny pozitívny vplyv, 0- žiadny vplyv

-1-mierny negatívny vplyv, -2-stredný negatívny vplyv, -3- významný negatívny vplyv

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie je navrhované riešenie komplexne hodnotené ako stredne pozitívneho vplyvu, nulový variant je hodnotený ako mierne pozitívneho vplyvu.

Návrh Územného plánu obce Breza prináša pozitívne prínosy pre územie obce a obyvateľov návrhom zelene v krajine, návrhom ochrany prírody, návrhom hospodárenia s vodou, návrhom rozvojových lokalít vybavenosti, rekreácie a bývania. Navrhovaná zeleň prispieje k stabilizácii geodynamických vlastností územia, k zvýšeniu absorpčných schopností územia zadržaním dažďovej vody, k zlepšeniu mikroklimatických podmienok územia a k zachovaniu pestrého a hodnotného krajinného prostredia obce Breza. Nulový variant nenarušuje pôdu, neznižuje jej výmeru, nedotýka sa chránených území, ale ani nedefinuje spôsob ochrany územia, vhodné spôsoby hospodárenia a potrebné požiadavky aktuálnych potrieb obyvateľov obce Breza.

Hodnotenie variantov z hľadiska súladu so Zadaním, ÚPN-VÚC a Rozsahom

kap		variant „návrh ÚPN-O“	variant „0“
1.	Plnenie cieľov Zadania	2	0
2.	Plnenie cieľov ÚPN-VÚC	2	1
3.	Priemet RÚSES a ochrany prírody	2	2
4.	Plnenie požiadaviek Rozsahu	2	0
5.	Navrhované opatrenia na zlepšenie stavu ŽP	2	1
		10	4

2-súlad, 1-neutrál, 0- nesúlad

Návrhový variant je z hľadiska plnenia požiadaviek Zadania, požiadaviek ÚPN VÚC Žilinský kraj, požiadaviek stanovených Rozsahom výrazne progresívnejší. Z hľadiska životného prostredia premieta ochranu všetkých zložiek životného prostredia a stáva sa nástrojom pre koordináciu činností a aktivít na území obce Breza. Nulový variant nie je v súlade so zadávacím dokumentom, nepremieta zásady rozvoja stanovené v ÚPN-VÚC Žilinského kraja, nepremieta ochranu územia stanovenú v RÚSES okresu Námestovo, neplní požiadavky dotknutých orgánov a požiadaviek stanovených v Rozsahu a predstavuje pomerne živelný nekontrolovateľný rozvoj územia.

Na základe zhodnotenia vplyvov na životné prostredie a zhodnotenia súladu s nadradenými dokumentáciami odporúčame dopracovať variant:

- návrh Územného plánu obce Breza

C.VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV A ZDROJE ÚDAJOV

Pri vypracovaní Správy o hodnotení boli použité nasledovné Metódy:

1. Metóda určenia koeficientu ekologickej stability krajiny podľa Metodického postupu stanovenia koeficientu ekologickej stability krajiny Tamary Reháčková a Evy Pauditšovej, UK Bratislava, 2007
2. Metóda výpočtu krajinnno-ekologickej významnosti Miklós (1986), na výpočet používa vzorec:

$$Ks = \sum_{i=1}^n p_i \cdot k_{pi} / P$$

Ks – koeficient štruktúry katastrálneho územia
 p_i – výmera jednotlivých prvkov krajiny v hektároch
 k_{pi} – koeficient ekologickej významnosti prvkov
 p – výmera katastrálneho územia v hektároch
 n – počet prvkov v katastrálnom území.

3. Metóda určenia ekologickej kvality priestorovej štruktúry krajiny, s hodnotením v šiestich kategóriách, pričom 0. kategória nemá žiadnu ekologickú stabilitu, 1. kategória má najmenej kvalitnú a 5. kategória najviac kvalitnú priestorovú štruktúru krajiny:

Šesť stupňová stupnica ekologickej stability podľa práce Löw et al. (1995)

Stupeň ekologickej stability	Stupeň ekologickej stability slovné vyjadrenie	Príklad
0	bez významu	zastavané plochy a komunikácie s asfaltovým, alebo betónovým povrchom
1	veľmi nízka ekologická stabilita	intenzívne obhospodarované veľkoblokové polia
2	nízka ekologická stabilita	intenzívne sady, vinice a intenzifikované lúky
3	stredná ekologická stabilita	stanovišťovo nevhodné lesné monokultúry
4	vysoká ekologická stabilita	lúky a lesy s prevahou prirodzene rastúcich druhov
5	veľmi vysoká ekologická stabilita	prírodné a prírodné lesy, prírodné trávno-bylinné spoločenstvá, mokrade, rašeliniská, prírodné vodné toky a plochy s charakteristickými vodnými a pobrežnými spoločenstvami

4. Metóda vyhodnotenia výsledného stupňa ekologickej stability krajiny, s hodnotením v piatich kategóriách stupňa ekologickej stability so stanovením zásad návrhu opatrení zvýšenia ekologickej stability

zdroj: METODICKÝ NÁVOD NA VYPRACOVANIE MIESTNEHO ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY
 Eva Pauditšová¹, Tamara Reháčková², Jana Ružičková², Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta,
¹Katedra krajinnnej ekológie, ²Katedra ekosozológie a fyziotaktiky, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava

Interpretácia koeficientu a stupňa ekologickej stability

Hodnotenie krajiny	KES	Stupeň ekologickej stability	Opatrenia
krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou	1,00 – 1,49	1	vysoká potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení
krajina s nízkou ekologickou stabilitou	1,50 – 2,49	2	potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení
krajina so strednou ekologickou stabilitou	2,50 – 3,49	3	podmienečná potreba realizácie nových ekostabilizačných prvkov, resp. aplikácia vhodných manažmentových opatrení
krajina s vysokou ekologickou stabilitou	3,50 – 4,49	4	realizácia vhodných manažmentových opatrení
krajina s veľmi vysokou ekologickou stabilitou	4,50 – 5,00	5	realizácia udržiavacieho manažmentu

Zdroje:

- RÚSES okresu Námestovo, v štádiu prerokovania
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy aktualizácia MŽP SR 2018

- Metodické usmernenie MDVRR SR k stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy 2014
- Usmernenie pre integráciu klimatických zmien a biodiverzity do posudzovania vplyvov na ŽP European Union 2013
- Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2027
- Zelená infraštruktúra Ing. Zuzana Hudeková, PhD., 2018
- Zelená infraštruktúra v sídlach miest MŽP SR, SAŽP, 2018
- TP Nakladanie s dažďovými vodami odvádzanými z pozemkov pozemných komunikácií a parkovísk, MDaV SR 2019.
- Metod. postup stanovenia koeficientu ekol. stability krajiny, T. Reháčková, E. Paudišová, UK Bratislava 2007
- Metodika identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny SAŽP 2010
- Obec Breza - monografia,
- Poľnohospodársky dispečing Slovenského vodohospodárskeho podniku, štát. podniku
- SHMÚ hydromorfologický monitoring

www.chkohornaorava.sopsr.sk

https://mpt.svp.sk/svp_vmapportal

<https://www.shmu.sk/>

www.envirozazete.enviroportal.sk

www.sopsr.sk

<http://www.techpark.sk/technika-782011/technika-dazdovej-vody.html>

C.VII. NEURČITOSTI V POZNATKOVÝCH PRI VYPRACOVANÍ SPRÁVY

Možné menšie nepresnosti vyplývajú z merítka spracovania RUSES okresu Námestovo, ktorý je vypracovaný v merítke 1:50 000, ÚPN-VÚC Žilinský kraj, tiež vypracovaný v merítke 1:50 000, čo pôsobilo limitujúco pri podrobnejšej kontrole priebehu hraníc posudzovaných javov Územného plánu obce Breza vypracovaného v merítkach M= 1:5000, M=1:10 000.

C.VIII. VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Správa o hodnotení vplyvov územného plánu obce Breza na životné prostredie posúdila v predchádzajúcich kapitolách vplyvy rozvoja obce Breza navrhovaného územným plánom obce. Hodnotenie podrobne zhodnotilo vplyv navrhovaných rozvojových lokalít, funkčných plôch bývania OÚ.01- OÚ.12, funkčných plôch rekreácie RÚ.01 - RÚ.03 a funkčných plôch výroby VÚ.01 - VÚ.03. Riešenie územného rozvoja obce navrhovaného v návrhu Územného plánu obce Breza bolo hodnotené z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo, na horninové prostredie, na klimatické pomery, na ovzdušie, na vodné pomery, na pôdu, na faunu, flóru a ich biotopy, na krajinu, na chránené územia a ich ochranné pásma, na kultúrne a historické pamiatky, na paleontologické a geologické lokality. Zároveň bola posúdená ochrana životného prostredia územia a hodnôt obce Breza v Záväznej časti územného plánu.

Územný plán obce Breza zosúlaďuje potrebný rozvoj územia obce s nevyhnutnými vplyvmi rozvoja na životné prostredie a v návrhu minimalizuje negatívne vplyvy na životné prostredie. V procese podrobného hodnotenia tejto Správy boli zistené ďalšie možné menšie zníženia vplyvov na životné prostredie ktoré sú uvedené v navrhovaných Opatreniach a ktoré je potrebné upresniť a zapracovať do návrhu ÚPN obce Breza.

Súhrnné posúdenie vplyvov ÚPN obce Breza na životné prostredie preukázalo, že:

- navrhované vplyvy ÚPN na obyvateľstvo sú prevažne pozitívne,
- navrhované vplyvy ÚPN na pôdne pomery sú stredne negatívne, návrhom časti zastavaného územia, s miernym úbytkom poľnohospodárskej pôdy,
- navrhované vplyvy ÚPN na horninové prostredie, klimatické pomery, na ovzdušie, na vodné pomery, na faunu, na rastliny, na krajinu, na chránené územia, na mokrade, na chránené vtáčie územie Natura 2000, na biokoridory a biocentrá, na genofondové lokality sú mierne
- navrhované vplyvy ÚPN na kultúrne pamiatky, na šírenie invázií živočíchov, na existujúce územia Natura 2000 SK ÚEV, na paleontologické a geologické lokality nie sú žiadne.

Pre časti lokalít ktoré zasahujú do chránených území sú navrhované opatrenia na minimalizáciu vplyvov, uvedené v kap. C.IV. tejto Správy o hodnotení.

Porovnaním návrhu Územného plánu obce Breza z hľadiska predpokladaných vplyvov variantu „návrh ÚPN-O“ a „variant 0“ na životné prostredie preukázalo že nulový variant t.j. stav ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument ÚPN-O Breza nerealizoval, je šetrnejším riešením najmä z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy. Je však potrebné zdôrazniť že nulový variant nesplňa požiadavky a ciele stanovené v zadávacom dokumente Zadaní pre vypracovanie územného plánu obce Breza, prerokovanom a schválenom Obecným zastupiteľstvom v Breze, UZN. č. 9/2022, zo dňa 18.02.2022.

Odporúčame pri dopracovaní návrhu Územného plánu obce zapracovať opatrenia navrhované Správou o hodnotení v kapitole IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽP A ZDRAVIE. **Takto dopracovaný územný plán z hľadiska vplyvov v maximálnej miere bude spĺňať požiadavky ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľov a odporúčam ho schváliť.**

V závere Správy o hodnotení sú uvedené nasledovné prílohy SOH:
príloha č.1 Plnenie požiadaviek Rozsahu

príloha č.2 Grafické prílohy(návrh ÚPN obce Breza)

C.IX. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA

Zoznam doplňujúcich štúdií:

Pre Správu o hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Breza neboli vypracované doplňujúce štúdie. U spracovateľa SOH je archivovaná fotodokumentácia prieskumu územia obce Breza a lokalít navrhovaných ÚPN obce Breza na územný rozvoj september 2021.

Zoznam hlavných podkladov:

Rozsah hodnotenia pre hodnotenie strategického dokumentu „Územný plán obce Breza“, Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie, 13.10.2020

ÚPN obce Breza, hlavný riešiteľ Ing. arch. Anna Gočová arch. ateliér GAM, Ružomberok, jún 2022

Zoznam ostatných podkladov:

Prieskumy a rozbor ÚPN obce Breza, problémový výkres, GAM, Ružomberok, október 2021

Zadanie pre ÚPN obce Breza, december 2021

ÚPN VÚC Žilinský kraj, Ing.arch. Pivarčí 1998, Záv.časť schválená Nariadením vlády č. 223/1998

ÚPN VÚC Žilinský kraj Zmeny a doplnky č.1, Ing.arch. Pivarčí, 2005, Záv.časť schválená VZN ZSK č. 6/2005.

ÚPN VÚC Žilinský kraj Zmeny a doplnky č. 2 Ing.arch. Pivarčí 2006, Záv.časť schválená VZN ZSK dod.č.6/2005

ÚPN VÚC Žilinský kraj ZaD č.3 Ing. arch. Róbert Toman, 2008, Záv.časť schválená VZN ZSK č.17/2009

ÚPN VÚC Žilinský kraj, Zmeny a doplnky č.4, Ing.arch. Pivarčí 2011, Záv.časť schválená VZN ZSK č.26/2011

ÚPN VÚC Žilinský kraj Zmeny a doplnky č.4a, Ing.arch. Pivarčí 2011, Záv.časť schválená VZN ZSK č.26/2011

ÚPN-VÚC Žilinský kraj Zmeny a doplnky č.5, Ing.arch. Peter Krajč, 2017, Záv.časť schválená VZN ZSK č.49/2018

V súčasnosti je v štádiu vypracovania Zadania Územný plán regiónu Žilinského kraja.

C.X. ZOZNAM A PODPIS RIEŠITEĽOV SPRÁVY

Ing. arch. Gočová Anna, sídlo: Architektonický ateliér Gam, Nám. A. Hlinku 27, 034 01 Ružomberok,
— autorizovaný architekt SKA, číslo odbornej spôsobilosti 0118AA.

.....
Ing.arch. Anna Gočová
spracovateľ Správy o hodnotení

C.XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (pečiatkou) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....
Ing. Ladislav Matejčík
starosta obce Breza

V Breze, dňa 19.....
Prílohy:
príloha č.1 Plnenie požiadaviek Rozsahu
príloha č.2 Grafické prílohy(návrh ÚPN obce Breza)

Príloha č. 1 k SOH ÚPN obce Breza

Vyhodnotenie plnenia Rozsahu hodnotenia, ktoré vydal OU NO, OSŽP, pod č. OU-NO-OSZP-2021/008957 v Námestove, zo dňa 17.08.2021

(Vyhodnotenie k plneniu bodu 2.2.27. Pisomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument. V prípade nesplnenia zdôvodniť.)

1.	VARIANTY PRE ĎALŠIE HODNOTENIE Pre ďalšie, podrobnejšie hodnotenie vplyvu strategického dokumentu „Územný plán obce Breza“ sa okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval), neurčujú iné varianty strategického dokumentu.	AKCEPTOVANÉ Správa o hodnotení územného plánu obce sa v prípade riešenej obce sa vypracovala v etape návrhu ÚPN obce Breza podľa § 22 stavebného zákona a posudzoval sa nultý variant..
2	Rozsah hodnotenia, 2.1. Všeobecné podmienky	
2.1.1.	Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu (v súlade s § 9 zákona). Vzhľadom na povahu a rozsah strategického dokumentu je potrebné, aby správa o hodnotení obsahovala rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 k zákonu, primerane charakteru a dosahu strategického dokumentu. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na chránené územia a ochranné pásma a bod IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie podľa prílohy č. 5 k zákonu s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia.	AKCEPTOVANÉ Obec Breza zabezpečila vypracovanie Správy o hodnotení v zmysle prílohy č. 5 k zákonu, primerane charakteru a dosahu strategického dokumentu.
2.1.2.	Obstarávateľ doručí príslušnému orgánu, Okresnému úradu Námestovo, odboru starostlivosti o životné prostredie, kompletnú správu o hodnotení strategického dokumentu v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát podľa § 8 ods. 3 písm. c) zákona v počte 1 x kompletnú správu o hodnotení v listinnej forme a 6 x na elektronickom nosiči dát spolu s konceptom resp. návrhom strategického dokumentu. Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie si vyhradzuje právo spresniť konečný počet dokumentácií.	AKCEPTOVANÉ Obstarávateľ doručí príslušnému orgánu, Okresnému úradu NO, odboru starostlivosti o životné prostredie, 1 x kompletnú správu o hodnotení v listinnej forme a 6 x na elektronickom nosiči dát spolu s konceptom resp. návrhom strategického dokumentu.
2.1.3	Hodnotenie strategického dokumentu sa nestanovuje časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia.	Berieme na vedomie.
2.2	Špecifické požiadavky Zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente vyplynula potreba v správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné druhy otázok súvisiacich s posudzovaným strategickým dokumentom:	
2.2.1.	V Správe o hodnotení z dôvodu klimatických zmien komplexne riešiť adaptačné opatrenia v celom k. ú. obce v zmysle metodického usmernenia MDVRR, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitolách: C.III.3.Vplyvy na klimatické pomery C.IV.3. Opatrenia na zníženie vplyvov na klimatické pomery C.IV.12. Požiadavky na úpravu dokumentácie ÚPN obce Breza
2.2.2.	Pri navrhovaní konkrétnej činnosti, ktorá dosiahne prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, resp. spĺňa ustanovenia § 18 zákona pri zmene činnosti vykonať posúdenie v zmysle zákona pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti a postupovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.	Akceptované Je uvedené v SOH v kap C.IV.12. Požiadavky na úpravu dokumentácie ÚPN obce Breza

	o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.	
2.2.3.	V správe o hodnotení posúdiť a vyhodnotiť: - Narušenie migračných trás. - Kolízie živočíchov s dopravnými prostriedkami. - Riziko šírenia inváznych druhov. - Zásahy do prvkov územného systému ekologickej stability. - Ovplyvnenie krajinného rázu.	Akceptované Je uvedené v SOH v kapitole B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru a v kap C.IV.1. Opatrenia na zníženie vplyvov na obyvateľstvo
2.2.4.	V prípade, ak existujú negatívne vplyvy návrhu strategického dokumentu na záujmy ochrany prírody, najmä vo vzťahu k migrujúcim živočíchom, súčasťou správy o hodnotení strategického dokumentu budú aj návrhy zmierňujúcich opatrení.	Akceptované Je uvedené v SOH v kapitole C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma C.IV.7. Opatrenia na zníženie vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy
2.2.5.	Zpracovať do správy o hodnotení s priloženým mapovým podkladom stanovisko Ministerstva životného prostredia, Sekcie geológie a prírodných zdrojov č. 5566/2021-5.3; 27768/2021 zo dňa 24.05.2021. V katastrálnom území obce Breza (ďalej len „predmetné územie“) sú evidované svahové deformácie (zosuvné územia) tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo žiada evidované zosuvné územia vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii. V katastrálnom území obce Breza je podľa priloženej mapy zaregistrovaný výskyt aktívneho zosuvu, potenciálnych zosuvov a stabilizovaného zosuvu. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií, kde je možnosť rozšírenia a aktivizácie existujúcich zosuvov. Hodnotené územie patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách: http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv, http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/ a http://apl.geology.sk/atlassd/. Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely. Predmetné územie spadá do stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra - aplikácia Atlas geotermálnej energie http://apl.geology.sk/mapportal/Waplikacia/14. Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné riziká stavebného využitia územia: a) výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií.	Akceptované Je uvedené v SOH v kapitole C.III.2.Vplyvy na horninové prostredie C.III.6.Vplyvy na pôdu C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov

	Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. b) stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.	
2.2.6.	V celom procese obstarávania návrhu „Územného plánu obce Breza“ dodržiavať zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), Vyhlášku MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a pri spracovaní postupovať podľa metodických usmernení MDV SR.	AKCEPTOVANÉ návrh „Územného plánu obce Breza“ bol spracovaný v zmysle zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch podľa metodických usmernení MDV SR
2.2.7.	Odstrániť nezrovnalosti a chyby v písaní (napr. kap. B.4, B.5).	NEAKCEPTOVANÉ Kapitolu B4 a B5 návrh ÚPN obce Breza neobsahuje, t. j. nedá sa skontrolovať.
2.2.8.	Vyhodnotiť vplyvy územnoplánovacej dokumentácie a jej jednotlivých navrhovaných aktivít na územie Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava a jej jednotlivé zóny, na územie Chráneného vtáčieho územia Horná Orava, územia európskeho významu, na prvky miestneho a regionálneho územného systému ekologickej stability, genofondové plochy, anorganické javy a na charakteristický vzhľad krajiny.	Akceptované - Je uvedené v SOH v kapitole C.III.9.1. Vplyvy na európsku sústavu chránených území Natura 2000 C.III.9.7. Vplyvy ÚPN-O na genofondové plochy. C.IV.7. Opatrenia na zníženie vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy C.IV.8. Opatrenia na zníženie vplyvov na krajinu. C.IV.9. Opatrenia na zníženie vplyvov na chránené územia a ich ochranné pásma
2.2.9.	Zpracovať do grafickej a textovej časti všetky chránené časti prírody a krajiny (Chránenú krajinnú oblasť Horná Orava a jej zóny, Chránené vtáčie územia Horná Orava a prvky územného systému ekologickej stability, genofondové plochy, anorganické javy a rešpektovať ich ochranu).	AKCEPTOVANÉ už je zapracované v návrhu ÚPN obce Breza podľa podkladov ŠOP CHKO HO.
2.2.10.	Do záväznej časti Návrhu územného plánu zapracovať nasledovné požiadavky: a) nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhovať v inundačnom území toku Biela Orava a ostatných vodných tokov po záplavovú čiaru Q100. Prípadné umiestnenie iných stavieb (napr. protipovodňových stavieb, inžinierskych sietí, cykloturistických trás, športových ihrísk a pod.) alebo iného využitia predmetného územia podmieniť kladným stanoviskom orgánu ochrany prírody a krajiny, b) nové plochy pre bývanie, plochy pre občiansku vybavenosť, plochy pre výrobné územie, plochy pre rekreačné územie nenavrhovať v B a C-zóne CHKO Horná Orava, v územiach európskeho významu, v genofondových plochách,	Akceptované

	c)stavby, vrátane oplotení, umiestňovať minimálne 10 m od Bielej Oravy a 5 m od ostatných vodných tokov, v prípade, že sú brehové porasty toku širšie, umiestňovať výstavbu až za brehové porasty, d)na vodných tokoch nevytvárať bariéry, prahy, nebudovať malé vodné elektrárne, e)v území nebudovať veterné elektrárne, f)rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability, rešpektovať chránené stromy a anorganické javy, zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov a biocentier vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (najmä urbanizácia, holoruby, vylúčenie chemických výživových a ochranných látok, skládky odpadov a pod.), g) na všetkých genofondových plochách nerealizovať výstavbu, ťažbu štrkopieskov, odvodnenie, zasypanie, zmenu kultúr a zmenu drevinového zloženia, h) zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky, i) v krajine neumiestňovať dominanty, ktoré narúšajú charakteristický krajinný vzhľad (najmä stavby s enormnou výškou ako napr. výškové budovy, vysoké vyhliadkové objekty, stožiare a pod.), j) v rekreačných územiach dodržať regulatív miestneho architektonického štýlu (sedlová strecha, max. výška 1 nadzemné podlažie, na pohľadových plochách drevo, kameň a pod.), k) podporovať výstavbu rodinných domov v miestnom architektonickom štýle.	
2.2.11.	Strategický dokument riešiť v súlade s Vodným Plánom Slovenska, ktorý vychádza z „Rámcovej smernice o vode“, ktorá vstúpila do platnosti v roku 2000 ako smernica „Európskeho parlamentu“.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole B.I.2.Voda C.III.5.Vplyvy na vodu C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery
2.2.12.	Pri návrhu vybavenia územia technickou infraštruktúrou rešpektovať ochranné pásma jestvujúcich a navrhovaných sietí verejného vodovodu a verejnej kanalizácie	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole B.I.2.Voda C.III.5.Vplyvy na vodu C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery
2.2.13.	Z hľadiska zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami nenavrhovať novú výstavbu v zosuvnom území a inundačnom území vodných tokov a pozdĺž drobných vodných tokov ponechať voľný nezastavaný manipulačný pás o šírke 5 m a pri vodohospodársky významnom vodnom toku 10,0 m.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole B.I.2.Voda C.III.5.Vplyvy na vodu C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery
2.2.14.	V prípade, že v predmetných lokalitách sa nachádzajú hydromelioračné stavby je potrebné v plnej miere rešpektovať tieto hydromelioračné stavby. Aktivity, ktoré budú vykonávané v daných lokalitách a ktoré budú súvisieť s hydromelioračnými stavbami je potrebné odsúhlasiť s ich správcou.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole B.I.2.Voda C.III.5.Vplyvy na vodu C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery
2.2.15.	Dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe požadujeme zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia).	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole B.I.2.Voda C.III.5.Vplyvy na vodu

		C.IV.5. Opatrenia na zníženie vplyvov na vodné pomery
2.2.16.	Strategický dokument riešiť výlučne v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou VÚC Žilinského kraja v znení jeho zmien a doplnkov, v rámci ktorých je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti pripomienky ochrany prírody a krajiny.	AKCEPTOVANÉ Záväzná časť ÚPN VUC ŽK je v návrhu ÚPN obce Breza, str. 12-16, súlad vyjadruje ŽSK svojim výsledným stanoviskom.
2.2.17.	Rozvoj bývania navrhovať v súlade s relevantnými prognózami demografického vývoja.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.IV.1. Opatrenia na zníženie vplyvov na obyvateľstvo
2.2.18.	Rešpektovať cestu II/520 a cestu III/2274 v existujúcej trase.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v návrhu ÚPN obce Breza, str.
2.2.19.	Rešpektovať šírkové usporiadanie a ochranné pásmo cesty II/520 a III/2271 a mimo sídelného útvaru obce, ktorý je ohraničený dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle cestného zákona.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v návrhu ÚPN obce Breza, str. 94
2.2.20.	Posúdiť škodlivé vplyvy dopravy - hluk a znečistenie pri ceste II/520 a III/2274.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.IV.1. Opatrenia na zníženie vplyvov na obyvateľstvo
2.2.121	Posúdiť polohu existujúcich zastávok MHD, zriadenie samostatných zastávkových pruhov a bezpečného prístupu peších k zastávkam v zmysle STN.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v návrhu ÚPN obce Breza, str. 94
2.2.22	Rešpektovať normy STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií a STN 736102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v návrhu ÚPN obce Breza, str. 94
2.2.23.	Z hľadiska ochrany ovzdušia umiestňovať také činnosti, ktoré negatívne neovplyvnia dobrú kvalitu ovzdušia v danom území.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie
2.2.24.	Pri umiestňovaní nových obytných zón obce je potrebné dodržať dostatočné odstupové vzdialenosti od významnejších jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia z dôvodu minimalizovania obťažovania obyvateľov ich prevádzkou.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie
2.2.23.	Pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie
2.2.24.	Na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať do územného plánu medzi jestvujúce zdroje a obytné zóny plochy izolačnej zelene.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.III.4. Vplyvy na ovzdušie C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie
2.2.25.	Pri určovaní odstupovej vzdialenosti je potrebné vziať do úvahy predpokladaný hmotnostný tok znečisťujúcich látok a miestne rozptylové podmienky.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie
2.2.26.	Na zníženie emisného vplyvu zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať do územného plánu medzi jestvujúce zdroje a obytné zóny plochy izolačnej zelene.	AKCEPTOVANÉ Je uvedené v SOH v kapitole

		C.IV.4. Opatrenia na zníženie vplyvov na ovzdušie
2.2.27.	Zapracovať požiadavky Krajského pamiatkového úradu: na administratívnom území obce Breza a na jej katastrálnom území sa nachádzajú nasledovné vyhlásené národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), ktoré sú evidované v Registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF): Súsošie na pilieri (korunovanie Panny Márie) č. ÚZPF : 2635/1-2 Socha na pilieri (sv. Ján Nepomucký) č. ÚZPF : 2636/1-2 z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt sa na uvedené NKP vzťahuje ochrana vyplývajúca z §27 pamiatkového zákona, dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania ich vhodného prostredia, umožňujúceho využívanie a prezentáciu nehnuteľných NKP spôsobom, ktorý zodpovedá ich pamiatkovej hodnote. Uvedené NKP nemajú právoplatne vyhlásené a právne účinné ochranné pásma, ale pri akejkoľvek činnosti v ich blízkosti, je nutné dodržať ustanovenie pamiatkového zákona o tzv. bezprostrednom okolí NKP, t.j. priestor v rádiuse 10 m od objektu. zastavané územie obce, jeho časť, ani žiadne iné územie na území katastra obce Breza, nie je vyhlásené za pamiatkové územie (pamiatková zóna, pamiatková rezervácia), na ktoré by sa vzťahovala ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona.	Je uvedené v SOH v kapitole C.II.10 a C.IV.10
2.2.28.	Vyhodnotiť všetky pripomienky, ktoré boli doručené k strategickému dokumentu.	Požiadavky stanovísk sú premietnuté do kapitoly C.IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽP A ZDRAVIE Vyhodnotenie stanovísk je riešené aj podľa stavebného zákona Vyhodnotením stanovísk k ÚPN-O Breza
2.2.29.	Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument. V prípade nesplnenia zdôvodniť.	Vid'. príloha č.1